

Handläggare
Birgit Endom
50368

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2022-09-30 Ärendebeteckning SBN 2022/0042

Samhällsbyggnadsnämnden

Planprogram Snurrom, 2017-2210

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till planprogram för samråd.
2. Kommunens bedömning är att genomförandet av planprogrammet kan antas medföra betydande miljöpåverkan och därför har en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning upprättats enligt Miljöbalken 6 kap 5-12 § §.

Bakgrund

Programområdet utgörs av de tre bebyggelseområdena Snurrom, delar av Vimpeltorpet, samt delar av Krafslösa som ligger längs med Norra vägen. Områdena har bebyggts under olika tidsperioder och utgör var för sig homogena bostadsområden där det saknas livsmedelsbutik, kommunal service och mötesplatser. I framtiden förväntas ett ökat behov av resor och transporter ske i Norra Kalmar. Det ökade trafikflödet innebär att trafikplats Kalmar Norra

behöver byggas om, samt att anpassningar av gaturummet på Norra vägen behöver ske för att ge kollektivtrafik, gående och cyklister hög prioritet.

Planprogrammets syfte är att utreda förutsättningar och visa på hur utvecklingen av området ska ske. Planprogrammet ska underlätta påbörjade och framtida detaljplaner genom att visa på hur infrastruktur, bebyggelse och naturvärden ska utvecklas och bevaras. Ny och befintlig bebyggelse behöver vävas samman. Det behöver skapas plats för möten och service, nya kollektivtrafik- och cykelstråk. Även områdets friluftsliv och naturvärden, samt sandödlans livsmiljöer behöver värnas om

Planprogrammet för Snurrom utgår från ett brett hållbarhetsperspektiv. Området ska vara en plats för alla och väl integrerad med övriga staden. Detta föreslås ske bland annat genom ett nytt huvudstråk som ska vara tillgängligt och få en universell utformning. Vidare föreslås det en mångfald av mötesplatser såväl offentliga, halvprivata, kommersiella och icke-kommersiella i området. Skolans placering och utformning, samt tillgång till grönområden, fritidsaktiviteter och lek är särskilt viktig för barn och ungdomars tillgång till utbildning.

Birgit Endom
Planarkitekt

Daniela Edvinsson
Planarkitekt

Bilagor

Bilaga 1 Ställningstaganden naturvärden, skyddade arter

Bilaga 2 Checklista sociala konsekvenser

Planprogram för Snurrom

Samrådshandling 2022-10-20,
Planprogram för Snurrom 2017-2210

Kalmar kommun

*”MÖTET MELLAN NATUR
OCH STAD, FRILUFTSLIV OCH
VARDAGSLIV ÄR DE UNIKA
KOMBINATIONERNA SOM
TILLSAMMANS SKAPAR DEN
MODERNA FRILUFTSSTADEN.”*

Medverkande

TEXT - BIRGIT ENDOM, PLANSAMORDNARE

TEXT OCH ILLUSTRATIONER - DANIELA EDVINSSON, PLANARKITEKT

ILLUSTRATIONER - DAVID EINARSSON, PLANARKITEKT

TEXT - ANNIKA FONSECA, HUVUDSPROJEKTLEDARE

MED ARBETSGRUPP PÅ SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET OCH KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Sammanfattning

Snurrom ligger i norra delen av Kalmar mellan Fjölebro och Vimpeltorpet, med direkt koppling till Norra vägen och Vänskapens väg, samt golfbanan och Värnsås. Planprogrammet visar kommunens ambitioner för utvecklingen av området kring Snurrom.

För att nå planprogrammets vision "Den moderna friluftstaden" och kommunens framtagna planeringsprinciper, har riktlinjer och principkartor tagits fram som visar hur den fysiska miljön ska utvecklas. Programmet lyfter fram vilka värden och platser som ska utvecklas, hur man ska röra sig till och inom

området, samt hur kommande bebyggelse bör utformas. I programförslaget visas en central placering av ett nytt huvudstråk och en ny grundskola. Alternativa placeringar beskrivs under *kapitel 5*. Programmet visar också i vilken ordning området behöver byggas ut. En ny huvudgata, grundskola och dagligvaruhandel, samt ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra är högst prioriterade. Programmet beskriver också olika förutsättningar som behöver utredas vidare i kommande detaljplaner och deras genomförande.

Läsanvisning

I planprogrammets första kapitel *Inledning* beskrivs anledningen till programmet uppkomst, på vilket sätt programmet ska användas, vilka geografiska områden som innefattas och kommunens övergripande mål för ny bebyggelse. I andra kapitlet återfinns programmet vision och förslag för området. Förslaget är uppdelat i tre avsnitt; *Platser och upplevelser*, *Stråk och mobilitet*, samt *Bebyggelse och gestaltning*. Under varje avsnitt följer en principkarta och riktlinjer, samt eventuella typsektioner som ska följas vid utvecklingen av området.

Allmänna och övergripande förutsättningar,

samt vägledning beskrivs i det tredje kapitlet. Här återfinns kommunens tidigare ställningstaganden i planer och program, områdets olika förutsättningar med bland annat statistik kring befolkning, boende, trafik med mera. I det fjärde kapitlet beskrivs den fortsatta planeringen. Under kapitel fem beskrivs hur genomförandet kan gå till, alternativa förslag som utretts, samt konsekvenser av den föreslagna markanvändningen. I det sjätte kapitlet finns en sammanställning av alla utredningar och källor, samt en ordlista.

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	3	Läsanvisning.....	3
---------------------	---	-------------------	---

1. INLEDNING 6

1.1 Syfte.....	6	1.4 Process för planprogram	8
1.2 Uppdrag och bakgrund	7	1.5 Uppstart av programarbetet	9
1.3 Avgränsning.....	7		

2. PROGRAMFÖRSLAG 10

2.1 Planeringsmål för en hållbar bebyggelseutveckling från Översiktsplanen	10	2.2 Vision - Den moderna friluftsstaden	12
Utgå från platsens unika värden	10	2.3 Planeringsstrategi för Snurrom.....	13
Koppla genom starka stråk	11	2.3.1 Platser och upplevelser.....	14
Koncentrera och blanda.....	11	2.3.2 Stråk och mobilitet	19
Anpassa till ett förändrat klimat.....	11	2.3.3 Bebyggelse och gestaltning.....	26
Helhetssyn och samverkan	12		

3. PROGRAMOMRÅDETS FÖRUTSÄTTNINGAR 34

3.1 Styrande dokument och tidigare ställningstaganden.....	34	3.4.1 Befolkningsstatistik	49
3.1.1 Riksintressen	34	3.4.2 Service.....	50
3.1.2 Översiktsplan och planprogram.....	34	3.5 Trafik och mobilitet.....	52
3.1.3 Kommunala program och beslut i övrigt	35	3.5.1 Trafikflöden	52
3.1.4 Detaljplaner	39	3.5.2 Prognoser för Norra vägen 2040	54
3.2 Landskapet, natur-, kultur- och rekreationsvärden.....	40	3.5.3 Trafikledsplan och mobilitetsstrategi	56
3.2.1 Landskap, naturvärden och skyddade arter	40	3.6 Geoteknik, geohydrologi-naturvatten	57
3.2.2 Kulturvärden	43	3.7 Teknisk försörjning	58
3.2.3 Friluftsliv och rekreationsvärden.....	44	3.8 Risker och störningar	59
3.3 Bebyggelse	46	3.8.1 Föroreningar och radon	59
3.4 Befolkningsstatistik och service.....	49	3.8.2 Buller.....	60
		3.8.3 Farligt gods.....	61
		3.8.4 Elektromagnetisk strålning	61
		3.8.5 Översvämningrisk.....	62

4. FORTSATT PLANERING 64

4.1 Fortsatta utredningar och arbete	64	stationer	65
4.1.1 Bebyggelsestruktur	64	4.1.7 Arkeologi	66
4.1.2 Fastighetsrättsliga frågor	64	4.1.8 Dagvatten och MKN vatten	66
4.1.3 Sandödlan	64	4.1.9 Riskanalys	66
4.1.4 Trafikflöden, vägområden och säkra passager	65	4.1.10 Geoteknik, markradon, föroreningar, översvämningrisker, masshantering	66
4.1.5 Trafikbuller	65	4.1.11 Stråk till havet	67
4.1.6 Mobilitetshubbar, parkering och ladd- stationer	65	4.1.12 Social hållbarhet	67

5. GENOMFÖRANDE OCH KONSEKVENSER 68

5.1 Etappområden och åtgärder	68	5.2.2 Placering av ny grundskola	77
5.1.1 Etappområden	68	5.3 Konsekvenser	79
5.1.2 Åtgärder i Norra Snurrom	70	5.3.1 Riksintressen	79
5.1.3 Dagvattenhantering	71	5.3.2 Natur, kultur och rekreation	79
5.1.4 Naturvårdsåtgärder för sandödlan	72	5.3.3 Mobilitet och trafik	80
5.1.5 Dialog och samverkan	72	5.3.4 Sociala konsekvenser	81
5.2 Alternativ för placering av huvudstråk och grundskola	72	5.3.5 Miljö, hälsa och säkerhet	83
5.2.1 Placering av nytt huvudstråk	73	5.3.6 Teknisk försörjning	85
		5.3.7 Ekonomiska konsekvenser	85

6. AVSLUT 88

6.1 Bilagor	88
6.2 Ordlista	88

1. INLEDNING

1.1 Syfte

Syftet med planprogrammet är att utreda förutsättningar och slå fast planeringsriktlinjer för utvecklingen av programområdet Snurrom. Planprogrammet ska underlätta påbörjade och framtida detaljplaner och

deras genomförande. Programmet ska också skapa en gemensam grund för en dialog och förståelse om hur Kalmar kommun ämnar utveckla området.

Planprogrammets läge i Kalmar, plangräns vit linje

1.2 Uppdrag och bakgrund

Kalmar växer ständigt i antal invånare och företagsetableringar, vilket innebär ett ökat behov av både bostäder, service, olika verksamheter och mötesplatser. En del av tillväxten i Kalmar är tänkt att ske i Snurrom som ligger beläget mellan Lindsdal och Vimpeltorpet.

Programområdet utgörs av de tre bebyggelseområdena Snurrom, Vimpeltorpet och delar av Krafslösa som ligger längs med Norra vägen. Områdena har bebyggts under olika tidsperioder och utgör tre homogena bostadsområden som saknar livsmedelsbutik, kommunal service och mötesplatser. Snurrom är den senast tillkomna stadsdelen av de tre nämnda. Den första etappen i Snurrom som ligger närmast Värnsnävägen byggdes ut i snabb takt i samband med att det rådde bostadsbrist i hela Sverige år 2015–2018. Resultatet blev ett homogent område med endast hyresrätter i flerbostadshus där majoriteten består av små lägenheter. Idag bor här därför många unga vuxna som precis har fått sitt första boende. I de kommande etapperna kommer en ny förskola, samt nya bostäder i form av radhus och villor att byggas ut, vilket kommer att tillföra flera boendeformer i Snurrom. Att nå en blandad bebyggelse i den nya stadsdelen är av stor

vikt. Dock kommer utvecklingen av området att ta tid.

Norra vägen är ett viktigt stråk som knyter ihop de norra och centrala delarna av Kalmar, men den utgör även en barriär mellan bebyggelseområdena som behöver överbyggas. På grund av det framtida ökade behovet av resor och transporter i norra Kalmar finns också ett behov av att bygga om Norra vägen för att anpassa gaturummet för mer trafik och ge kollektivtrafiken prioritet.

I slutet av år 2018 kom det konkreta uppdraget från kommunstyrelsens planutskott om att skapa en översiktlig bild över utvecklingen i Snurrom med målet att planera för cirka 8 500 invånare. Sedan våren 2020 görs detta arbete i form av ett planprogram för att förmedla kommunens planer för utvecklingen av stadsdelen till medborgare, boende och myndigheter. Förutom målsättningen om att skapa möjlighet för nya bostäder finns även andra aspekter som behöver tas hänsyn till och hanteras i ett samlat grepp. De stora frågorna handlar bland annat om att väva ihop de olika bebyggelseområdena, skapa plats för möten och service, nya kollektivtrafik- och cykelstråk, samt värna om områdets friluftsliv, naturvärden och sandödlans livsmiljöer.

1.3 Avgränsning

Planområdet har en samlad yta på cirka 200 hektar. Programområdet begränsas i väster av E22 och Runnehällsvägen, i söder av bebyggelsen vid Vimpeltorpet och Strängenäsvägen, i norr av de planerade och delvis utbyggda kvarteren i Snurrom, samt i öster av golfbanan och havet.

Programrådets fastigheter ägs till övervägande del av Kalmar kommun, med undantag för två fastigheter, Kläckeberga 10:10 och Startmotorn 1 som båda ägs av en

privat fastighetsägare. Vidare finns ett antal privatägda bostadsfastigheter i Snurrom, Vimpeltorpet och Krafslösa, samt två verksamhetsfastigheter.

Den geografiska avgränsningen utgår från översiktsplanens fördjupningsområde för Friluftsstaden. För att skapa den nya stadsdelen behöver de befintliga bebyggelseområdena Krafslösa, Vimpeltorpet och Snurrom vävas samman och kommer därför att beröras av planprogrammet.

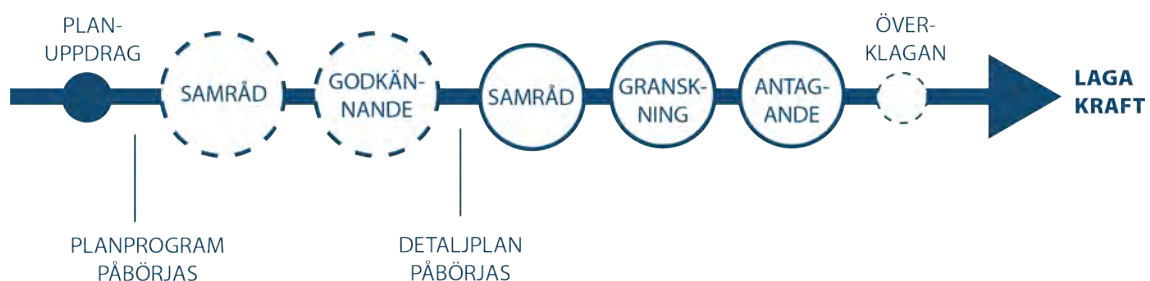
Ungefärlig avgränsning programområde Snurrom redovisas med vit prickad linje

1.4 Process för planprogram

Ett planprogram tas fram för att översiktligt utreda förutsättningar och visioner för ett större område. Programmet ska ange en struktur för bebyggelse, vägnät och grönytor. Planprogrammet ska skickas på samråd till andra kommunala förvaltningar, myndigheter och boende i området för att kommunen ska få in synpunkter på förslaget inför fortsatt detaljplanering. Syftet med ett planprogram är att kommunens beslutsunderlag i ett tidigt skede skall breddas med de berördas

erfarenheter och synpunkter. De berörda skall ges möjlighet till insyn och påverkan innan kommunens ställningstaganden är låsta.

Synpunkterna från samrådet sammanställs i en samrådsredogörelse som godkänns tillsammans med planprogrammet av samhällsbyggnadsnämnden. Därefter görs vanligtvis flera detaljplaner för olika delar av det område som planprogrammet täcker, där planprogrammet utgör ett visionsdokument.

Process för framtagande av planprogram och detaljplan

1.5 Uppstart av programarbetet

Arbetet för utvecklingen av Snurrom påbörjades genom en bred dialog i form av en förvaltningsövergripande workshop år 2017. Slutsatserna från workshopen har arbetats in i planprogrammet. Under sommaren 2020 genomfördes även en workshop kring blå-gröna strukturer med Kultur och fritidsförvaltningen, Kalmar Vatten AB, Samhällsbyggnadskontoret och Kommunledningskontoret. Dialogarbetet har fortsatt kontinuerligt under programarbetet. Särskild dialog har förts kring trygghet

och säkerhet med kommunpolisen och kommunledningskontoret.

Planprogrammet har tagits fram av en projektgrupp med projektledare och handläggare från samhällsbyggnadskontoret, och kommunledningskontoret. Vidare har samarbete skett med Kalmar Vatten AB och den kommunala lantmäterimyndigheten, samt övriga förvaltningar inom Kalmar kommun.

2. PROGRAMFÖRSLAG

Programförslaget utgår från kommunens planeringsmål för en hållbar bebyggelseutveckling och en vision för det framtida Snurrom. Utifrån målbilden och visionen har en planeringsstrategi tagits fram. Strategin innefattar principkartor, riktlinjer och typsektioner utifrån tre teman: *Platser och upplevelser*, *Stråk och mobilitet*, *Bebyggelse och gestaltning*. Genom utvecklingen av stadsdelen ska Snurroms värdefulla natur- och rekreationsområden stärkas och förbättras, förutsättningar för sociala kvalitéer och arbetsplatser i Snurrom utvecklas, samt nya stråk med plats för gång, cykel, bil och kollektivtrafik skapas som kopplar ihop Snurrom med staden och dess omgivning.

2.1 Planeringsprinciper för en hållbar bebyggelseutveckling från Översiktsplanen

I kommunens förslag till ny översiktsplan (beräknas antas sommaren 2023) finns fem principer för en hållbar bebyggelseutveckling. Principerna utgör tillsammans med visionen för Snurrom målbilden för planprogrammet. En hållbar utveckling ska främjas genom att *Utgå från platsens unika värden*, *Koppla*

genom starka stråk, *Koncentrera och blanda*, *Anpassa till ett förändrat klimat*, samt uppnå *Helhetssyn och samverkan*, vilket tillsammans kommer att bidra till en hög livskvalitet. En hållbar utveckling innebär att samtliga tre hållbarhetsaspekter social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet beaktas.

Utgå från platsens unika värden

Genom att utgå från platsens unika värden, potential och roll kan mervärden och kvaliteter skapas och förstärkas. Värdenas särdrag ska lyftas fram, förädlas och utvecklas för att skapa en tydlig identitet. En intressant stadsmiljö attraherar fler människor till att arbeta, besöka och bosätta sig i området, men också i kommunen.

I och runtomkring området Snurrom finns idag flera natur- och skogsområden med slingrande stigar, vandringsleder, badplats, höga natur- och kulturvärden. Dessa områden innebär goda möjligheter till rekreation och rörelse. Sportkaraktären utmärks av både golfbanorna i öst, de utbyggda mountainbikebanorna, vandringsleder och den kommande bad- och friskvårdsanläggningen.

Väster om Norra vägen finns historiska spår av både den gamla riksvägen och malmbebyggelse. I utvecklingen av området

ska dessa värden förädlas och utvecklas för att bidra till områdets unika och starka identitet i Kalmar.

Koppla genom starka stråk

Sammanhängande och starka stråk i och till Snurrom bidrar till att stadsdelen och staden kan vävas samman både mentalt och fysiskt, vilket främjar ett enkelt vardagsliv, närhet och möten mellan människor. På så sätt skapas förutsättningar för integration i staden och hela kommunen. Torg, aktivitetsplatser, service, grönområden, bebyggelse och transportnät ska länkas samman så att målpunkter enkelt kan nås. En ny huvudgata och flera nya mindre stråk skapas genom Snurrom. Stråken ska länka samman stadsdelen, men också väva samman Snurrom med dess omgivning. Genom

stråken skapas dessutom orienterbarhet och människors möjlighet till rörelse ökar.

Gröna stråk länkar samman grönområdena och bidrar till att stärka kopplingen till kusten, vilket ger en sammanhängande struktur som är viktig för människor, djur och växter.

Gator och stråk ska anpassas till den omgivande miljön för att skapa tillgänglighet för gående och cyklister.

Genom nya starka gång-, cykel- och kollektivtrafikstråk skapas hållbara rörelsemönster och närhet i staden.

Koncentrera och blanda

Den nya bebyggelsen i Snurrom ska komplettera den befintliga bebyggelsen. Genom att koncentrera och blanda arbete, boende, utbildning, fritidsaktiviteter och service, skapas närhet mellan målpunkter som leder till fler möten mellan människor. Då fler människor befinner sig på samma yta kan underlaget för service, handel och nöjen öka. Med en blandning av bostäder, grönområden, service, arbetsplatser och upplevelser skapas en god livsmiljö med närhet och ger förutsättningar för ett enklare vardagsliv i Snurrom.

I stadsdelen ska det finnas en variation och blandning av olika bebyggelsetyper och upplåtelseformer som gör det möjligt att bo här oavsett livssituation. Mångfalden av boendetyper och bebyggelsefunktioner bidrar även till social integration som inbjuder till möten mellan olika människor. Stadsmiljöerna i Snurrom ska vara upplevelserika och trygga dygnet runt för att skapa många olika anledningar för människor att vistas på en plats under alla tider på dygnet året runt.

Anpassa till ett förändrat klimat

För att ha en minskad sårbarhet och hög beredskap för de pågående klimatförändringarna behöver utvecklingen av stadsdelen ske genom en medveten placering och utformning av bebyggelse, infrastruktur och grönområden.

I Snurrom spelar grönstrukturen en viktig roll både för att ta hand om ökad nederbörd och för att till exempel dämpa temperaturen vid värmeböljor. Gröna ytor bidrar med flera viktiga ekosystemtjänster, bland annat genom att skapa ett bättre lokalklimat, pollinering och en större artrikedom.

Helhetssyn och samverkan

Genom samverkan och helhetssyn inom stadsutvecklingen i Snurrom kan prioriteringar och investeringar göras på ett samordnat, strategiskt och målinriktat sätt så att ett långsiktigt helhetsperspektiv uppnås. Stora samhällsekonomiska investeringar bör ge nytta för många genom samutnyttjande av olika behov.

Bebyggelseutveckling och infrastruktur i stadsdelen behöver samordnas för att minska transportbehovet, skapa förutsättningar för klimatsmarta transportsätt och på så sätt minska påverkan på klimatet. För att åstadkomma en funktionsblandad, tät och

grön stadsmiljö behöver samutnyttjande av mark och resurser ske.

De förändringar som görs nu och i framtiden kommer att påverka stadens attraktion och människors livsmiljö en lång tid framöver. Det behövs därför långsiktiga perspektiv på investeringar i den byggda miljön och en engagerad förvaltning av denna.

En fortsatt dialog från planering till genomförande och förvaltning med involverade aktörer är viktigt för att tillsammans nå den gemensamma målbilden för den moderna friluftsstaden.

2.2 Vision - Den moderna friluftsstaden

Mötet mellan natur och stad, friluftsliv och vardagsliv är de unika kombinationerna som tillsammans skapar den moderna

friluftsstaden. I friluftsstaden har invånarna nära till rekreation, sport och natur, såväl som mötesplatser, service, handel och

Visionsbild för den moderna friluftsstaden i Snurrom

arbetsplatser. Stadsdelen är en attraktiv plats för både invånare och besökare att bo, leva och mötas i.

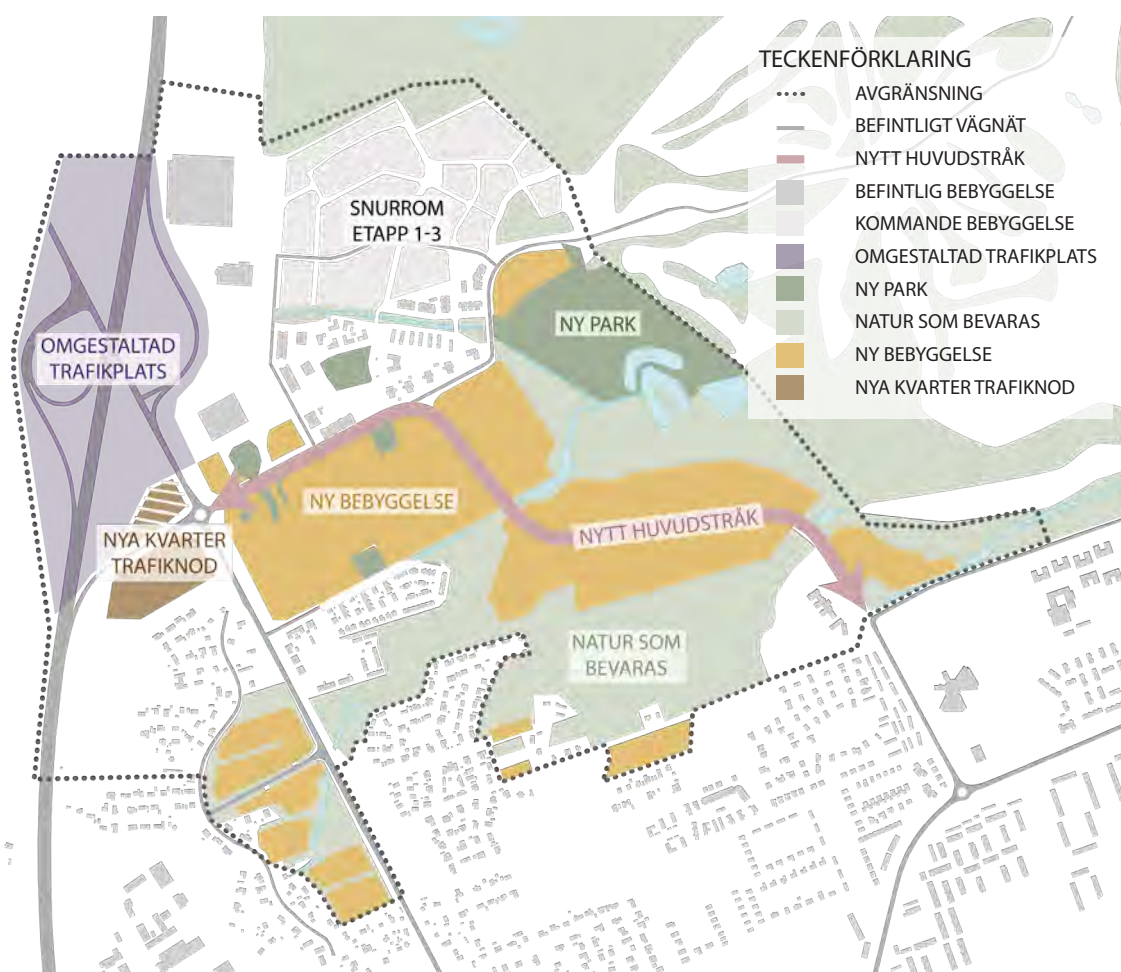
Friluftsstaden erbjuder ett rikt utbud av olika bostadsformer och storlekar i gröna miljöer. Avstånden mellan målpunkter

upplevs korta och det är enkelt att förflytta sig med hållbara transportval både inom och utanför stadsdelen. Hållbarhet genomsyrar stadsdelen och syns både genom klimatsmarta materialval, stadsodlingar och genomtänka grönytor som både ger ett gott mikroklimat och hanterar dagvatten.

2.3 Planeringsstrategi för Snurrom

För att nå målbilden och konkretisera visionen har en planeringsstrategi tagits fram. Strategin innefattar principkartor, riktlinjer och typsektioner utifrån tre teman: *Platser och upplevelser*, *Stråk och mobilitet*, *Bebyggelse och gestaltning*. Strategin beskriver hur stadsdelens värden ska bevaras och utvecklas för att främja en god livskvalitet. Riktlinjerna ska följas vid kommande detaljplanering, projektering och byggnation.

Genom stadsdelen skapas ett nytt huvudstråk tillsammans med ny bebyggelse och mindre stråk. I och runt om stadsdelen bevaras och utvecklas viktiga områden för växt- och djurliv, friluftsliv, rekreation, aktivitet och kulturvärden. Den fysiska miljön som skapas främjar möten och uppmuntrar till nyfikenhet, rörelse och delaktighet. I väst byggs Trafikplats Kalmar Norra om och ett nytt kvarter skapas kring trafiknoden utmed Norra vägen.

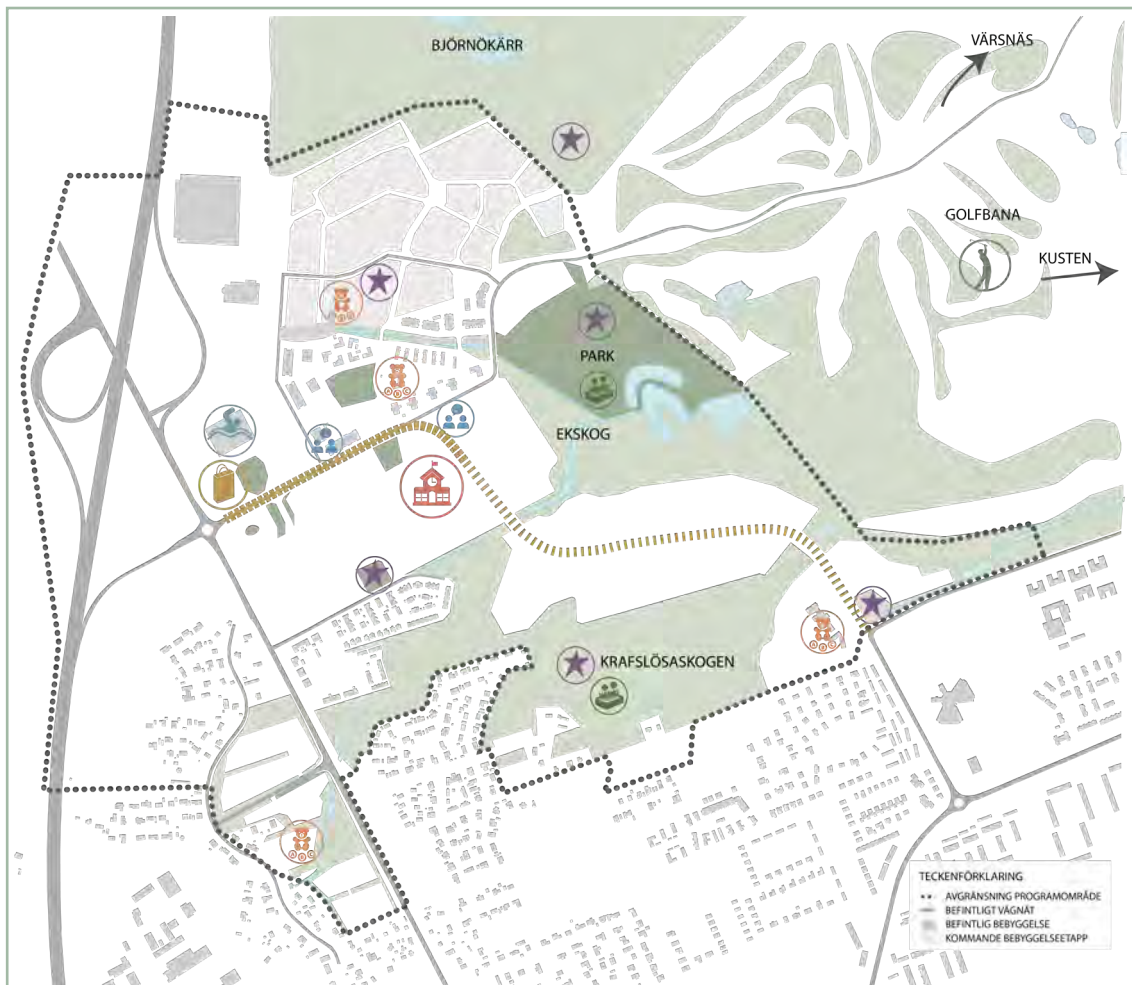
Principkarta som schematiskt sammanfattar strukturen för utvecklingen av stadsdelen

2.3.1 Platser och upplevelser

I stadsdelen bevaras och vidareutvecklas värdefulla natur- och rekreationsområden för att bidra till friluftsstadens unika identitet. Ett nätverk av aktiviteter, mötesplatser, handel och service utvecklas i området. Utbyggnaden av en ny grundskola är också aktuell i

stadsdelen. Vissa platser som föreslås har ett fast läge så som bad- och friskvårdsanläggning och parken medan andra är flexibla. Kartan är inte heltäckande utan visar endast ett urval av större platser.

PRINCIPKARTA

SKOGS- OCH FRILUFTSOMRÅDEN

Naturområden i södra och östra delen av Snurrom ska bevaras i stor utsträckning eftersom de idag har höga naturvärden eller på sikt kommer att kunna utveckla ännu högre naturvärden. Ek- och blandskogarna är speciellt viktiga för den biologiska mångfalden och utgör spridningskorridorer för växter och djur. Barrskogen norr om Strängenäsvägen utgör en

tillgänglig lek- och promenadterräng som ska kunna användas även framöver. I barrskogen finns även fornlämningar och forntidens strandlinje. I samband med byggnation av en ny skola finns även ett stort behov av naturnära områden som kan utgöra skolskog.

Genom skogsområdena slingrar sig ett antal

mindre stigar som kopplar ihop Snurrom och Vimpeltorpet. Stigarna blir ännu viktigare då fler människor kommer att röra sig i stadsdelen. Norr och öster om programområdet finns natur- och friluftsområdena Värnsnäs och Björnökärr.

Inom friluftsstaden finns mindre områden med trädgångar, träridåer och stenmurar som är viktiga för den biologiska mångfalden och landskapsbilden, dessa ska därför bevaras.

PARKER OCH MINDRE NATUROMRÅDEN

Den tidigare planlagda parken vid Värnsnäsvägen ska utvecklas och iordningställas för rekreation och rörelse under årets alla årstider. Ekskogen i den västra delen av parken ska bevaras.

Inom områdena som ska bebyggas sparas flera trädgångar och träridåer som utgör mindre park- och naturområden.

DAMMAR OCH DIKEN

Inom programområdet finns flera platser som utgör lågstråk, dammar och diken, dessa är viktiga att bibehålla eller utveckla vidare för att området även fortsatt ska ha möjlighet att hantera dagvatten. En ny dagvattendamm föreslås i parken i öster.

BAD- OCH FRISKVÅRDSANLÄGGNING

Bad- och friskvårdsanläggningen planeras bli en stor aktivitetsmotor i friluftsstaden. I byggnaden planeras motions- och tävlingsbanor för simning, samt bassänger för lek och rehab. Även andra funktioner så som gym, möteslokaler och café kan också inrymmas. Anläggningen planeras ha en universell utformning för att vara tillgänglig för alla.

TORGYTOR

Torget vid Prästkragevägen är en viktig mötesplats för boende och besökare i området. Platsen kantas av mindre serviceverksamheter.

En ny mötesplats i form av en torgyta planeras invid stråket mot Värnsnäs och Vänskapens väg. Platsen ska länka samman den befintliga bebyggelsen i Snurrom med den nya.

PRIMÄRA PLATSER FÖR SERVICE, KONTOR OCH HANDEL

I friluftsstaden planeras en ny livsmedelsbutik, samt olika verksamhets-, kontors och servicefunktioner, samt restauranger och nöjen utmed huvudstråket. En större koncentration av service och verksamheter planeras utmed den västra delen av Värnsnäsvägen.

SKOLA, IDROTTSBALL & IDROTTSPLATS

En ny grundskola (F-9) med idrottsball och idrottsplats planeras i friluftsstaden. Skolan ska ha en tomt om minst 30 000 m².

FÖRSKOLA

Den föreslagna bebyggelsen medför ett behov av nya förskolor inom programområdet. I kartan visas både befintliga och framtida föreslagna förskolor.

AKTIVITETSPLATSER

Runtom i friluftsstaden finns och planeras för flera platser med olika aktiviteter. Förslag på aktiviteter är kultur- och fritidsfilial, utegym, platser för spontanidrott, föreningsidrott, solgradänger, hinderbana, utomhusscenen med mera. Flera av dessa har pekats ut i kartan, andra behöver utredas vidare.

GOLFBANOR

Öster om programområdet ligger Kalmars två golfbanor som även fortsatt planeras vara en del i friluftsstaden.

ODLINGSLOTTER

Inom parkområdet och Krafslösaskogen föreslås platser för odlingslotter. Fler platser kan bli

RIKTLINJER

ERBJUDA ETT VARIERAT UTBUK AV AKTIVITETER OCH UPPLEVELSER

Friluftsstaden ska erbjuda ett rikt och varierat utbud av aktiviteter och upplevelser. Här ska finnas platser för vila, rekreation, naturupplevelser, rörelse och aktivering. Utbudet ska bestå av allt från rekreativa parkmiljöer och friluftsområden, boulebanor, grillplatser och solgradängar till en kultur- och fritidsfilial, utegym, mountainbikebana, utomhusscen, hinderbana, restauranger, nöjen, samt platser för spontanidrott och föreningsidrott. Aktiviteterna ska locka människor med ett brett spektrum av olika intressen och förutsättningar. Platserna ska upplevas som trygga och ha en säker utformning.

BEVARA OCH UTVECKLA BEFINTLIGA NATUR OCH REKREATIONSOMRÅDEN

De befintliga natur- och skogsområdena är en viktig del av Friluftsstadens identitet. Delar av natur- och skogsområdena ska bevaras och utvecklas för att även fortsatt ge identitet och karaktär för området. Områdena är även viktiga att bevara på grund av sina höga biologiska värden. I området finns bland annat habitat för den skyddsvärda sandödlan, vilket innebär speciella förutsättningar för utvecklingen av stadsdelen.

SKAPA NÄRHET TILL ALLMÄNNA GRÖNA PLATSER

Den moderna friluftsstadens idé bygger på en ständig närvaro av naturen, det ska vara nära tillgång till grönytor som främjar rörelse, lek och rekreation. Avståndet mellan bostäder och närmsta allmänna grönyta ska därför vara kort i friluftsstaden. Ett generellt avstånd på 300 m (Nielsen & Bronwen Player 2009) förespråkas därför. En allmän grönyta kan bestå av en större park, men också av en pocketpark (mindre park), en trädunge eller en multifunktionell yta som blandar lek, rekreation och hantering av dagvatten.

RIKTLINJER

SKAPA BOSTADSNÄRA UTEMILJÖER MED GRÖNSKA

Bostadsnära grönska är en viktig del för karaktären i den moderna friluftsstaden. Småhus såsom radhus, kedjehus, enbostadsvillor ska ha egen trädgård med möjlighet till utevistelse. Lägenheter bör förses med balkonger och i bottenvåning med uteplats. Tillgång till uteplats ger ökad livskvalitet för boende och fungerar även som ett filter mellan den privata bostaden och publika gatan/gården.

Vid flerbostadshusen ska det finnas gemensamma utemiljöer för att erbjuda rekreation och skapa möjligheter för möten med grannar. Dessa kan utformas i markplan, men även i form av takterrasser. En utemiljö i markplan ska vara väl avgränsad för att skapa trygghet och trivsel.

Inom både den allmänna platsmarken och kvartersmarken ska det finnas platser för plantering och odling. Ett rikt utbud av planterings- och odlingsbara ytor bidrar till ett bättre lokalklimat och temperaturreglerande strukturer, pollinering, fler möten mellan människor, samt ger utrymme för medskapande och lokala initiativ. Inom kvartersmarken kan det ske på uteplatsen, balkongen, takterrassen, förgårdsmarken eller bostadsgården. Odlingslotter bör anordnas inom friluftsstaden.

ODLING

GRÖNSKANDE INNERGÅRD

GRÖNSKANDE TAKTERASS

*Stadsodling
Thornclyf Park,
Storbritannien*

*Stadsodling
Freiburg, Tyskland*

*Bostadsgård
Visby*

*Takterass
Linnéuniversitet,
Kalmar*

*Omsorgsboende
Varsholmen,
Kalmar*

RIKTLINJER

UTVECKLA HÅLLBARA PLATSER

För att möta de stundande klimatförändringarna behöver stadens platser utvecklas hållbart och innehålla flera funktioner. I samband med att marken i stadsdelen bebyggs, ökar andelen hårdgjorda ytor, vilket innebär en ökad mängd dagvatten vid stora regn som blir alltmer återkommande. Friluftsstadens platser behöver därför vara flexibla och mångfunktionella för att kunna hantera både klimatet och människors behov. Genom att använda dagvatten som en resurs i stadsdelen kan flera mervärden uppstå genom att rekreations- och lekmiljöer kombineras med ekosystemtjänster som exempelvis ökar biologisk mångfald och ger ett bättre mikroklimat.

En fördröjningsyta för dagvatten kan bestå av gräsytor i en park som tillfälligt kan översvämmas, men även vara dekorativa regnbäddar med planteringar, dammar, magasin, gröna tak eller öppna diken. Öppna dagvattenlösningar kan exempelvis integreras i bostadsgårdens gestaltning med grönytor, rabatter och diken. Fördröjningsytor kan även användas för lek och aktivitet när det inte regnar.

MÅNGFUNKTIONELLA YTOR

Bostadsgård med regnbädd, Hyllie

Parkmiljö kring bostadskvarter, Norra djurgårdsstaden, Stockholm

REKREATION, LEK & DAGVATTEN

Park med dagvattenfördröjning, Hyllie

Fotbollsplan med dagvattenfördröjning, Växjö

GRÖNA TAK

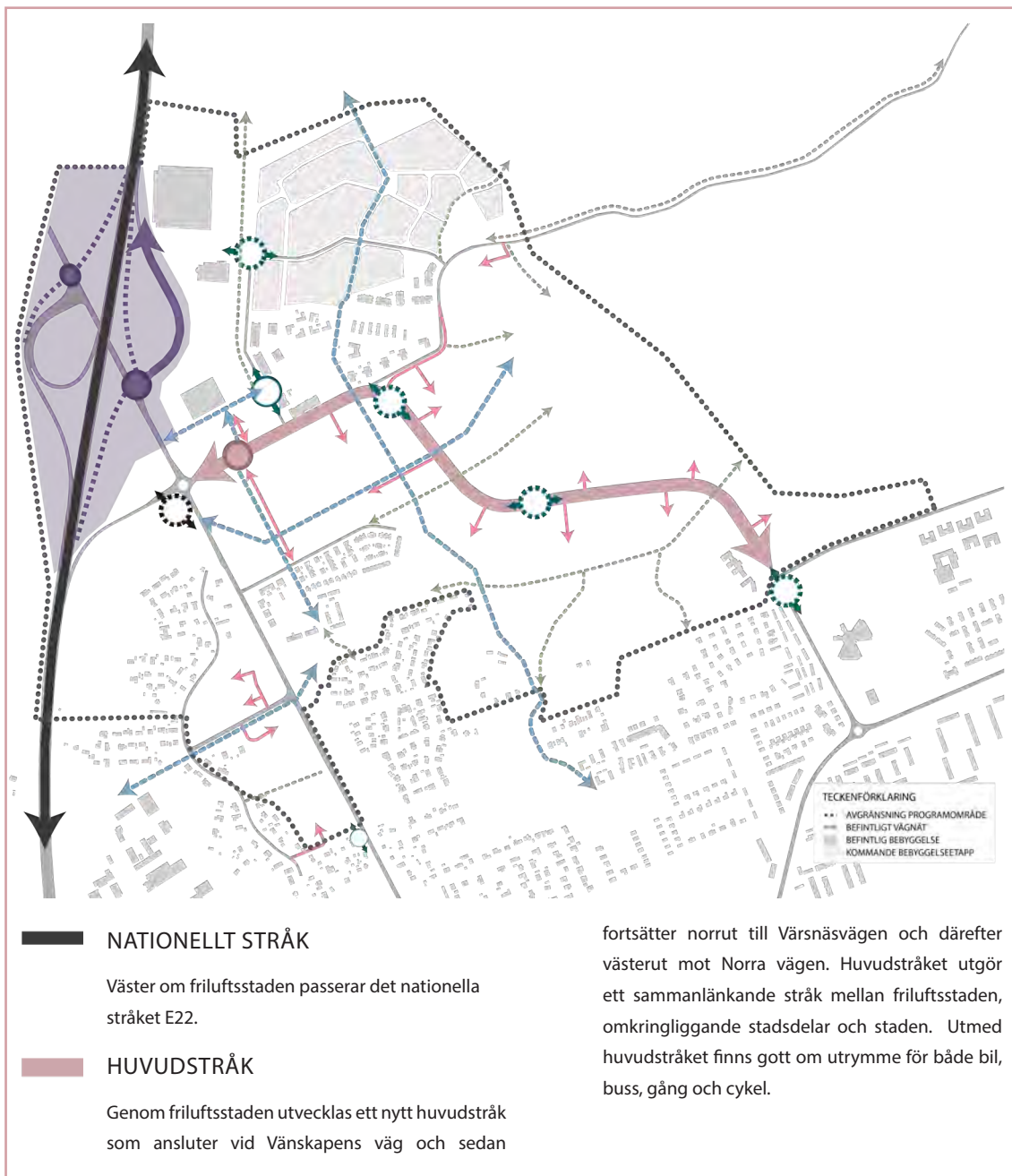
Grönt tak miljöhus, Kalmar

2.3.2 Stråk och mobilitet

I friluftsstaden är det stråken som håller ihop och väver samman området med dess omgivningar. Stråken bidrar till att både befolka och aktivera stadsdelen. Utvecklingen av väl utformade och placerade stråk är en viktig förutsättning för att skapa tillgänglighet för alla. Genom området skapas ett nytt huvudstråk och inom stadsdelen flera mindre

stråk av olika karaktär. Behov av allmänna parkeringsplatser inom programområdet kopplat till målpunkter kan komma att uppstå. Trafikplats Kalmar Norra utvecklas för att möta den ökade mängden trafik som uppstår i samband med den stadsutveckling som sker.

PRINCIPKARTA

KVARTERSSTRÅK

Kvartersstråken består av ett finmaskigt nät av gator som kan ha både blandtrafik, men också gång- och cykelbanor separerade från körbanorna. Kvartersstråken sammanlänkar områdena i friluftsstaden och leder boende och besökare till och från huvudstråken.

SAMMANLÄNKANDE STRÅK FÖR GÅENDE OCH CYKLISTER

Det ska vara tryggt, säkert och attraktivt att förflytta sig som gående och cyklist i friluftsstaden. Tillgängliga sammanlänkande stråk för gångtrafikanter och cyklister ska därför utvecklas och förstärkas. Stråken bildar kopplingar mellan viktiga målpunkter både inom och utanför Friluftsstaden. Extra viktiga stråk är mellan busshållplatser, skolan, parkområdet, bad- och friskvårdsanläggningen, samt passager över huvudstråken.

REKREATIONSSTRÅK

Inom friluftsstaden ska det finnas flera rekreativstråk. Stråken uppmuntrar till vardagsmotion, naturupplevelser och möjlighet att ta sig till bad, friluftsområden, naturrervat, fiske och golfbana. Stråken kan bestå av enklare stigar eller grusvägar och sträcker sig både inom och utanför stadsdelen.

UTVECKLINGSOMRÅDE FÖR TRAFIKANGÖRING E22

Trafikplats Kalmar Norra planeras att byggas om för att möta den förväntade ökningen av trafikflöden som kommer att uppstå i samband med utvecklingen av friluftsstaden, men även inom hela staden.

NYA PÅ- OCH AVFARTER E22

Nya av- och påfarter, samt cirkulationsplats planeras i samband med ombyggnation av trafikplatsen.

VERKSAMHETSGATA

En ny anslutningsväg till verksamheterna i norra Snurrom ska byggas i samband med ombyggnation av Trafikplats Kalmar Norra. Via verksamhetsgatan kan även boende i norra Snurrom, samt besökare till bad- och friskvårdsanläggningen få en ytterligare väganslutning. Åtgärden förväntas innebära att trafikflödet på Prästkragevägen-Vårnäs-vägen minskar eftersom den inte längre kommer att användas som angöring till verksamhetsområdet.

CIRKULATIONSPLATSER E22

En ny cirkulationsplats behövs i samband med ombyggnationen av trafikplats Kalmar Norra. På kartan visas ett alternativ med en mindre cirkulationsplats öster om E22 vid Norra vägen och en mindre droppformad cirkulationsplats väster om E22.

CIRKULATIONSPLATS VID VÅRSNÄSVÄGEN

En cirkulationsplats behöver anläggas vid Vårnäs-vägen för att ge ett jämnare trafikflöde och ett lugnare trafiktempo vidare in i Friluftsstaden och till dess målpunkter. Från cirkulationsplatsen angörs även bad- och friskvårdsanläggningen.

LOKAL OCH REGIONAL TRAFIKNOD

Vid trafikplatsen Kalmar Norra, mellan Norra vägen och E22, planeras en större trafiknod. Den ska vara en knutpunkt för byten mellan regional trafik och stadstrafik, samt mellan andra resval och tjänster som tillsammans främjar ett mer hållbart resande. Trafiknoden planeras bli en del av en framtida mobilitetshubb av större omfattning. Utöver hållplats och angöring för kollektivtrafik föreslås här uthyrning av elbil och elcykel, laddningsplatser, pendelparkering, kommersiell service för resande med mera.

LOKAL MOBILITETSHUBB

Mobilitetshubbar ska placeras längs med huvudstråken. Platserna ska erbjuda olika resval och tjänster som främjar ett mer hållbart resande. Mobilitetshubben innefattar alltid en busshållplats och utformas efter de lokala behoven i närområdet.

BUSSHÅLLPLATS

Busshållplatser ska placeras utmed huvudstråket med ett rimligt avstånd till bostäder och målpunkter. Vid busshållplatsen ska det finnas väderskydd och mer stödsäkra cykelställ. Busshållplatser kombineras på utvalda platser med mobilitetshubb.

RIKTLINJER

STRÅKEN SKA KOPPLA OCH VÄVA SAMMAN OMRÅDET OCH STADEN

För att stadsdelen ska bli integrerad med omgivande målpunkter, andra stadsdelar och staden behövs ett brett nätverk av olika slags stråk. Stråken ska vara inbjudande, trafiksäkra och trygga. Genom området föreslås ett nytt huvudstråk som tydligt binder samman stadsdelen söderut mot Norrliden och in mot staden. Huvudstråket utgör en viktig funktion som både skapar orienterbarhet och samlar trafiken mellan målpunkter och bostäder i området. Från huvudstråket nås de olika kvarteren i stadsdelen via de mindre kvartersstråken.

Där det idag finns element som utgör barriärer, exempelvis Norra vägen och Värnsnäs vägen, ska dessa överbyggas genom att skapa trygga passager.

Huvudstråk

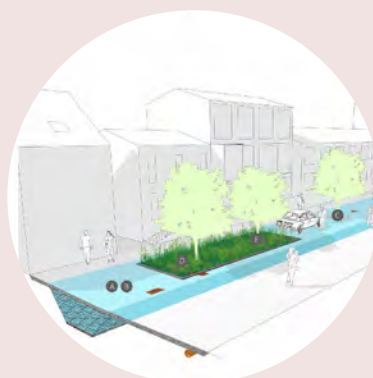

Sektion över huvudstråket inom delområdet med tätare bebyggelse

RIKTLINJER

Det nya huvudstråket från Vänskapens väg ska utgöra ett sammanlänkande stråk mellan de olika stadsdelarna. Stråket ska kunna trafikeras av buss och fungera som uppsamlingsgata för bil- och cykeltrafik.

Utformningen av det nya huvudstråket ska ha ett stadsmässigt uttryck med bebyggelse som ramar in gaturummet med entréer placerade direkt mot gatan. Mellan gång- och cykelbanan och körbanan finns en flexibel zon som kan användas för parkeringsplatser, busshållplatser och dagvattenhantering med markvegetation och trädplantering. Zonen skapar möjligheter för resiliens i stadsmiljön mot klimatförändringar, god gestaltning, möjlighet till flera funktioner och en variation i stadsbilden.

Förslag på utformning av en flexibel zon, Levande gaturum, EDGE 2019

Kvartersstråk

Sektion över en bostadsgata inom kvarter med tätare bebyggelse

Kvartersstråken utgör en viktig länk mellan bostäder och huvudstråk. Kvartersstråken har ett smalare gaturum med två körfält. Utmed gator som har en högre boendetäthet finns trottoar på båda sidor. Gator speciellt utpekade som viktiga gång- och cykelstråk har istället för trottoar en gång- och cykelväg på ena sidan. Bebyggelsen längs med stråken utgör väggarna i rummen och bidrar med kontakt och närvaro ut mot gatan. Utmed kvartersstråken tillåts i

viss mån direktutfarer från fastigheter. Direktutfarterna bör samordnas där det är möjligt och ha en väl anpassad bredd ut mot gatan. Vegetation utmed gaturummet stärker friluftsstadens identitet. Där det utreds vara lämpligt kan gatuparkering utmed gatan skapas.

Utmed gator som har en glesare och friliggande bebyggelse föreslås inga trottoarer då trafikflödet bedöms vara lågt.

RIKTLINJER

Sektion över en bostadsgata inom kvarter med glesare bebyggelse

FRILUFTSSTADENS STRÅK SKA BIDRA TILL MÖTEN, INTRYCK OCH EN ÖKAD FYSISK AKTIVITET

Det nya huvudstråket, samt stråk som har stor betydelse för gående och cyklister ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, möten och sinnesintryck, samtidigt som de leder invånarna och besökare till stadsdelens aktiviteter och platser. Stråken bör utformas med lekfullhet och detaljrikedom och innehålla en blandning av lekelement, rörlighetsaktiviteter, konstupplevelser, växtlighet, belysning, samt plats för bänkar och annan möblering.

REKREATION

Bänkar utmed stråk, Växjö

GATUKONST

Gaturdekoration, Hammarby Sjöstad

MÖTEN

Gatukonst, Berlin

LEK

Lek-/konstelement, Hammarby Sjöstad

RIKTLINJER

DET SKA VARA ENKELT ATT FÖRFLYTTA SIG

I friluftsstaden ska det vara enkelt att förflytta sig och välja hälsofrämjande, yteffektiva och resurssnåla transportsätt. En viktig grund för att kunna uppnå detta är en utbyggnad av kollektivtrafiken i friluftsstaden. En ny stadsbusslinje planeras från Vänskapens väg upp till Prästkragevägen och en separat snabbusslinje (BRT) planeras utmed Norra vägen.

För att främja ett hållbart resande är det dessutom viktigt att arbeta med olika Mobility management-åtgärder. Detta kan vara att tydligt märka upp och prioritera gång- och cykelstråk i korsningar, initiera "prova på kampanjer" i kollektivtrafiken, cykel- och bilpooler och skyltar med realtidsinformation över kollektivtrafiken.

Både utmed stråk, samt vid bostäder och målpunkter ska det finnas cykelparkering där utrymme även finns för lådcyklar. Vägvisare och skyltning om avstånd mellan olika målpunkter är ytterligare ett sätt att underlätta ett hälsofrämjande resande i Friluftsstaden.

Ett annat sätt att erbjuda hållbara mobilitetslösningar är genom att placera ut mobilitetshubbar i stadsdelen (se principkarta). En mobilitetshubb är en plats och/eller byggnad som erbjuder olika resval som kan främja ett mer hållbart resande för boende och arbetande i stadsdelen. Tjänster som förslagsvis bör inrymmas i en mobilitetshubb är hållplats för kollektivtrafik, bil- och cykelpool (elbil, elcykel, lådcykel med mera), cykelservice och låsbar cykelparkering. Genom ett brett utbud av valmöjligheter för resor finns möjligheten

*Exempel vägvisare
avstånd, Kalmar*

*Exempel, cykelservice,
Kalmar*

RIKTLINJER

att inte behöva äga en egen bil. Mobilitetshubben kan också innehålla annan service så som kafé, butik, drop-in-arbetsplatser, paketutlämning, återvinning, och gym. Mobilitetshubbens omfattning behöver utgå från behovet på platsen. Fastighetsägare i stadsdelen kan med fördel samarbeta för att samordna mobilitetslösningar.

FRÄMJA SAMNYTTJANDE AV MARKEN

Inom friluftsstaden ska samnyttjande av parkeringslösningar och angöringar ske för att åstadkomma ett effektivt markutnyttjande. Samnyttjande är mest aktuellt inom programområdets mer tätbebyggda och i högre grad funktionsblandade delar. Oftast finns behov till bilresa vid olika tider på dygnet och året och då kan både platsen för uppställning och fordon delas och samnyttjas. När det gäller parkeringar generellt i stadsdelen gäller kommunens riktlinjer, läs mer under kapitel 3.5. Trafik och mobilitet.

2.3.3 Bebyggelse och gestaltning

Nya kvarter med en blandad bebyggelse ska utvecklas utmed det nya huvudstråket mellan Vänskapens väg och Värnsnävägen. Den befintliga och nya bebyggelsen i området vävs samman för att tillsammans skapa den moderna friluftsstaden. I sydväst utvecklas ett nytt småskaligt bostadsområde, med arbetsnamn Kraflösa Malm. Ett nytt kvarter

skapas även i samband med utvecklingen av en regional trafiknod väster om Norra vägen. Inga förändringar föreslås inom befintlig bebyggelse norr om Värnsnävägen eller inom Vimpeltorpet. Principkartan visar föreslagna antal våningar, men avsteg från detta kan göras när det finns goda motiv.

PRINCIPKARTA

ENTRÉER TILL STADSDELEN

Entrén från Norra vägen in mot Värnsnävägen har en högre stadsmässig och urban bebyggelse.

Entrén från Vänskapens väg är grön och öppen.

Entrén från Värnsnäs kantas av gröna trädridåer med en lägre bebyggelse som stegas ju längre man kommer in i stadsdelen.

STADSMÄSSIG BEBYGGELSE

Den stadsmässiga bebyggelsen utgörs av en högre och tätare bebyggelse i 3–5 våningar. Bebyggelsen innefattar en blandning av bostäder, service, handel och kontor. Mot huvudstråket finns lokaler och entréer i bottenplan som vänder sig mot och aktiverar huvudstråket.

BLANDAD BEBYGGELSE

Den blandade bebyggelsen innehåller en lägre och mer friliggande bebyggelse i 1–3 våningar. Bebyggelsen innefattar framför allt bostäder och innehåller en blandning av radhus, villor och lägre flerbostadshus med olika uttryck och form.

KVARTER TRAFIKNODEN

Kvarteret vid den framtida trafiknoden ska utvecklas med bebyggelse som innefattar service, kontor, vänthall och mobilitetshubb. På grund av dess skyltläge och närhet till E22 ska bebyggelsen ha en god gestaltning och en väl balanserad utformning avseende ljussättning, byggnadshöjder och säkerhet.

EVENTUELL HOTELL- OCH KONTORSBEBYGGELSE

På fastigheten Startmotorn 1 finns detaljplanelagd mark för hotell och kontor. Bebyggelsen kan komplettera serviceutbudet vid trafiknoden. På grund av dess skyltläge ska bebyggelsen ha en god gestaltning. Bebyggelsens utbredning och angöring är beroende av trafikplatsens nya utformning.

RIKTLINJER

STADSMÄSSIGHET UTMED HUVUDSTRÅKET

Utmed huvudstråket ska bebyggelsen vara stadsmässig och bidra till ett livfullt gaturum. Stadsmässigheten skapas genom att bebyggelsen placeras nära gaturummet och att byggnadsvolymer är högre och tätare. Kvarterens storlek mot huvudstråket ska inte vara längre än 50–100 meter. Byggnaderna bör inte vara mer än fem våningar för att skapa samhörighet och främja gemenskap.

För att skapa en livfull och trygg miljö är det viktigt att fasaderna utformas på ett sätt som bidrar till möten och visuell kontakt, men också möter den mänskliga skalan.

För att möta den mänskliga skalan ska byggnadskropparna visuellt delas upp i mindre enheter och ha en varierad utformning. Fasaderna kan exempelvis utformas med utkragande byggnadsdelar, samt en variation av olika former, material och färg. Att skapa en variation i utformning är viktigt för att skapa intressanta, inbjudande och orienterbara miljöer som genererar livfullhet. Särskild arkitektonisk omsorg ska läggas på bottenvåningens utformning. Genom att ha entréer, fönster, balkonger eller exempelvis uteserveringar ut mot huvudstråket skapas en visuell kontakt och ett utbyte med det publika rummet. Öppningar eller portiker in mot husens gårdar ger

RIKTLINJER

fler siktlinjer, vilket kan skapa ytterligare visuell kontakt från gatan och bryta av långa fasader. Genom att ha visuell kontakt och uppsikt över platsen ökar tryggheten i gaturummen.

En trygg och livfull stadsmiljö som bjuder in till möten, lek och rekreation

SKAPA EN VARIATION AV BOENDEFORMER

Bebyggelsen i friluftsstaden ska utgöras av en blandning av olika bostadstyper, upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar för att erbjuda boende för livets alla skeenden. En blandad bostadsbebyggelse ger även en ekonomisk hållbarhet över tid.

I samma kvarter kan med fördel en blandning av flerbostadshus, radhus och villor ske för att skapa en större variation som kan bidra till en mångfald av boenden. Vid placering av ny bebyggelse ska

RIKTLINJER

både avstånd, skuggor och solläge studeras noga för att ge goda möjligheter för en attraktiv och trygg boendemiljö.

För att skapa goda och trivsamma boendemiljöer för alla bör det exempelvis finnas gemensamma samlingslokaler och gästlägenheter inom varje flerbostadskvarter. Inom friluftsstaden ska det även finnas bostäder för olika behov, exempelvis ungdomsbostäder, vård- och omsorgsboenden och andra bostäder för äldre eller personer med funktionsvariation som även kan vara kopplat till service och stödfunktioner.

GESTALTNING SOM SPEGLAR DEN MODERNA FRILUFTSSTADEN

Gestaltningen av ny bebyggelse i stadsdelen ska spegla den moderna friluftsstaden där naturen alltid är nära. Både utemiljön och känslan inne i byggnaderna ska ge en känsla av naturens närhet. Bebyggelsen ska ha en hög kvalitet och möta landskapet på ett mjukt sätt. Placeringen av byggnaderna ska skapa rumsligheter genom att samspela med varandra och landskapet. Högre byggnader ska ha terrasser och balkonger som skapar utblickar i naturen och tar in dess omgivning.

Materialen för tillkommande bebyggelse ska väljas för en långsiktig hållbarhet, samt skapa kontraster och dynamik i arkitekturen. Trä bör utgöra fasadmaterial för att knyta an till områdets naturkaraktär.

Visionsbild Snurrom, CA fastigheter AB 2021

RIKTLINJER

Visionsbild för nya bad- och friskvårdsanläggningen med träfasad, ÅWL Arkitekter Kunskapsporten mars 2022

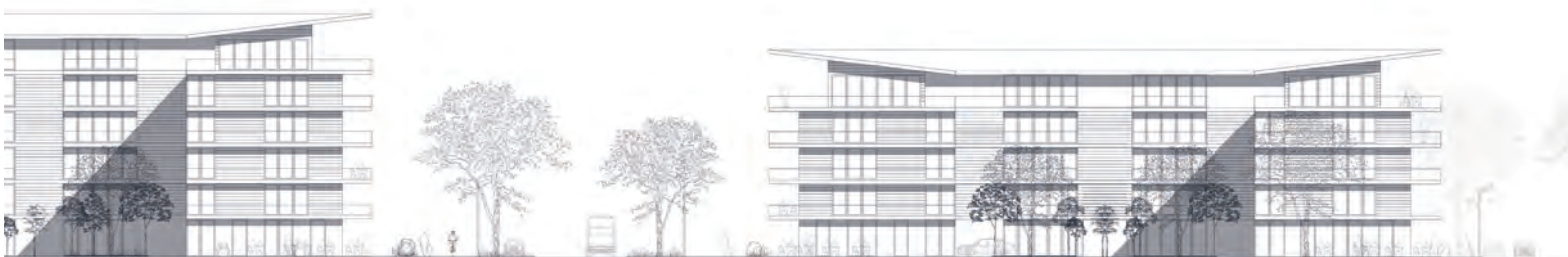
Användande av trä i stadsmiljöer skapar en god boendemiljö genom ökad trivsel och hälsa.

Gestaltningen av skolor, förskolor och andra ungdomsrelaterade verksamheter ska främja utveckling, lärande och välbefinnande. Utformningen av byggnader, skolgård och parkering ska vara genomtänkta för att skapa trygga och aktiva miljöer. För att skapa en aktiv och trygg miljö under dygnets alla timmar är det viktigt att det finns omkringliggande bostäder och verksamheter med fönster och entréer i nära relation mot skolan. Avskärmande byggnader, stora parkeringsytor och stängda baksidor ska undvikas.

De nya byggnadernas utformning ska relatera till sin funktion, plats och omgivande miljö för att skapa en god livsmiljö. Inom programområdet pekas tre nya bebyggelseområden ut (A, B och C i kartan) som alla särskiljer sig från varandra karaktärsmässigt. Utformningen av bebyggelsen behöver därför anpassas efter de olika områdenas karaktär.

A. Mellan Värnsnävägen och Breda vägen – Området har synliga spår av påverkan av människor genom sin plana tomt utan naturliga höjdkurvor och uppvuxen natur. Med sin placering i anslutning till Norra vägen och E22 blir platsen en entré in mot friluftsstaden och bad- och friskvårdsanläggningen. Platsen tillåter

TYPSEKTION OMRÅDE A, FRÅN HUVUDGATA TILL PARK OCH NATUR I ÖST

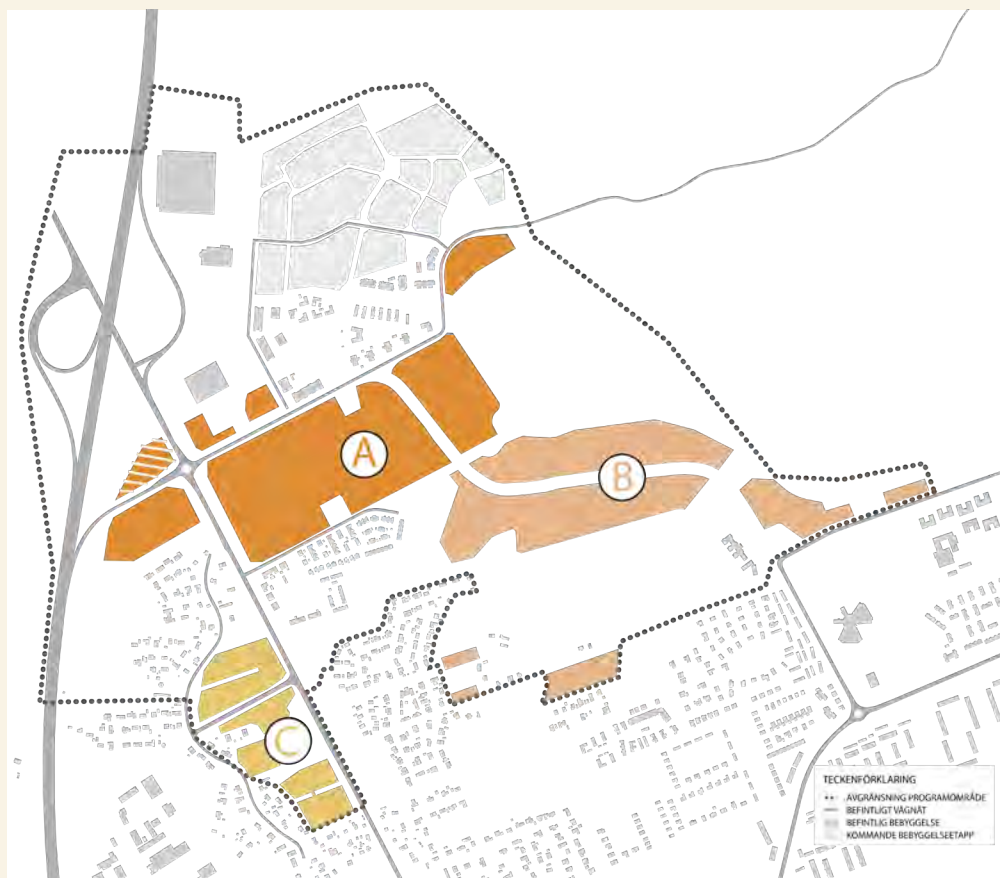

RIKTLINJER

en högre och tätare kvartersstruktur. Tillkommande bebyggelse ska också förhålla sig till befintlig bebyggelse på norra sidan Värnsnävägen och södra sidan Breda vägen.

Bebyggelsen ska vara stadsmässigt utformad med högre och tätare kvarter nära huvudstråken. Där är även ytorna mellan husen bredare och tillgängliga för alla. Tätheten och byggnaders höjd trappas sedan ner för att möta naturen och landskapet. Gaturummen blir också allt mindre då bebyggelsens skala och täthet minskar.

B. Förlängning av Vänskapens väg – Området består av ett naturligt landskap med kuperad terräng. Vid

Bebyggelsestrukturen skiljer sig inom olika delområden A, B och C

RIKTLINJER

exploatering av området ska bebyggelsen anpassas och framhäva naturkaraktären. Det är viktigt att skapa ett naturligt möte mellan bebyggelse och landskap. Bebyggelsen ska vara mer friställd och finskalig för att kunna följa naturen och skapa intressanta platser. Mot det nya huvudstråket bör dock bebyggelsen ha ett mer stadsmässigt uttryck genom att bland annat vara högre, tätare och rama in gaturummet.

C. Krafslösa Malm - Området består av öppna ängar, vackra träridåer, välbevarade stenmurar, ett stort dagvattendike, och den slingrande Runnehällsvägen. Ny bebyggelse ska anpassas efter landskapets formationer och den nuvarande bebyggelsens placering och utformning för att skapa unika bostadsmiljöer där områdets karaktär bevaras. Bebyggelsen ska vara friställd och småskalig för att bli en del av landskapet.

UPPMUNTRA ETT HÅLLBART STADSBYGGANDE

Friluftsstaden ska genomsyras av ett hållbart stadsbyggande både när det gäller byggnadsmaterial, byggnaders gestaltning och användning. Byggnadsmaterial som används bör ha ett lågt klimatavtryck, energisnål framtagningsprocess och främja människors hälsa. Genom att exempelvis använda trä kan andra material som är mindre hälsosamma för människan och dåliga för klimatet väljas bort. Trä kan användas som fasadmateriäl, men också som stomme och till inredning. Trä har flera vinster även klimatomässigt eftersom det är förnyelsebart och det finns en god tillgång i Sverige, vilket minskar det ekologiska fotavtrycket. Cirkularitet och återbruk är två principer som blir allt viktigare när bristen på resurser ökar och minskar människans påverkan. Genom att skapa flexibla användningar av byggnader och rum kan dessa anpassas efter både nutida och framtida behov. Det kan betyda att väggar i viss mån ska kunna flyttas för att utöka eller minska boytan, eller att bostäder kan användas för gemensamma utrymmen så som samlingslokaler med mera.

3. PROGRAMOMRÅDETS FÖRUTSÄTTNINGAR

I detta kapitel redogörs för områdets nuvarande och tidigare markanvändning och värden, samt kommunens bedömningar och ställningstaganden.

3.1. Styrande dokument och tidigare ställningstaganden

3.1.1 Riksintressen

Programområdet är beläget inom influensområde för flyghinder vid Kalmars flygplats, som är ett riksintresse. Riksintresset innebär att byggnader inom planområdet inte får överstiga +50,3 meter över havet (RH 2000).

- Planprogrammet föreslår ingen bebyggelse som överstiger denna höjd. Kommande detaljplaner kommer att samrådas med Luftfartsverket och Kalmar flygplats. Vid behov bör ytterligare samråd ske i bygglovsskedet.

E22 är ett riksintresse eftersom det ingår i det transeuropeiska transportnätet, TEN-T. E22 ingår i det rekommenderade vägnätet för farligt gods.

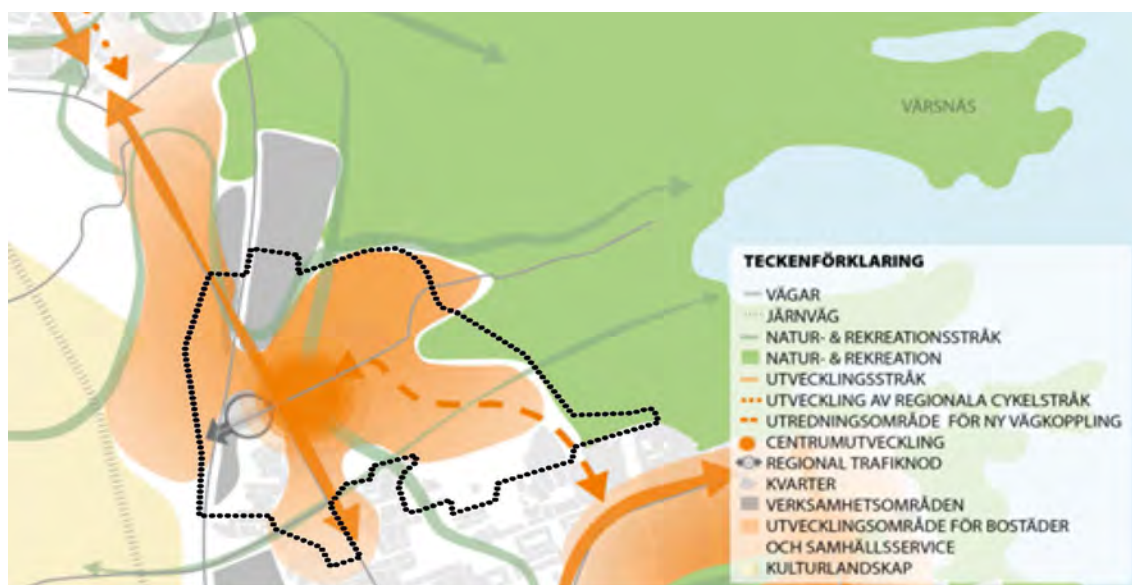
- I samband med genomförd åtgärdsvalstudie kring trafikplats Kalmar Norra har dialog med Trafikverket inletts och kommer fördjupas i samband med kommande detaljplaner. I detta ingår även risker på grund av transporter av farlig gods.

3.1.2 Översiktsplan och planprogram

Översiktsplan

Snurrom tillhör enligt gällande översiktsplan (antagen 2013) området *Norra staden* där

områden längs Norra vägen (omnämnd som "Diagonalen" mellan Lindsdal och Innerstaden) föreslås kompletteras med

Utsnitt från granskningsförslaget 2022 av ny översiktsplan Kalmar till 2035 med utblick mot 2050, där Snurrom ingår i fördjupningsområde "Friluftsstaden"

bebyggelse i form av bostäder och service. Det föreslås också åtgärder för att öka och stärka kollektivtrafiken på Norra vägen. Även åtgärder för att minska vägens barriäreffekt föreslås. Vidare nämns natur- och rekreationsområden vid Värnsnäs, golfbanan och Vimpeltorpet som viktiga blå-gröna strukturer som ska utvecklas.

Kommunen har påbörjat ett arbete med att ta fram en ny översiktsplan Kalmar till 2035 med utblick till 2050. Samrådet för översiktsplanen genomfördes sommaren 2021 och granskningen genomfördes våren 2022. I översiktsplanen tillhör Snurrom den del av staden som kallas "Friluftsstaden". Utöver tidigare ställningstaganden i Översiktsplanen från 2013 har det tillkommit en viktig koppling för bil, buss och cyklister mellan Vänskapens väg och Värnsnäsvägen, samt en trafiknod vid trafikplats Kalmar Norra.

- *Planprogrammet överensstämmer med översiktsplanens intentioner.*

3.1.3 Kommunala program och beslut i övrigt

Program för friluftsliv

I Kalmar kommuns Program för friluftsliv (antagen 2020) med tillhörande Handlingsplan för friluftsliv i Kalmar kommun (2021) finns områden och aktiviteter utpekade i Snurrom och Värnsnäs som är värdefulla för friluftslivet (se karta).

I området föreslås bland annat bättre tillgänglighet av friluftsområdet genom exempelvis skyltar, stigcykling, grillplatser, parkeringar och information på olika språk, belyst motionsspår Lindsdal-Värnsnäs, naturlek, skolskog, toalett och värmestuga. I handlingsplanen föreslås även ett stärkt samarbete och ökad dialog mellan kommunen, föreningar och markägare för att anordna naturguidningar och andra aktiviteter tillsammans.

Planprogram

För området har det tidigare upprättats ett Planprogram för Norra Kalmar stad (antagen 2007-03-06 med ett tillägg från 2007-10-17). Planprogrammet togs fram i samband med Fanerdun Group AB:s intresse för omfattande investeringar med utställningslokaler, hotell och bostäder.

- *Delar av programmets ställningstaganden så som verksamhetsområdet och bostäder i norra Snurrom har genomförts. Värdefulla natur- och rekreationsområden som pekats ut har även beaktats i detta planprogram. Områdena är även med i både gällande och påbörjad översiktsplan.*

Tematiskt tillägg till översiktsplan

Kalmar kommun har ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för Vatten och avlopp från 2016. I denna finns punkter för en hållbar dagvattenhantering som ska beaktas vid planering och byggande.

- *Punkter för en hållbar dagvattenhantering har beaktats genom att en dagvattenutredning har upprättats och frågorna har inarbetats i programförslaget.*

En viktig fråga för friluftslivet i Snurrom är kopplingen mellan bostadsområden i Lindsdal och Snurrom till Värnsnäsområdet, havet och golfbanan i öster, samt bevarandet av nuvarande mountainbikebana. För att åstadkomma dessa kopplingar är förbättringar på Värnsnäsvägen för oskyddade trafikanter en viktig nyckelfråga. Se även i kapitel 4.1.2 Åtgärder i Norra Snurrom.

- *Planprogrammet överensstämmer med intentionerna i Program för friluftslivet och dess handlingsplan.*

Nationella friluftsmål

I Sverige finns även sedan 2012 nationella friluftsmål som ska eftersträvas.

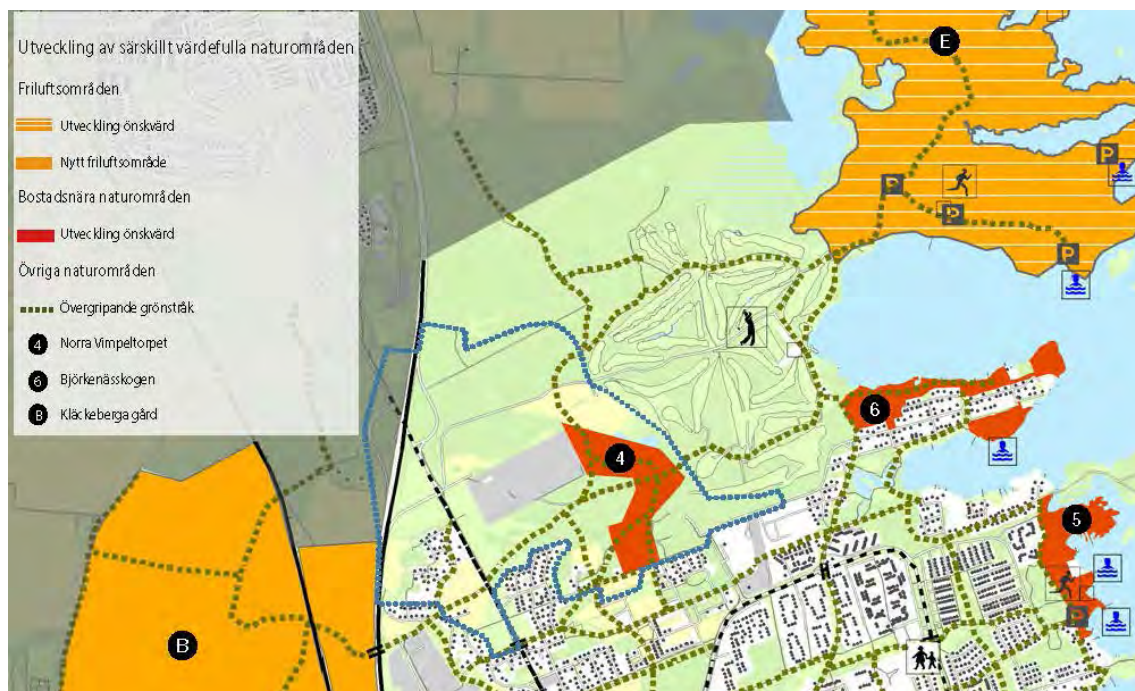

Utsnitt Program för Friluftsliv, antagen 2020.

- Friluftslivet är särskilt viktigt i Snurrom. Nuvarande natur- och grönområden har särskilt beaktats i planprogrammet. Vidare har möjligheter att utöva fritidsaktiviteter och röra sig till fots eller på cykel särskilt prioriterats.

Grönstrukturplan

I kommunens gröstrukturplan (Grönstrukturen i Kalmar, antagen 2010) redovisas stora sammanhängande grönområden och stråk som har betydelse för biologisk

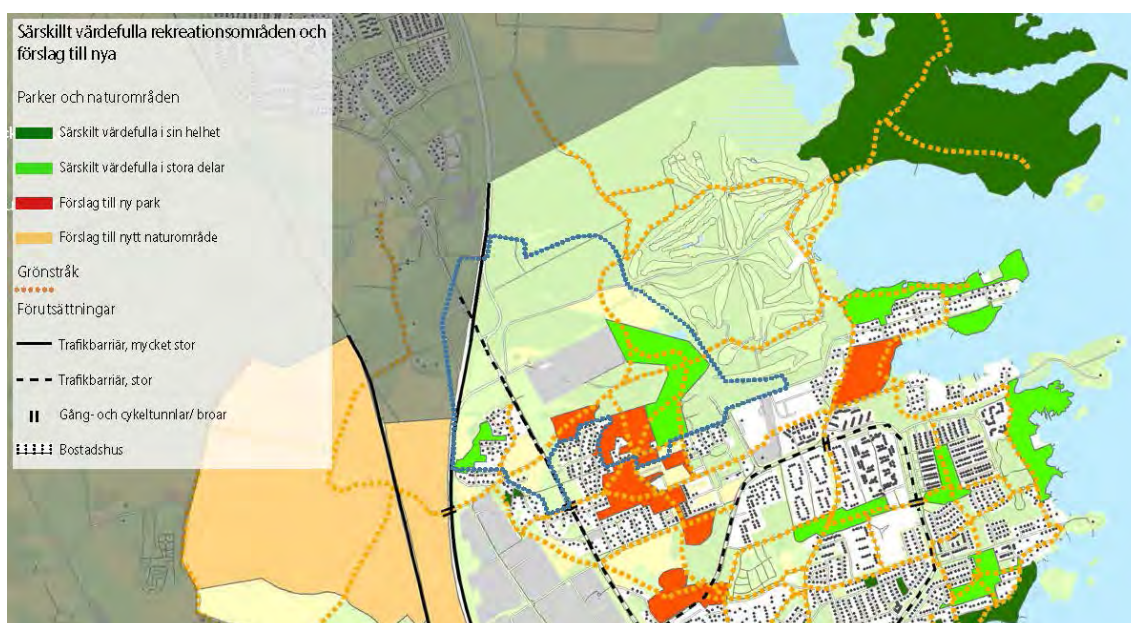
Kartutsnitt visar berörd del i Grönstrukturplanens bilaga 2 "Utveckling av särskilt värdefulla naturområden". Inom programområdet (blå streckad linje) redovisas främst övergripande grönstråk och utvecklingen av skogsområden i öster.

mångfald och rekreation. Sedan planen antogs 2010 har nya behov uppkommit för samhällsutvecklingen så som nya bostäder, service och vägkopplingar, vilket behöver vägas samman med natur- och rekreationsvärdena.

I Snurrom har det planlagda parkområdet och skogspartier mot Vimpeltorpet stor betydelse och potential för utvecklingen av

naturen och friluftslivet. I området finns även gröna kopplingar i form av trädrådor, alléer och rörelsestråk som behöver bevaras och förstärkas.

- Planprogrammet överensstämmer med intentionerna i Grönstrukturplanen då sammanhängande grönområden och stråk bevaras och föreslås förädlas.

Kartutsnitt visar berörd del i Grönstrukturplanens bilaga 4 "Särskilt värdefulla rekreationsområden och förslag till nya". Inom programområdet (blå heldragen linje) redovisas främst övergripande grönstråk, förslag till nya parkområden vid Vimpeltorpet och i östra delen av programområdet. Norra vägen markeras tydligt som en trafikbarriär.

Klimatanpassningsplan, verksamhetsplan och kommunens syn på ekologisk hållbarhet

Kalmar kommuns klimatanpassningsplan (antagen november 2021) omfattar ett långsiktigt förebyggande arbete inom kommunkoncernens verksamheter.

- I Snurrom är det främst översvämningensrisken vid framtida havsnivåhöjning och skyfall, samt åtgärder för ett gott lokalklimat som har beaktats.
- Programförslaget redogör för avrinningsområden och markområden med översvämningensrisk. Den redovisar även åtgärder och platser för

omhändertagandet av dagvatten och grönstukturer som kan gynna ett gott lokalklimat i stadsdelen.

I Samhällsbyggnadsnämnden beslutades 2012-12-19 om att lägsta färdiga golvhöjd för bostäder ska vara belägen minst 2,65 meter över nollplanet utifrån det nationella höjdsystemet RH2000. Utifrån ny kunskap och nationella rekommendationer skabebbyggelsen placeras och utformas på sådant sätt att den klarar minst 2,8 meter över havet på grund av stigande havsnivå. I kommande detaljplaner ska detta detaljstuderas.

I Kalmar kommuns gällande verksamhetsplan med budget 2022 finns vägledande politiska mål kring ekologisk hållbarhet.

- För utvecklingen i Snurrom innebär det främst åtgärder för lokalt omhändertagande av dagvatten genom att hårdgjorda ytor hålls på rimlig nivå och att föroreningar inte hamnar i grundvattnet eller Kalmarsund.
- Målet att Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt och klimatneutralt år 2030, berör olika aspekter i Snurrom. Programförslaget uppmuntrar och ger stöd för att kunna transportera sig och sina varor på ett hållbart sätt. Stora delar av grönsstrukturen bevaras eller nya grönområden tillförs, vilket betyder att växtligheten lokalt kan binda upp koldioxid. Riktlinjer kring hållbarstadsbyggande understryker att bland annat byggnadsmaterial som används bör ha ett lågt klimatavtryck, energisnål framtagningsprocess och främja människors hälsa. Kloka materialval, att använda återvunnet material i nybyggnation och att återbruka/återvinna så mycket som möjligt vid renovering och rivning stödjer kommunens mål att vara ett cirkulärt samhälle 2045 och i sin verksamhet 2030.
- Livskvalitet i ett grönt Kalmar. Målsättningen återspeglas i programförslaget genom att platser och stråk sparas och förbättras för att gynna den biologiska mångfalden, friluftslivet och rekreativsmöjligheter för boende och besökare. Skogsområden, trädridåer och växtlighet ger även skugga, infiltration av dagvatten, samt stödjer pollination. Att grönt helt enkelt är skönt.

Trafikledsplan, mobilitetsstrategi och riktlinjer för parkering

Kommunens Trafikledsplan (2020) utgör ett viktigt planeringsunderlag. Den strategiska huvudinriktningen i trafikledsplanen är att gång-, cykel och kollektivtrafik ska särskilt prioriteras och att antalet resande i kollektivtrafiken ska öka. Kommunen har även påbörjat en mobilitetsstrategi som planeras antas parallellt med nya Översiktsplanen i slutet av 2023. I dagsläget har Kalmar kommun vägledande Riktlinjer för parkering för både bil och cykel (2016). Grundprincipen är att

parkeringsefterfrågan ska lösas inom den egna fastigheten. Riktlinjerna ska tillämpas vid detaljplanering och bygglov.

- Planprogrammet följer kommunen ställningstaganden kring mobilitet och har arbetats in.

Social hållbarhet

Kommunen arbetar både enligt nationella mål och egna lokala strategier inom social hållbarhet.

Agenda 2030

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling inkluderar flera mål direkt kopplade till social hållbarhet, så som integration, jämlikhet och jämställdhet.

- Planprogrammet överensstämmer med intentionerna i Agenda 2030.

Strategi för jämställdhet 2018–2024

Kommunens jämställdhetsstrategi baseras på de sex nationella målen gällande jämställdhet; en jämn fördelning av makt och inflytande i samhället, ekonomisk jämställdhet, jämställd utbildning, en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, jämställd hälsa samt att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

- Planprogrammet överensstämmer med intentionerna i jämställdhetsstrategin.

Tillträde till samhället - Strategi och stöd för arbetet med delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning 2020 – 2030

Kommunens tillgänglighetsstrategi lägger stor vikt vid universell utformning och rätten till fysisk tillgänglighet, vilket är återkommande aspekter i planprogrammet för Snurrom.

- Planprogrammet överensstämmer med intentionerna i tillgänglighetsstrategin med sitt fokus på tillgänglighet och universell utformning.

Belysningsprogram

Kalmar kommuns belysningsprogram (2016) utgör ett viktigt planeringsunderlag för att kunna åstadkomma en tryggare, säkrare och vackrare stad.

- Belysning ska beaktas i kommande detaljplaner.

Markanvisning och exploateringsavtal

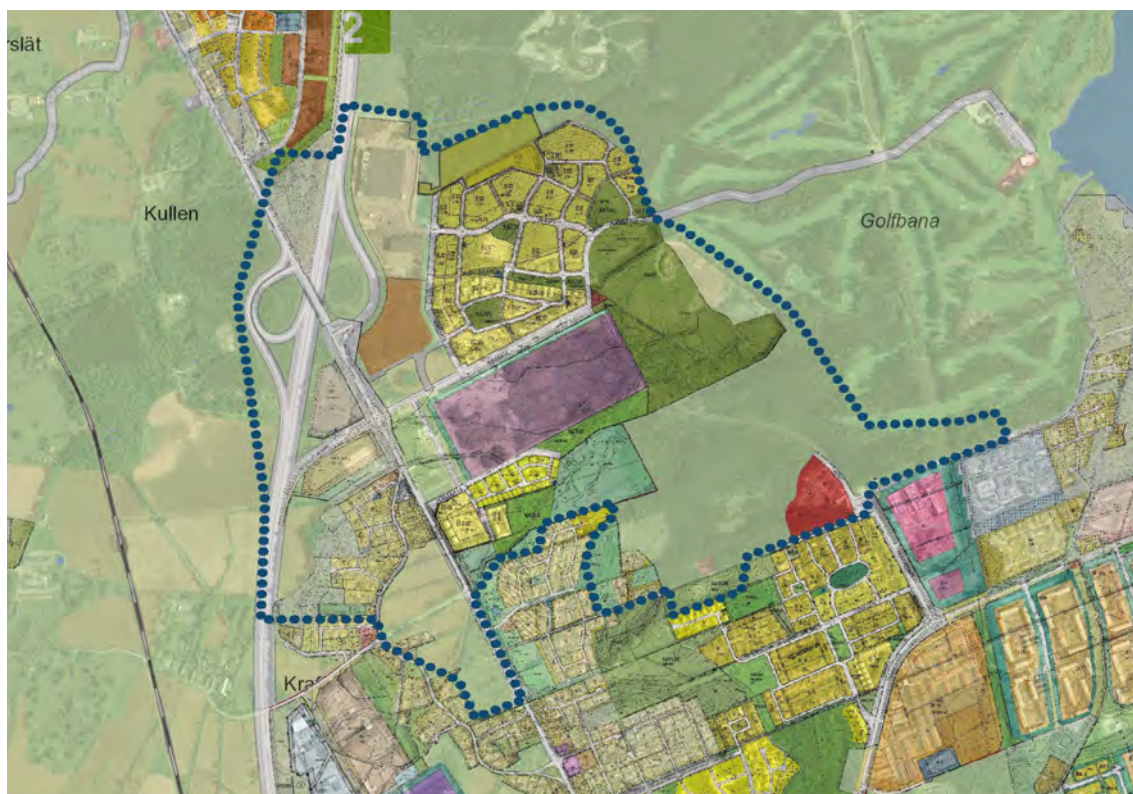
Kommunen har även riktlinjer för markanvisningar och exploateringsavtal, antagna av Kommunfullmäktige 2019.

- Riktlinjerna ska tillämpas vid konkreta stads-utvecklingsprojekt så som Snurrom och dess genomförande.

3.1.4 Detaljplaner

Cirka hälften av programområdets markområden är idag planlagda. De planlagda delarna utgörs främst av bostadsområden, natur- och parkområden, men även vägar, industriändamål, samt hotell och handel i den centrala och västra delen. Stora områden mellan Östra Vimpeltorpet och bebyggelsen vid Vimpeltorpets norra del, samt delar av Krafslösa i väst är inte detaljplanlagt. På nedanstående karta redovisas detaljplanlagda delar och deras huvudsakliga användningsområde.

Genomförandetiden har gått ut för samtliga gällande detaljplaner, med undantag för ny bad- och friskvårdsanläggning, samt verksamheter i norra Snurrom som antogs år 2020, respektive 2017. Att genomförandetiden har gått ut innebär bland annat att kommunen kan göra nya detaljplaner utan hänsyn till ogenomförda användningar och byggrätter i gällande detaljplan. År 2019/2020 påbörjades detaljplanarbeten för delar av programområdet. Det pågår även ett detaljplanearbete för nya bostäder vid Strängenäsvägen i söder.

Planmosaik med gällande detaljplaner vid programområdet (blå streckad linje)

3.2 Landskapet, natur-, kultur- och rekreativsvärden

I följande avsnitt redovisas landskapets historiska utveckling och vilka värden som finns idag.

3.2.1 Landskap, naturvärden och skyddade arter

Landskapets historiska utveckling

Programområdet består till stora delar av obebyggd mark, men som historiskt sett är påverkad av människan på olika sätt.

Området norr om Vimpeltorpet har under större delen av stenåldern varit ett skärgårdslandskap med ett flertal öar som utgjorde ett attraktivt område för fiske, jakt och insamling av växter. Människorna bosatte sig i området redan under tidig jägarstenålder (mesolitikum), omkring ca. 6500 till 6000 f. Kr. Under brons- och järnålderns landhöjning frilades stora markarealer, som på grund av dess sankt karaktär var mest lämpade som betesmark. Den sandiga upphöjda moränryggen vid Vimpeltorpet utgjorde dock goda förutsättningar för en bosättning, även om stenåldersboplatserna snarare var tillfälliga fångst- och fiskestationer än långvariga bebyggelseetableringar. Den

äldsta daterade förhistoriska husgrunden i området är från äldre bronsåldern (1700–1100 f. Kr.) och visar att människorna under såväl jägarstenålder som bronsålder valt att bosätta sig på samma platser i landskapet.

Sedan medeltiden och fram till 1960-talets mitt har området i huvudsak dominerats av tre byar; storgården Kläckeberga och byarna Västerslät och Krafslösa. Fram till 1940-talet dominerade lantbruket området. Den gamla riksvägen från Kalmar till Stockholm följde landskapets topografi i en slingrande form och var den dominerande förbindelsen i området. Runnehällsvägen utgör en rest av den gamla riksvägen. Där Runnehällsvägen mynnar ut i Norra vägen, strax söder om cirkulationsplatsen, gjorde vägen en kraftig sväng, en "snurr-om", vilket gett namn till stadsdelen.

Under 1930-talet anlades Norra vägen mellan Kalmar och Lindsdal, som med sin spikraka sträckning skar av de sammanhängande åkerskiftena. Kring 1950 förvärvade Kalmar kommun markerna runt Kläckeberga och Krafslösa by. En del av markerna uppläts till att bygga en golfbana som nu är två populära 18-hålsbanor men som också ändrade landskapet betydligt. Den äldre torpbebyggelsen införlivades i nya villaområden och delar av odlingsmarkerna växte igen.

Runt 1970 byggdes en motorväg förbi Kalmar och trafikplats Kalmar Norra anlades. På 1990-talet byggdes trafikplatsen om med en ny avfart söderifrån.

1977 byggde dåvarande Nordchoklad en

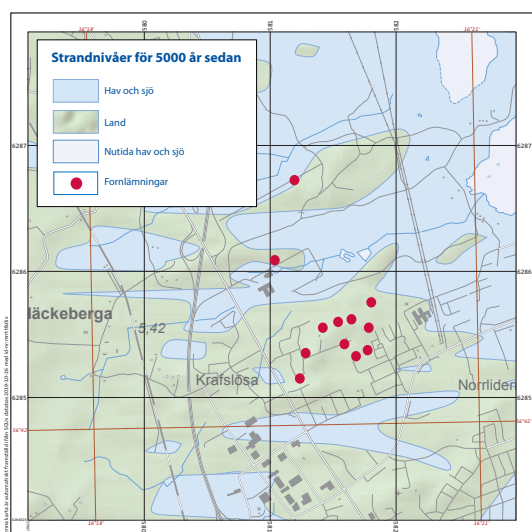

Bild från kulturhistorisk utredning "Området Snurrom", Byggekult 2019. Karta ursprungligen från Sveriges geologiska undersökning (SGU)

1700-talet

Utredningsområdet utgjorde huvudsakligen utmarken till byarna Kläckeberga, Krafslösa och Västerslät. Landskapet präglades av en gles vegetation av björk, al och enbuskar samt enstaka ekar, som växte upp mellan kärr och backar. I norra delen låg en del insprängda torp med tillhörande marker, framför allt i ängarna. Marken i södra delen var sank och användes under 1700-talet mest som betesmark. Kartor: Västerslät 1772, Kläckeberga 1694, Krafslösa 1691. Karta: Lantmäteriet.

1941

Runt sekelskiftet 1800 odlades marken uppallt mer. Mycket av åkermarken har utvunnits genom dikning. Landskapet präglades av långsmala skiften som sträckte sig i östvästlig riktning. Jordbruksmarken låg huvudsakligen i anslutningen till byarna, malmen och vid Myckelkärr, medan övriga området dominerades av skog. Ny bostadsbebyggelse uppstod främst i anslutning till Krafslösa malm och Vimpeltorpet. Under 1930-talet anlades Norra vägen med sin spikraka sträckning. Karta: Ekonomiska kartan 1941. Karta: Lantmäteriet.

2019

Mycket odlingsmark har exploaterats för ny bostadsbebyggelse och områdets karaktär som odlingslandskap har minskat betydligt. Den äldre torpbebyggelsen har på allt fler ställen införlivats i nya villaområden och delar av odlingsmarken vid Vimpeltorpet har växt igen. Östra delen av utredningsområdet utgörs av en golfbana. Det öppna odlingslandskapet och den tidigare skiftesindelningen upplevs numera endast i Krafslösa malm. Karta: Google Satellite 2019.

Betydande tidsepoker för området (källa: Byggekult 2019)

lagerbyggnad vid Snurrom. Tillverkningen vid chokladfabriken i Kalmar lades ned 1998 och byggnaden revs senare 2010. År 2006 tecknades ett investeringsavtal mellan det kinesiska företaget Fanerdun och Kalmar kommun för att vid Snurrom bygga ett internationellt handelscentrum för grossisthandel mellan Kina och Europa. Det var storslagna planer, men efter en första invigning 2007 stannade projektet av 2008 på grund av ekonomiska problem och 2009 försattes Fanerdun i konkurs. Fastigheterna Kläckeberga 10:10 och Startmotorn köptes av CA fastigheter AB, vilka fortfarande äger fastigheterna. Idag är alla byggnader rivna men man kan se spår av den tidigare verksamheten.

I samband med etableringen av Fanerdun gjordes en detaljplan även för bostäder. Detaljplanen genomfördes inte då men kom till nytta när bostadsbristen var stor i kommunen liksom i hela landet (2015–2017). Kommunen genomförde då en del av detaljplanen och ca 900 bostäder kunde byggas i en första etapp närmast Värnsnäs vägen. En del av Värnsnäs vägen byggdes också om. Etapp 2 som är en bit norr om Värnsnäs vägen är under genomförande.

Naturvärden

Flera inventeringar har skett över området. I samband med framtagandet av planprogrammet genomfördes en naturvärdesinventering (NVI 2020) och en artskyddsutredning för sandödlan (2021).

Vidare gjordes tidig avstämning kring naturvärden med länsstyrelsen oktober 2020. (se listade utredningar i kapitel 6).

Naturvärdesobjekt, värdeelement och övriga naturvärden

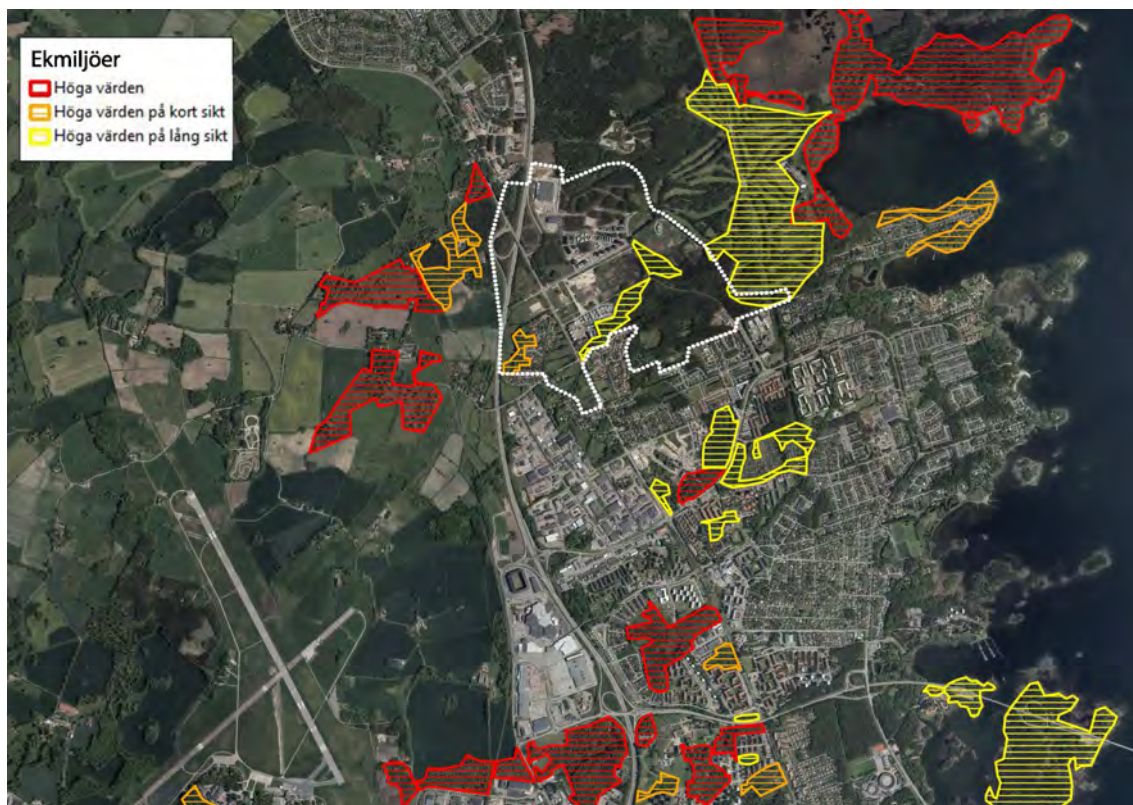
De högsta naturvärdena består av tre jätteeakar med en stamdiameter över 100 cm. Öster om Norra vägen finns två jätteeakar med grov död ved brevid som utgör naturvärdesobjekt med högt naturvärde. Den andra eken finns i sydöstra delen av Kläckeberga 10:10. Dessa träd klassas om "särskilt skyddsvärda träd" och omfattas därmed av 12:6 samråd i Miljöbalken.

Den tidigare industrimarken som håller på att växa igen mellan Värnsnäs vägen och Breda vägen har med sina grund- och murrester, samt sand- och jordblottor/högar ett påtagligt naturvärde enligt NVI (2020). De delar som är varma, soliga och torra kan gynna insekter, kräldjur och fåglar. Övriga naturvärdesobjekt intill Breda vägen och öster

om ruderatmarken består av lundliknande miljöer med ekar. I skogsområdet norr om Strängenäsvägen finns gamla och delvis solbelysta stenmurar, bärande buskar, död ved, sälk och fuktområden.

Trädalléer längs Strängenäsvägen och Chokladvägen (nuvarande avfart E22) bedöms omfattas av det generella biotopskyddet.

I närheten av programområdet finns flera områden med dokumenterat mycket höga naturvärden knutna till gammal ek. Österut ligger Horsö-Värnsnäs naturreservat, västerut finns ekhagar med gamla träd runt Kläckeberga och söderut finns Karlssons äng (nyckelbiotop), samt hela Djurängen-Skälbyområdet. Ekskogsmiljöerna inom programområdet är därför värdefulla som länkar mellan dessa områden. Ekskogsmiljöer sköts genom regelbunden röjning för att höja naturvärdet. För detaljerad redovisning av olika naturvärden inom olika delområden och kommunens bedömning av konsekvenser, se

Tidigare sammanställning av ekmiljöer på kommunal mark. Plangräns redovisas med vit prickad linje

vidare i bilagan *Kommunens ställningstagande kring naturvärden och skyddade arter*.

Skyddade arter

I samband med NVI 2020 har törnskata, stenskvätta, sandödla, skogsödla, huggorm och blåsippan noterats, vilka utgör skyddade arter enligt artskyddsförordningen. Förekomsten av de flesta skyddade arter är dock begränsade. Utifrån det tidiga samrådet

med länsstyrelsen oktober 2020 bestämdes att en artskyddsutredning skulle genomföras endast för sandödlan (Calluna 2021).

För detaljerad redovisning av artskyddsutredningen för sandödlan, samt kommunens bedömning av konsekvenser för sandödlan, se vidare i bilagan *Kommunens ställningstagande kring naturvärden och skyddade arter*.

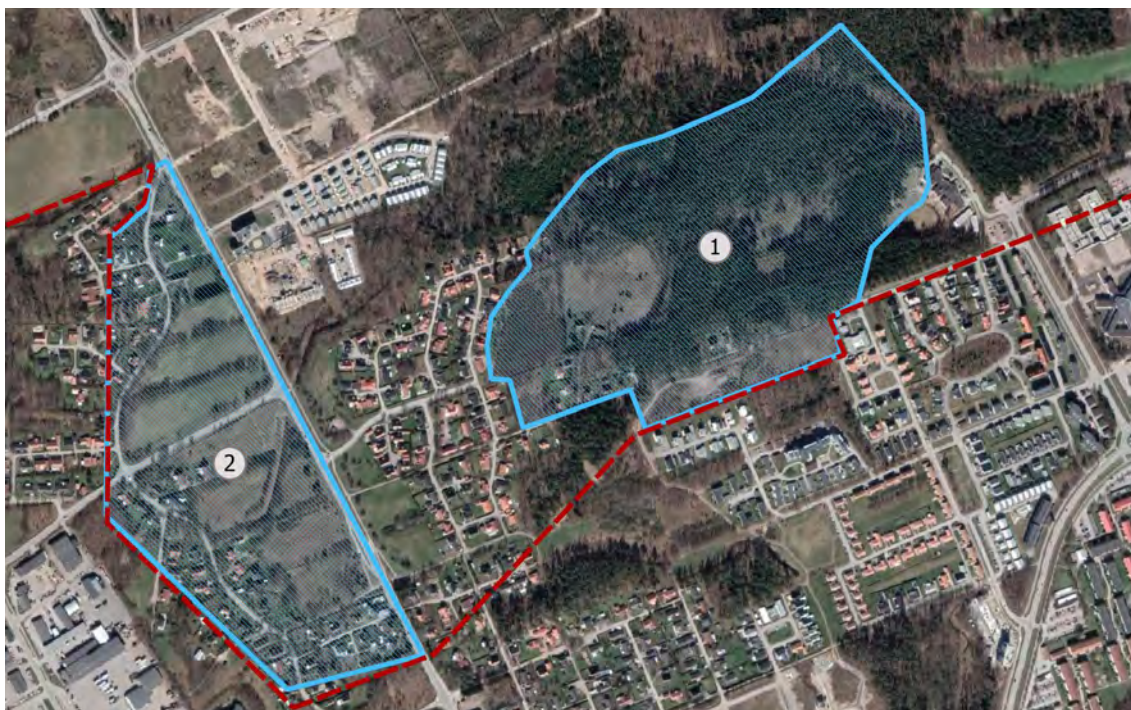
3.2.2 Kulturvärden

Det har genomförts en kulturhistorisk utredning för programområdet av Byggkult 2019. Utredningen utgår till stor del från tidigare genomförda undersökningar i delområden och slår fast att området har använts av människan i över 8000 år. Det finns allt från fornlämningar och byggnader till ängar, hagar, åkrar och vägar från skilda tider. För detaljerad redovisning se vidare i Kulturhistorisk utredning Snurromområdet av Byggkult 2019.

Det har identifierats två områden med höga

kulturhistoriska värden. Den ena finns norr om Strängenäsvägen i sydöstra delen av programområdet och den andra utgörs av Krafslösa malm, gamla riksvägen och odlingsmarken mellan Runnehällsvägen och Norra vägen.

Område 1) norr om Strängenäsvägen är rikt på både förhistoriska lämningar och agrara lämningar från förhistorisk tid. Inom området finns två torpställen, *Nygård* och *Vilan*, som troligen bebyggdes för första gången på 1700-talets slut. Här finns både stenmurar

Bilder från området norr om Strängenäsvägen från Kulturhistoriska utredningen, Byggkult 2019

runt de gamla inägorna kvar och stigar som förbinder torpen med inägorna, men även Strängenäsvägen som en väl bevarad historisk väg. Eftersom området inte är arkeologiskt undersökt är det oklart hur exakt landskapet har använts under förhistorisk tid, men den representerar ett stort tidsdjup som sträcker sig från stenåldern fram till vår tid och har höga kulturhistoriska värden.

Område 2, Krafslösa malm utmärker sig genom den gamla riksvägens (numera Runnehällsvägen) sträckning med dess vällagda stenmurar och uppvuxna lövträd, den småskaliga bebyggelsen och de fortfarande synliga gamla jordbruksskiftenas gränsdragningar med öppna gräsmarker emellan. Denna miljö bidrar till en djupare förståelse för områdets kulturhistoria och utgör ett attraktivt inslag i landskapsbilden.

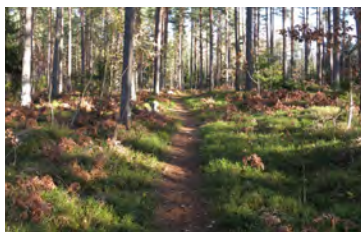
Uthus vid torpet Nygård.

Fägata vid torpet Nygård.

Stigarna i området följer åsens sträckning.

Äldre stig från Nygård till inägorna.

Murar i skogen som skyddade inägorna.

Strängenäsvägen sett från Nygård.

Bilder från området norr om Strängenäsvägen från Kulturhistoriska utredningen, Byggekult 2019

Vid exploatering inom områdena kan det bli aktuellt med ytterligare utredningar i form av

arkeologisk förundersökning och arkeologisk utredning.

3.2.3 Friluftsliv och rekreationsvärden

Programområdets södra och östra delar tillsammans med halvön Värnsnäs och golfbanan utgör områden för rekreation och friluftsliv. Det beror på de höga naturvärdena, men även för att det finns ett myller av skogsstigar, hagmarker med imponerande ekar och örtrika strandängar. Området vid Värnsnäs och Björnökärr utgör ett populärt besöksmål för naturupplevelser och friluftaktiviteter. Området kring Värnsnäs nyttjas mycket av skolor och fritids då både friluftsförbundet och scouterna har varsin

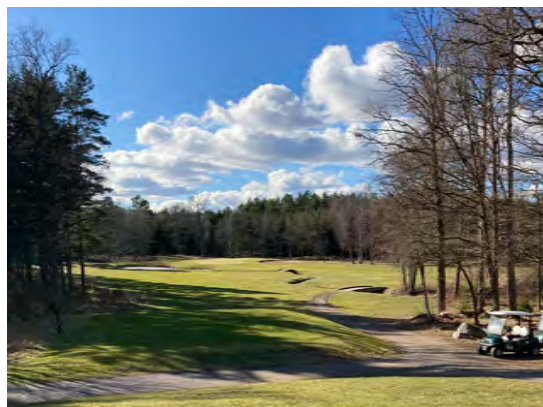
stuga här.

Kalmars golfbana har två 18-håls slingor, drivs av föreningen Kalmar golfklubb och marken arrenderas av Kalmar kommun. På vinterhalvåret, i mån av snö, anläggs skidspår som är mycket populära bland längskidåkare. På en golfbana råder begränsad allemansrätt när spel pågår på banan, samt på green.

Väster om programområdet och E22 breder jordbrukslandskapet ut sig mot Kläckeberga

Skogsstigar med blåbärsris i Snurrom

Kalmar Golfklubb

Snurrom bikepark

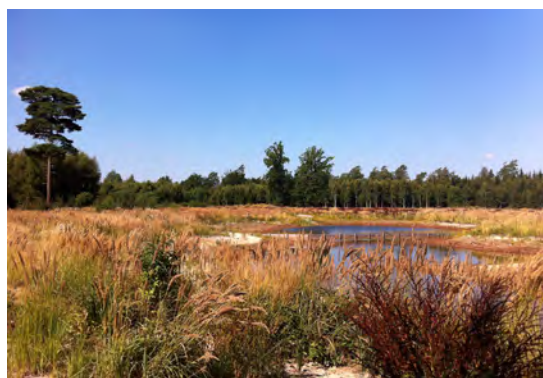
med vackra kulturmiljöer och slingriga landsvägar som gör området populärt bland cyklister med flera.

Nordost om bebyggelseområdet i norra Snurrom finns *Snurrom Bike Park* med en cirka fyra kilometer lång mountainbikebana. Parken är anpassad för både barn och vuxna. Cirka tre kilometer av banan består av slingrande skogsstigar och cirka 600 meter

är en anlagd teknikbana. I parken finns även en enklare grillplats. Skötseln av *Snurrom Bike park* ansvarar Friluftsförbundet för. Vid Björnökärr strax norr om bebyggelseetapper i norra Snurrom, anlades ett antal dagvattendammar år 2019. Kommunen avser att fortsätta utveckla Björnökärr till ett rekreationsområde. Björnö kärr ligger även utmed skogsvägen som förbinder Snurrom med Lindsdal via Vesslöbron. Skogsvägen

Björnökärr under vintern med skridskoåkning

Björnökärr på sommaren

är ett viktigt stråk för promenader och cykel. Dammarna kan vintertid användas för skridskoåkning.

Inom parkområdet mellan golfbanan och Värnsnäs vägen, har överskottsmassor använts till att bygga en kulle. Kullen kan användas till pulkaåkning vintertid men övriga säsonger är tanken att kullen ska kunna användas som utsiktspunkt, cykling, löpning med mera. Parken behöver utvecklas och ett särskilt program för dess utveckling kommer att tas fram. Inom området finns också dagvattendammarna och lövskogspartier som idag är mindre attraktivt för friluftslivet, men som på sikt avses omvandlas som rekreationsområde. Inom naturområdet finns även observationer av den skyddade

arten sandödlan, för vilken åtgärder behöver vidtas. Åtgärder krävs för att dess population ska kunna ha en varaktigt god livsmiljö. Målsättning för parken är att den båda ska vara en viktig livsmiljö för olika arter, men även kunna användas som en park året runt.

Skogsområden vid Strängenäsvägen (Kraflösaskogen) utgörs av uppvuxen barrskog med blåbärsris. Skogsområdet på moränryggen hyser ett stort antal stigar som visar att området används flitigt och är ett viktigt rekreationsområde. En utvecklingspotential i framtiden skulle kunna vara att berätta om de fornlämningar som finns i området och att använda sig av historiska tema vid till exempel utveckling av lekplatser i närheten.

3.3. Bebyggelse

Inom programområdet finns både äldre och nyare bebyggelse. Majoriteten av bebyggelsen utgörs av bostäder. Utmed den gamla vägen till Stockholm som idag heter Runnehällsvägen hittar vi både den äldsta

bebyggelsen som vuxit fram under en lång tid och villor från 1990-talet. I den mellersta delen av Vimpeltorpet utgörs bebyggelsen främst av en homogen villabebyggelse från 1990-talet. Området avskärmas av en bullervall mot

Översikt över bebyggelseområden och placering av kommande bad- och friskvårdsanläggning vid planområdet

Norra vägen.

I den norra delen av programområdet hittar vi den nyaste bebyggelsen som uppkommit under 2010-talet och som fortfarande är under utbyggnad. I bebyggelseområdet närmast Värnsnäs vägen har det färdigställts cirka 950 hyreslägenheter i första byggnadsetappen, *Snurrom etapp 1*. Bebyggelsen är varierad i både höjd och form, loftgångshus i två till tre våningar har blandats med punkthus i sex till femton våningar, samt lamellhus längs Värnsnäs vägen och Prästkragevägen i sex våningar. I mitten av området finns förskolan Snurrom med fyra avdelningar och som är byggt som ett suterränghus. Även om bebyggelsen är varierad i sin utformning, är upplåtelseformen homogen i form av hyresrätter.

Bebyggelse och stenmurar längs med Runnehällsvägen i norra delen av Krafslösa

Bebyggelse vid norra Snurrom, etapp 1

I den kommande byggnationen under *etapp 2* planeras cirka 450 lägenheter, samt 150 rad-/ parhus. Kalmar kommun kommer inom snar framtid påbörja byggnation av en ny förskola med åtta avdelningar tillsammans med en gruppbostad vid Blålockevägen (se karta i avsnitt 3.4.2). Detaljerad information om byggnadernas utformning är inte fastställt för närvarande. De parkeringsplatser som idag finns i kvarteret kan behöva ersättas vid byggnation av tomten. Tillsammans med kommande *etapp 3* som innehåller villor kommer det finnas en blandad bebyggelse och blandade boendeformer bestående av både hyresrätter, bostadsrätter och villor.

I nordöstra delen av *etapp 2*, norr om Gullrisvägen och vid Prästkragevägen planeras sammanlagt sex kvarter med extra stort

Byggnader vid verksamhetsområdet i norra Snurrom

Bebyggelse vid Norra vimpeltorpet

fokus på hållbarhet. Efter markanvisnings-tävlingen 2021 har kommunen tilldelat markreservationer till olika byggaktörer som motsvarade kommunens hållbarhetsmål kring *Livskvalitet i ett grönt Kalmar, Minimera klimatpåverkan, Cirkulärt kvarter, samt Uppkopplat kvarter*. Utöver hållbarhetskriterierna har gestaltningen av

byggnader och kvartersmark bedömts där hänsyn även har tagits till hur väl förslagen uppfyller social hållbarhet och universell utformning i kvarteret. Gestaltningen i de föreslagna bidragen anses komplettera den befintliga bebyggelsen och harmoniera med både varandra och naturen.

Översikt över bebyggelseområden etapp 1-3.

I den södra delen av programområdet, vid Norra Vimpeltorpet, finns det idag cirka 200 bostäder, varav nio är villatomter. Hälften av lägenheterna utgörs av hyresrätter och andra hälften av bostadsrätter. Även här finns variation i de arkitektoniska uttrycken. Invid Norra vägen finns byggnader i fyra våningar med tegelfasad och längre österut finns rad- och parhus i två våningar med träfasad eller putsad fasad.

Strax öster om E22 i planprogrammets

norra del finns idag områdets enda verksamhetsbyggnader. Byggnaderna har uppförts på senare tid (2017 och 2020) i samband med Modigs etablering i Kalmar, samt flytten av Nordens verksamhet från gamla industriområdet i centrala Kalmar. Under 2025 kommer den nya bad- och friskvårdsanläggningen vara på plats och utgöra en betydelsefull lokal och regional målpunkt, samt ett landmärke i Kalmar och utmed Norra vägen.

3.4 Befolkningsstatistik och service

Befolkningsstatistik, samt närheten och utbudet av service är viktiga parametrar vid planering och förvaltning av stadsdelar. De boendes och särskilt barnens livsvillkor

påverkas av hur den byggda miljön planeras och ser ut och därför redovisas kort vilka förutsättningar området har idag.

3.4.1 Befolkningsstatistik

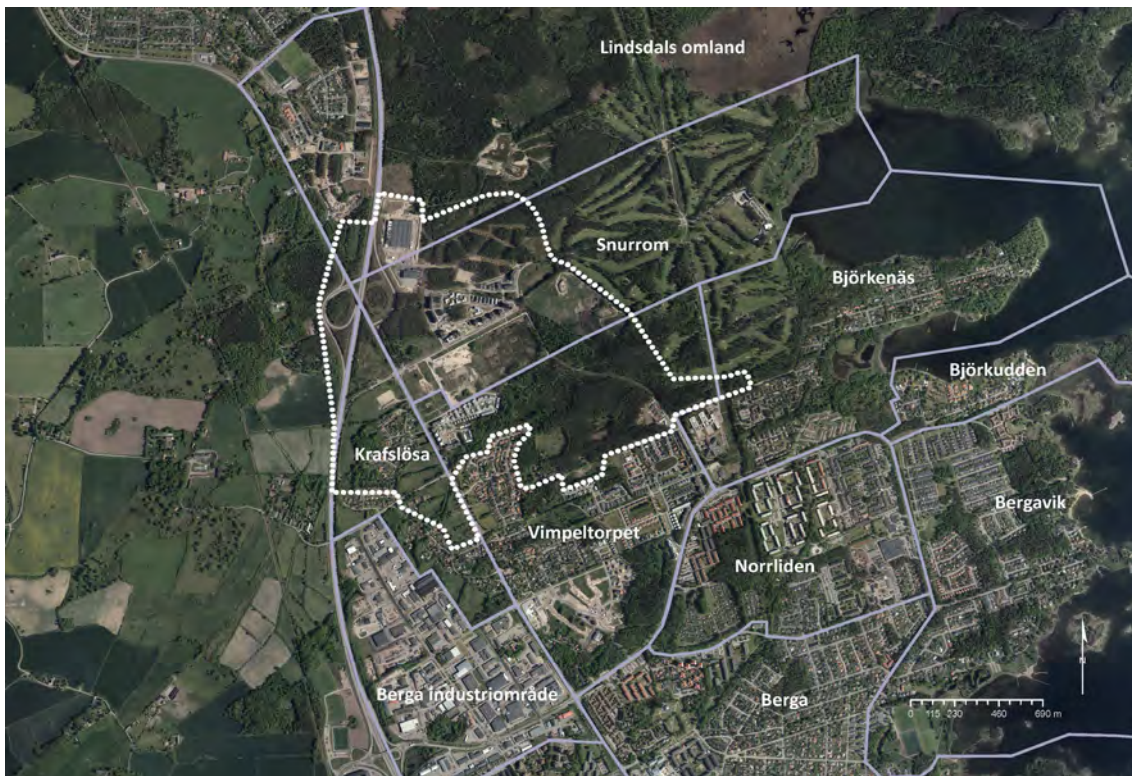
Inom programområdet bor idag cirka 1 620 personer (september 2022), varav ungefär 1 086 personer i Snurrom, 387 personer i Norra Vimpeltorpet och 146 i berörd del av Krafslösa. Fördelning mellan antal kvinnor och män är ungefär lika. I Snurrom bor idag en relativt hög andel personer i åldern 19–34 (55 procent), som kan bero på det stora antalet mindre lägenheter i Snurrom och att ett stort antal personer befinner sig i en livssituation där man har sitt första boende. I den del av Krafslösa som inkluderas i programområdet utgör personer i åldern 45–64 den högsta procentuella andelen boende (34 procent). I norra Vimpeltorpet finns en jämnare fördelning av åldersgrupperna, cirka 40 procent utgörs dock främst av barnfamiljer (barn i ålder 1–5 och vuxna i ålder 25–34), och 30 procent utgörs av vuxna i ålder 35–64. De flesta som är boende i programområdet har tidigare bott i Kalmar län. Ungefär 23 procent av de boende är utrikes födda, vilket är något högre än för hela Kalmar kommun där siffran

är 15,1 procent.

Enligt uppgifter från 2021 har 32 procent av de boende i Norra Vimpeltorpet och 38 procent i Krafslösa en högre eftergymnasial utbildning, i Snurrom är det motsvarande 22 procent av de boende, och inom hela kommunen 30 procent av invånarna. Statistiken (från 2020) visar att förvärvsinkomsten för befolkningen 20 - 64 år är högst i Krafslösa. Medianinkomsten är här cirka 405 000 kr/år. Medianinkomsten är lägre i norra Vimpeltorpet, cirka 340 000 kr/år och Snurrom, cirka 310 000 kr/år.

I Krafslösa finns 386 bilar registrerade per 1 000 personer, i Norra Vimpeltorpet 420 bilar per 1 000 personer och i Snurrom endast 360 bilar per 1 000 invånare.

I norra Vimpeltorpet och Krafslösa utgör barn och ungdomar i åldern mellan 1 - 15 år 22 procent, i Snurrom utgör samma grupp 14 procent av de boende (enligt kommunens

Geografisk indelning som tillämpas vid framtagande av befolkningsstatistik, samt avgränsning av planprogrammet

invånarregister september 2022). Närheten till lek och rörelse är viktig för att bidra till barn och ungas hälsa och inlärningsförmåga. Idag finns det gott om skogs- och friluftsområden kring Snurrom (avsnitt 3.2) som barn och ungdomar kan besöka och vara aktiva i och de har även potential att användas som framtida skolskog. Inom bostadskvarteren i Snurrom, Vimpeltorpet och Krafslösa finns det även anlagda mindre lekplatser för främst mindre barn.

Nuvarande gång- och cykelstråk längs med Norra vägen bedöms utgöra en prioriterad skolväg till de idag närmaste låg- och mellanstadieskolorna i Funkabo och Djurängen. Utöver detta finns det välfungerande

kollektivtrafikförbindelser på Norra vägen mot övriga skolor och universitetet. Det har under programarbetet förts en dialog kring placering av eventuell kultur- och fritidsfilial, samt bibliotek i Snurrom.

I samband med programarbetet och på grund av händelser vid årsskiftet 2021/2022 har det även förts en dialog kring olika behov och åtgärder avseende trygghet och en hållbar social utveckling inom stadsdelen med både kommunpolisen, kommunledningskontoret med ansvar för trygghet och säkerhet, samt social hållbarhet. Detta kommer fördjupas under kommande utbyggnad av stadsdelen. Se vidare under avsnitt 5.3.4 *Sociala konsekvenser*, samt *Bilaga 2 Sociala konsekvensanalys*.

3.4.2 Service

Inom Snurrom finns det idag en mindre pizzeria, restaurang, samt ett gym. Närmaste kommersiell och offentlig service finns cirka

tre kilometer söderut vid Berga centrum, men även cirka tre kilometer norrut vid Lindsdals centrum. Fem kilometer sydväst om Snurrom

Service inom och runtomkring programområdet

finns handelsområdet Hansa city. Norrliden centrum som ligger fem kilometer söderut har också ett brett utbud av kommersiell och offentlig service, dock saknas det idag någon direkt vägförbindelse dit från Snurrom.

Den nya bad- och friskvårdsanläggningen

planeras att bli klar under 2025. Inom anläggningen kommer det förutom simbassänger med motionssim och äventyrsbad för allmänheten, även att finnas rehabbassänger, spaanläggning, restaurang, gym och lokaler för verksamheter.

Det finns idag tre större arbetsplatser vid Snurrom som utgörs av verksamhetsområdet i norr och golfbanan i öster. Både inom verksamhetsområdet och vid golfbanan finns restaurang för både anställda och besökare.

Strax sydväst om programområdet finns Berga industriområde som innehåller flera olika företag och verksamheter, och där fler andra typer av anläggningar tillkommer såsom handel, restauranger och träningsutbud.

Inom programområdet finns idag två förskolor, förskolan Snurrom med fyra avdelningar och förskolan Ljusglinten med tio avdelningar. Inom Snurrom *etappområde* 2 planeras det inom snar framtid uppförande av en ny förskola med åtta avdelningar tillsammans med en gruppbostad med cirka åtta lägenheter. Närmaste låg- och mellanstadieskola finns i Funkabo och

Djurängen. Dessa bedöms dock på sikt inte kunna ta emot fler elever vid utbyggnad av Snurrom och i takt med att norra delar av Kalmar byggs ut. Snurrom blir då tillsammans med Vimpeltorpet ett eget upptagningsområde för grundskola (F-9) som sträcker sig söderut till Karlssons ängs bostadsområde strax norr om Norrlidsvägen.

I samband med programarbetet har en dialog med både utbildningsförvaltningen kring planerad grundskola, samt med områdets förskolor inletts. Arbetet kommer att fördjupas i samband med detaljplaneringen. Det har även funnits kontakt med föräldrar inom programområdet som på eget initiativ har efterfrågat information om närmaste lekplatser. En detaljerad analys och planering av lekplatser, samt trygga skolvägar kommer att ske i samband med framtagande av detaljplaner.

3.5 Trafik och mobilitet

Programområdet ligger strategisk placerat intill Norra vägen och Vänskapens väg. E22:an med trafikplatsen Kalmar Norra utgör ett viktigt regionalt och nationellt stråk. Norra vägen utgör ett viktigt stråk genom staden och är betydelsefull för kollektivtrafik såväl som cykel- och biltrafik. I dagsläget utgör många av nuvarande vägar barriärer för oskyddade trafikanter eftersom de begränsar möjligheten att röra sig mellan stadsdelarna.

Utmed Norra vägen, Värnsnäsvegens norra

och västra sida, samt Vänskapens väg finns gång- och cykelvägar med lämplig bredd och belysning med en hög trafiksäkerhet. Generellt saknas det dock gång- och cykelkopplingar mellan olika bostadsområden såsom mellan Snurrom och Vimpeltorpet, samt mellan Snurrom och Östra Vimpeltorpet. Det betyder att gång- och cykeltrafikanter i första hand behöver åka ut på Norra vägen eller Norrlidsvägen för att kunna ta sig mellan bostadsområdena.

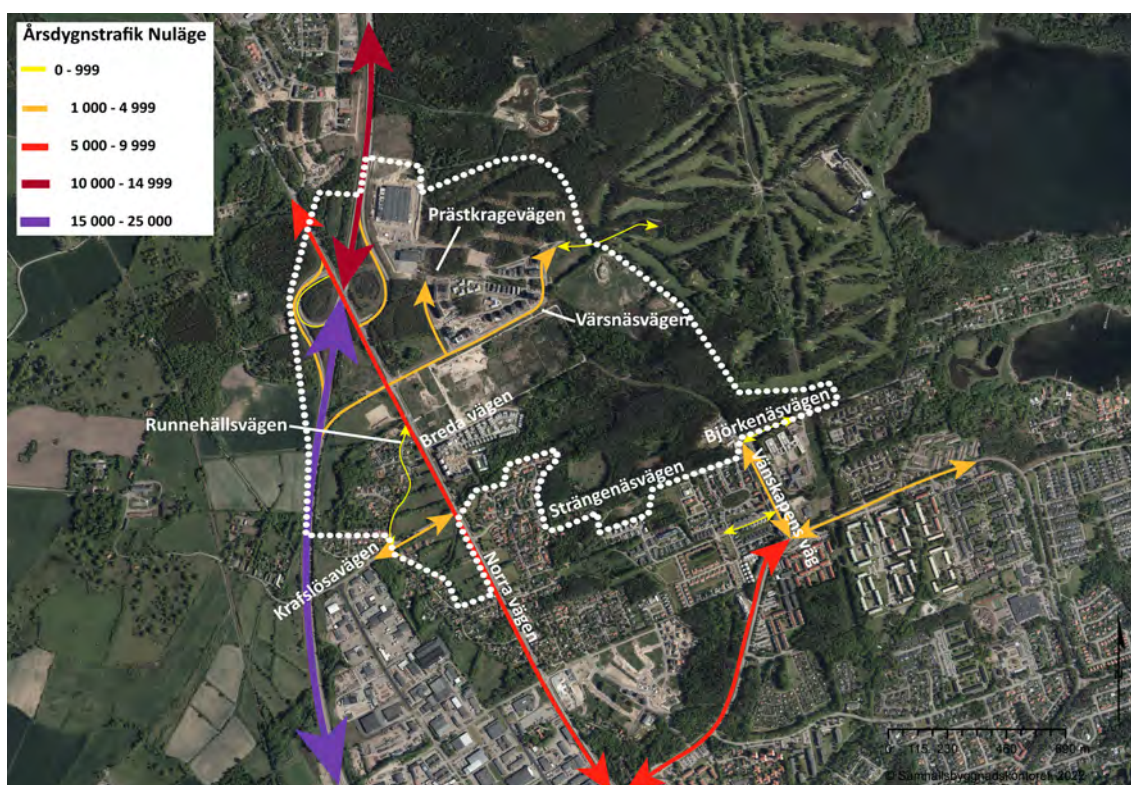
3.5.1 Trafikflöden

På kartan med trafikmängder framgår det tydligt att det förekommer flest bilresor på E22 där över 10 000 fordon passerar per dygn (årsdygnstrafik). Inom berörd del av norra Kalmar är det därefter Norra vägen och Norrlidsvägen som det förekommer störst trafikmängder med 5 000 - 9 999 fordon per dygn. Båda vägarna utgör viktiga stråk

genom att knyta samman olika stadsdelar. Värnsnäsvägen, Krafslösavägen, Vänskapens väg och Prästkragevägen är alla vägar med medelhöga trafikflöden, det vill säga mellan 1 000 - 4 999 fordon per dygn. Där bebyggelsetätheten avtar, minskar också antalet trafikrörelser till under 1 000 fordon per dygn, exempelvis Krafslösavägen, Breda

Översikt av viktiga gator, samt cykelstråk inom planprogrammet och dess närmaste omgivning

Översikt över nuvarande trafikmängder vid berörda vägar (källa: Kalmar kommun, oktober 2021 och Trafikverket november 2021).

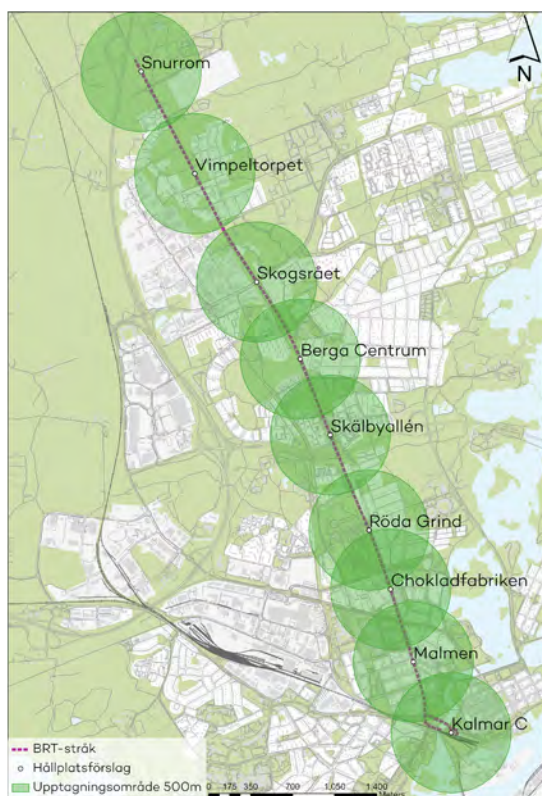
vägen och östra delen av Värnsnäsvägen. En generell ökning av trafikmängden sker varje år på grund av en ökad befolkning och ett ökat fordonsinnehav. En ny trafikprognosmodell som kommer att visa på den framtida

fördelningen av trafikmängder i staden är under framtagande. Utöver den generella ökningen kommer också en utveckling av Snurrom innebära större trafikmängder.

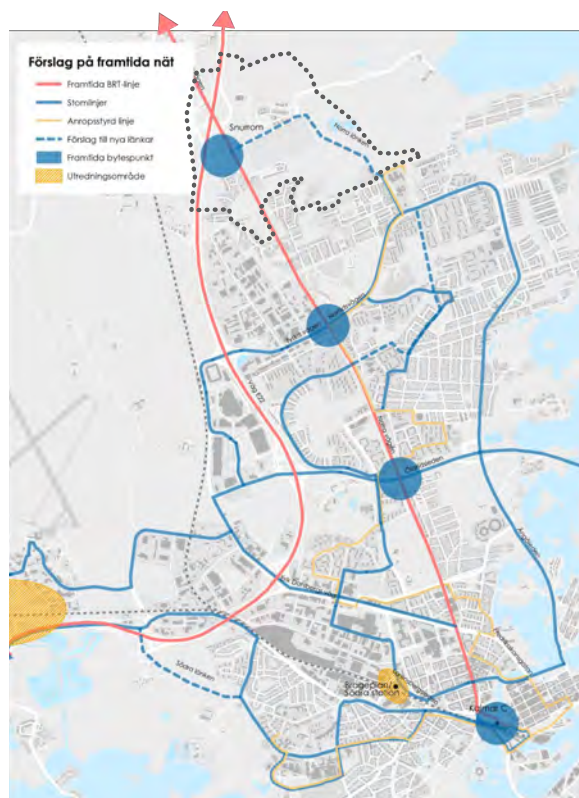
3.5.2 Prognoser för Norra vägen 2040

Framtagna prognoser för 2040 visar att cirka 9 000 (AFRY 2021) fler invånare kommer att bosätta sig längs med Norra Vägen, där Snurrom är en del av ökningen. Norra Vägen behöver därför både få en utökad kapacitet och avlastas. För att möta det ökade kapacitetskravet har arbete påbörjats, där det dels skapas en lokal snabbusslinje (BRT) på

Norra vägen, och dels parallellt planeras för ny stadsbusslinje för att binda samman Snurrom, Norrliden, Berga och Kalmar centrum. Linjen föreslås dras genom Snurrom via Vänskapens väg. Arbetet innefattar även åtgärder för gång- och cykeltrafiken, samt utformning av hållplatser och övergångar.

Karta från Förstudie BRT Norra vägen som visar det tänkta upptagningsområdet för busslinjen, 2020

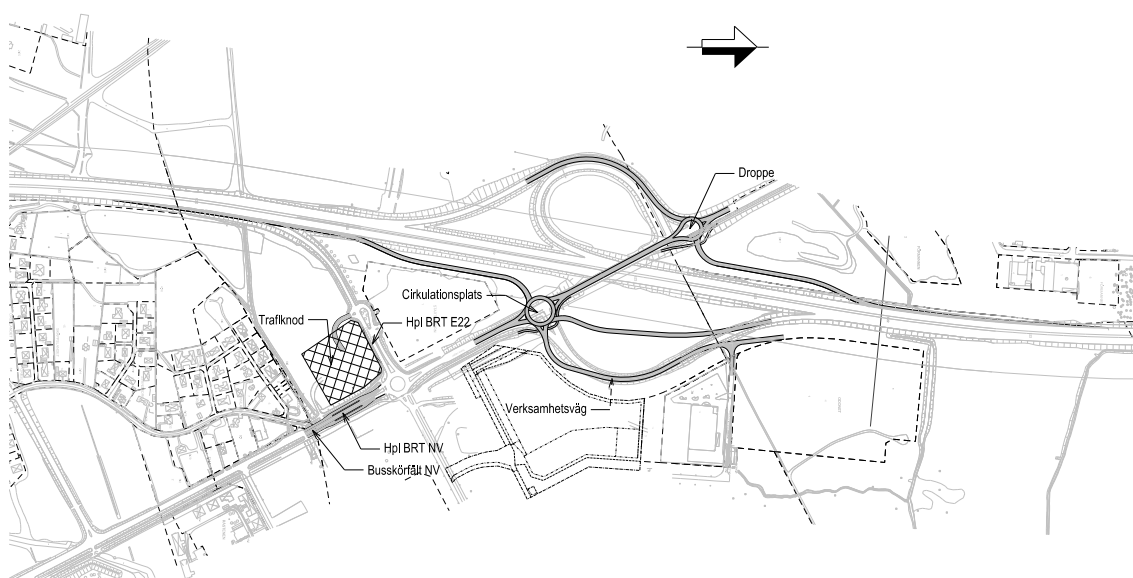
Karta från gällande Trafikledsplan (mars 2020) med förslag på framtida kollektivtrafik

Illustration från BRT-projekt, Rödmarkerade fält används av kollektivtrafik och uttryckningstrafik, Stadsbyggnadskontoret Örebro kommun, december 2019

Utöver kollektivtrafiksatsningar finns behov av en kapacitetshöjning och bättre trafiksäkerhet för trafikplatsen Kalmar Norra. En *Åtgärdsvalsstudie (ÅVS)* har genomförts under 2020–2021 (se kapitel 5). Studien visar ett behov av nya av- och påfartsramper till E22 vid fortsatt bebyggelseutveckling kring Snurrom och Lindsdal. I nuläget finns enligt åtgärdsvalstudien två olika alternativ, A och B, se bilder för förslag. I alternativ A föreslås en mindre cirkulation öster om E22 och en droppformad cirkulation väster om E22. Alternativ B innefattar en

större cirkulationsplats med en planskild korsning som innebär en större säkerhet för oskyddade trafikanter. Lösningen innebär sammantaget en ökad framkomlighet, men utgör också en större investering. Den nuvarande påfarten norrut föreslås användas som verksamhetsgata för att nå verksamheterna i norra Snurrom. Genom att ha en separat verksamhetsgata behöver inte den tunga trafiken köra igenom det befintliga bostadsområdet. Mer detaljerad information finns i ÅVS som utgör en bilaga till planprogrammet, se kapitel 5.

Förslag A som tagits fram i samband med ÅVS 2021 visar en ny cirkulation av mindre storlek öster om E22 och en droppformad ombyggnad vid Fjöllebro

Förslag B som tagits fram i samband med ÅVS 2021, visar en större cirkulationsplats med planskild korsning för att uppnå hög trafiksäkerhet för gående och cyklister. Inspirationsbild av ombyggd trafikplats som byggs vid Lösen, Karlskrona kommun, källa: Trafikverket, 2018.

3.5.3 Trafikledsplan och mobilitetsstrategi

I kommunens Trafikledsplan (2020) föreslås en ny huvudgata i den östra delen av Snurrom, som ska koppla samman Kalmars nordöstra stadsdelar med Snurrom och E22. Intentionen är att den nya huvudgatan ska avlasta Tyska vägen och Norra vägen. Den nya huvudgatan avses även kunna förbättra kollektivtrafikförsörjning av hela Snurrom och utgöra utryckningsväg för ambulans och räddningsfordon.

Standarden för cykelvägar längs med Norra vägen ska höjas. Gång- och cykelväg föreslås på båda sidor om den nya huvudgatan mellan

Vänskapens väg och Värnsnäsvegen. Syftet är

att knyta samman stadsdelar och målpunkter. En hög standard innebär att det ska finnas gott om utrymme och god belysning, vilket tillåter cyklister att ta sig fram i olika hastigheter och på ett tryggt sätt.

I kommunen pågår ett arbete med att ta fram en Mobilitetsstrategi. Mobilitetsstrategin ska utgöra ett stöd i planeringen framåt och fokusera på mobilitetsfrågorna i den växande staden. Nya synsätt och metoder behövs för att det även i framtidens Kalmar ska vara lätt för människor och varor att komma fram till rätt plats och vid rätt tid. Mobilitetsstrategin har sin grund i *HYR-konceptet* som innebär stora utmaningar.

HYR-KONCEPTET

• Hälsöfrämjande – Både barn och vuxna behöver röra på sig mer än idag

• Yteffektivt – När Kalmar växer får vi helt enkelt inte plats om alla kör bil

• Resurssnålt – Vi måste fasa ut fossila bränslen och minska vår energianvändning

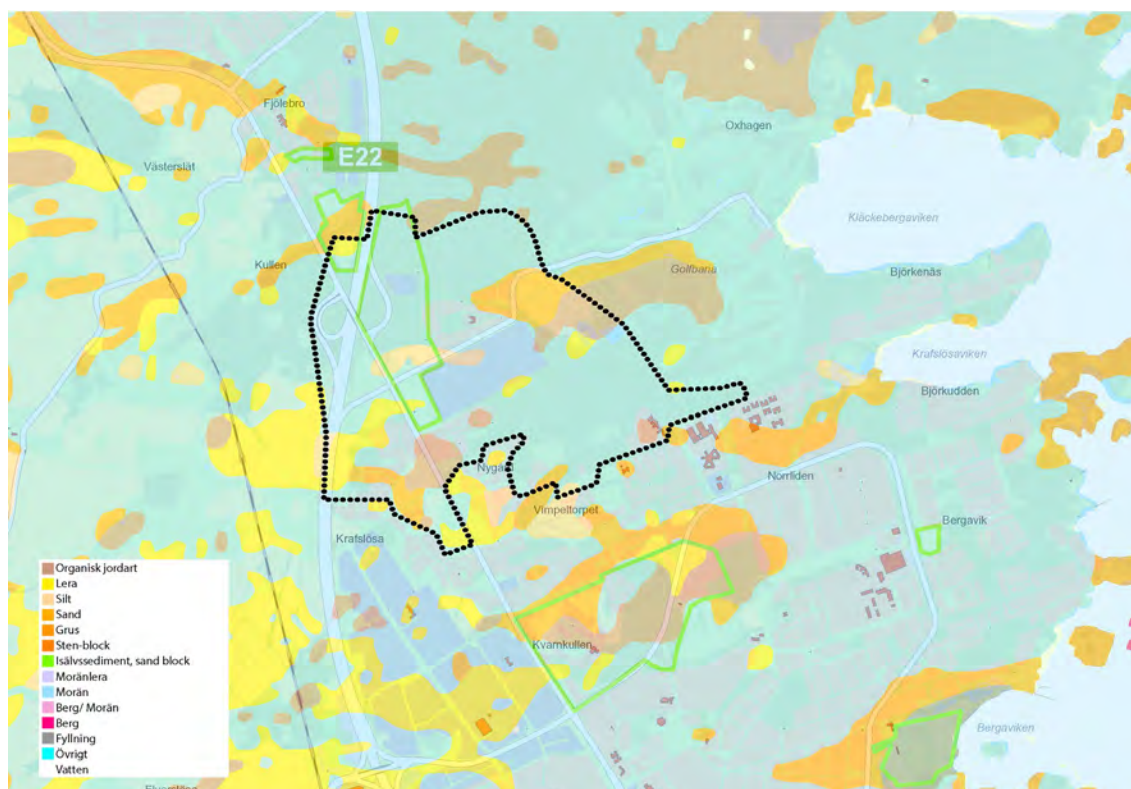
3.6 Geoteknik, geohydrologi-naturvatten

Mark inom programområdet utgörs till större delen av mark med morän (se blåa områden på kartan nedan) med generellt goda geotekniska förhållanden och möjlighet till infiltration av regn- och ytvatten. Mindre goda förutsättningar för grundläggning och infiltration finns vid Krafslösa och Norra Vimpeltorpet, samt i nordost. Enligt SGU:s översiktliga jordartskarta finns det troligtvis förekomster av lera, organiska jordarter och postglacial finsand i marken inom programområdet. En översiktlig geoteknisk utredning gjordes 2017 för ett område mellan Prästkragevägen och Norra vägen. Utredningen visar att området består av en morängrund som överlagras av lösare

sediment. I västra delen mot Norra vägen består de lösa lagren av lera. Det finns även flera andra övergripande utredningar som tagits fram under åren (1967, 1978 och 2017).

Vissa mätningar av grundvattennivån har utförts i samband med framtagna geotekniska utredningar och den bedöms vara varierad. Nya utredningar behövs i samband med kommande exploatering.

Inom programområdet finns två stora vattensamlingar i östra delen. De utgör tekniska anläggningar med funktion för dagvattenhantering.

Utsnitt från SGU:s översiktliga jordartskarta (hämtad i kommunens handläggarkarta) över programområdet, samt den detaljerade utredningen inom programområdet som gjordes 2017 med grön linje. Svart gräns visar planområdesgräns.

3.7 Teknisk försörjning

Snurrom försörjs idag med fjärrvärme, el, fiber, vatten- och spillvatten, samt dagvatten. Ledningarna ligger i olika underjordiska ledningsstråk längs med Norra vägen, Värnsnäs vägen, Breda vägen, Vänskapens väg, samt Björkenäsvägen. Det finns även ett VA-ledningsstråk öster om Norra vägen, mellan Breda vägen och Värnsnäs vägen. Det gjordes tidigt en bedömning att VA-ledningarna behöver vara kvar i sin position, varpå kommande bebyggelse ska anpassas efter detta ledningsstråk. Öster om Norra vägen finns dessutom en telestation med tillhörande ledningsstråk från Norra vägen som har en stor betydelse för försörjningen av hushållen inom programområdet. I dagsläget har det inte kunnat tas ställning till om anläggningen kan flyttas eller integreras i den kommande exploateringen. I den västra delen av programområdet vid Krafslösa och trafikplatsen finns flera markförlagda försörjningsledningar, främst vid Krafslösavägen, Runnehällsvägen och Chokladvägen. Mellan Vänskapens väg och Breda vägen finns en nylagd Vatten och avloppsledning. Ledningar med tillhörande anläggningar ska beaktas vid kommande exploateringar.

Nya exploateringar kan anslutas till nuvarande fiber- och fjärrvärmeledningar. Det finns dock ett stort behov av att bygga ut elnätet med tillhörande transformatorstationer för att kunna hantera ett ökat behov av el för nya bostäder, kontor, verksamheter, samt laddningsstationer för elbilar. En viktig anslutningspunkt för elnätet finns vid Vänskapens väg. Dialog med ledningsdragande bolag har inletts under programarbetet och kommer att fördjupas i samband med detaljplaneläggningen.

Utmed vägar inom programområdet finns idag ett utbyggt gatubelysningsnät. Belysning finns också utbyggt vid allmänna platser, så som torget vid Prästkragevägen och lekplatser i Snurrom och Vimpeltorget, vilket bidrar till

att skapa trygghet.

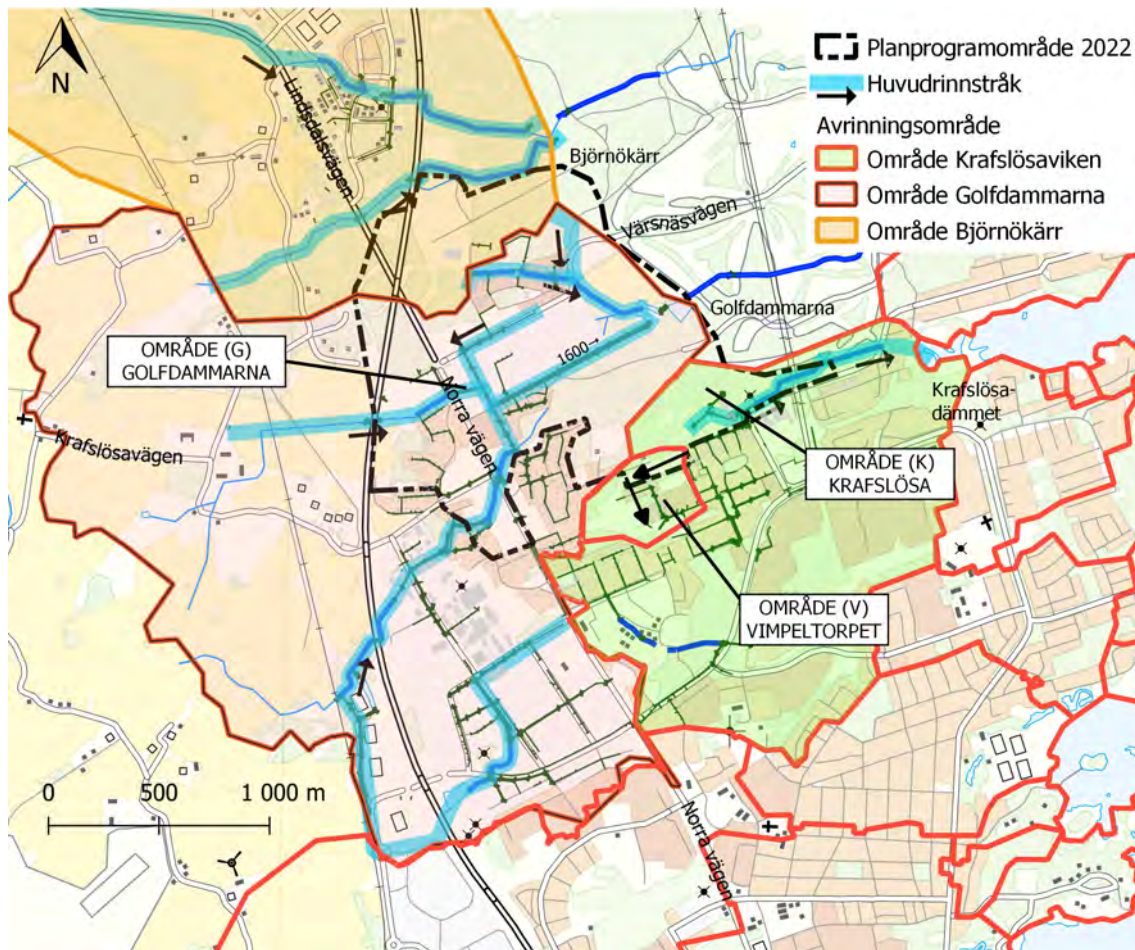
Hantering av hushållsavfall sker inom respektive fastighet idag, antingen genom miljöhus eller utplacerade behållare inom flerbostadskvarteren. I villakvarteren finns enskilda soptunnor uppställda, oftast vid fastighetsgräns. För insamling och vidare hantering av hushållsavfall ansvarar Kretslopp sydost som har särskilda föreskrifter kring uppställning av avfallsbehållare inom fastighet och för angöring av sopfordon. För återvinning av konsumenternas förpackningsmaterial ansvarar i dagsläget FTI (Förpacknings- och tidningsinsamling). På regeringens uppdrag pågår dock en utredning kring förändringar i ansvaret för insamling av förpackningar och tidningar. Eftersom ansvarsförhållanden kan förändras framöver, har det inte skett ett aktivt arbete för att hitta någon lämplig placering för en allmän uppställningsplats för insamling förpackningar i Snurrom.

Delar av programområdet ingår i kommunalt verksamhetsområde för dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Verksamhetsområdena behöver utökas i den takt som området utvecklas och byggs ut. Beslut kring utökning av verksamhetsområden för gällande detaljplaner avseende dagvatten, spillvatten och vatten togs i Kommunfullmäktige 2021-09-29. Vidare behov av utökning av verksamhetsområden för tillkommande exploateringsområden behöver undersökas vidare.

En dagvattenutredning har upprättats för planprogrammet. Dagvatten från nästan hela programområdet tillhör avrinningsområdet "golfdammarna". Dagvatten från hårdgjorda områden och jordbruksmarken vid Kläckeberga leds till dessa dammar (se kartan). Dagvatten från de södra delarna av programområdet leds till Krafslösadammen vid Krafslösaviken. Delar av områdena norr om Värnsnäs vägen och fastigheten Kläckeberga 10:10 utgör

instängda områden där det behöver vidtas åtgärder för att hantera översvänningsrisken vid skyfall. För detaljerad beskrivning

se dagvattenutredningen, Vatten- och samhällsteknik 2022-05-10.

Avrinningsområden, befintliga dagvattendammarna och huvudrinnstråk för programområdet enligt den upprättade dagvattenutredningen, Vatten- och samhällsteknik, 2022-05-10

3.8 Risker och störningar

Nedan listas olika risker och störningar, för detaljerad redovisning, se i tillhörande

miljökonsekvensbeskrivning (MKB) och kommunens undersökning av miljöpåverkan.

3.8.1 Föroreningar och radon

Enligt kommunens och länsstyrelsens databas finns endast två registrerade platser med risk för markförorening inom programområdet. Dessa punkter ligger öster om Runnehällsvägen och utgörs av en mindre

industrifastighet, samt en tidigare bilverkstad. Föroreningsrisken anses dock vara begränsad och därför utan krav för åtgärder i samband med planprogrammet.

Den stora fastigheten Kläckeberga 10:10 mellan Värnsnäs vägen och Breda vägen har tidigare använts som industriområde. I början av 2000-talet påbörjades här en byggnation av ett mässcentrum. I samband med byggnationen

kan det ha förts material till området med ovisst kvalitet och föroreningsstatus.

Programområdet utgörs av normalriskområde för radon.

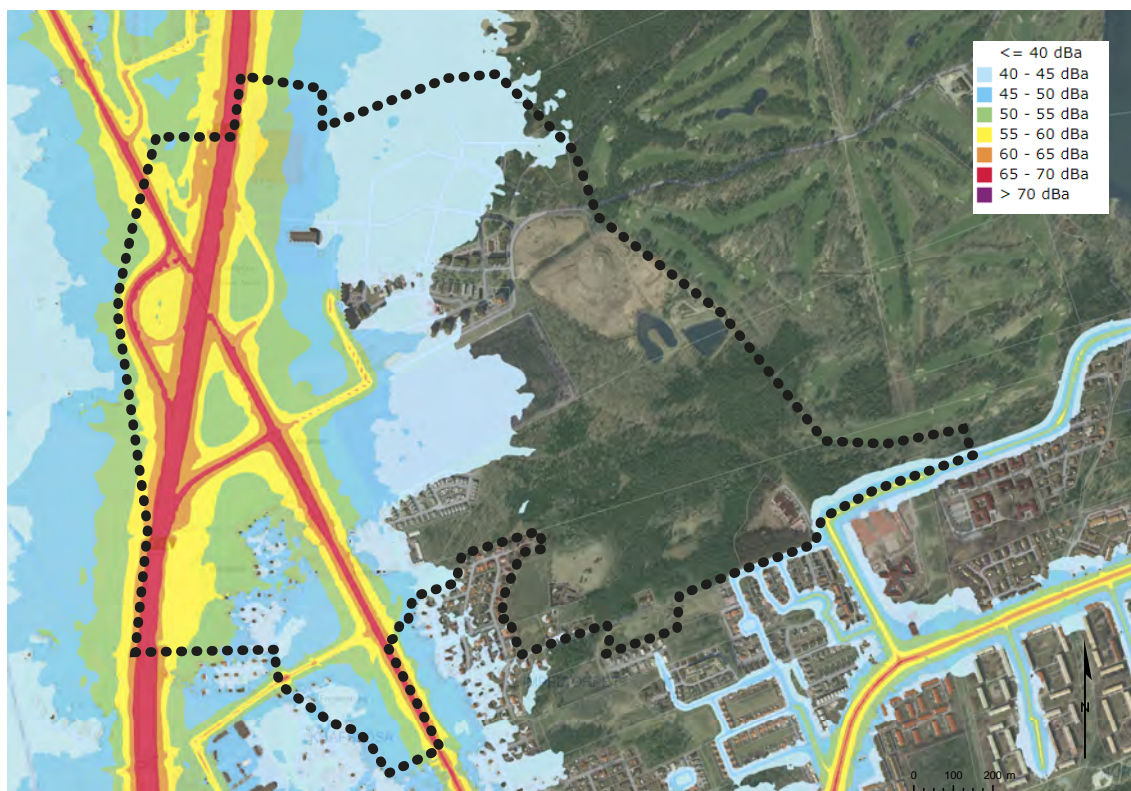
3.8.2 Buller

Enligt en generell bullerkartering framtagen våren 2022 finns störande påverkan i form av trafikbuller från Norra vägen och E22. Det finns även uppmätta värden för delar av Vänskapens väg, del av Värnsnäs vägen samt för del av Prästkragevägen. Värden saknas dock för ett flertal gator inom programområdet. I samband med framtagande av nya detaljplaner antas också trafikmängden öka och därigenom högre bullernivåer uppstå.

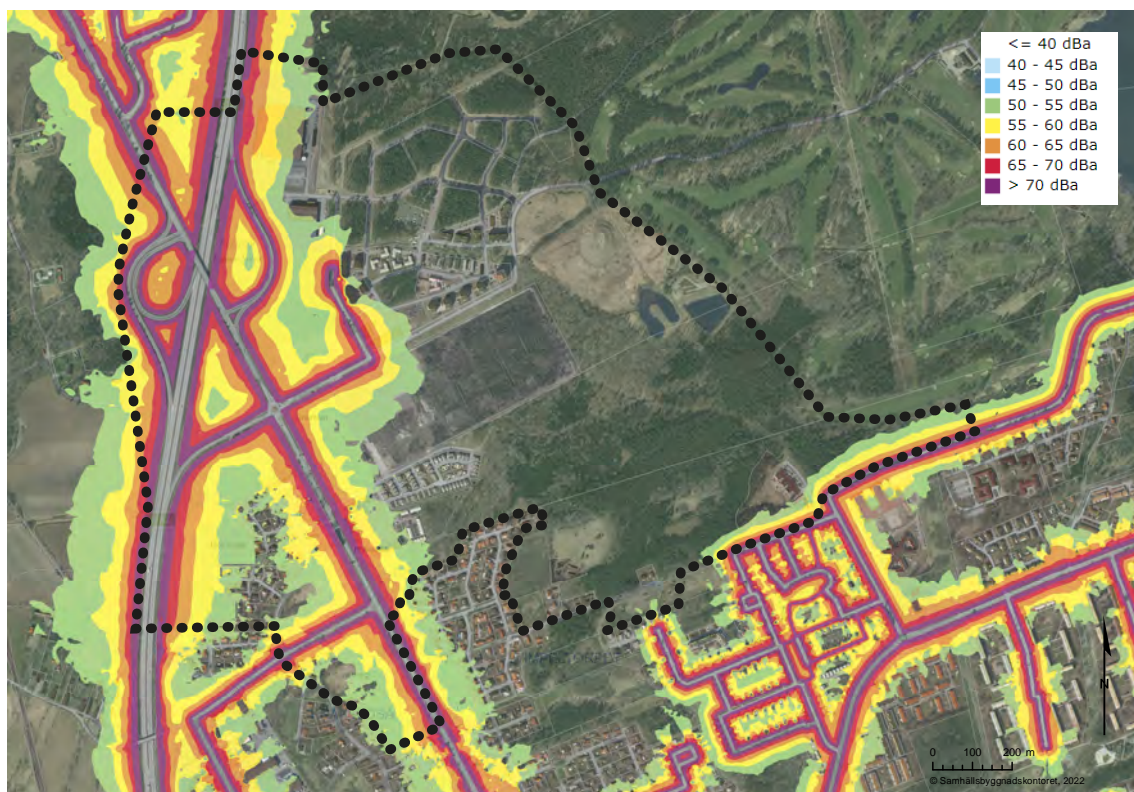
Bullerpåverkan kan innebära att krav behöver ställas på utformning och placering av

tillkommande bebyggelse. Särskild hänsyn ska tas vid nya bostäder och störningskänsliga verksamheter så som skolor och förskolor.

De verksamheter som finns i norra Snurrom bedöms inte innebära någon industribullerstörning för programområdet. Anledningen är att det finns ett avstånd på mer än 250 meter från dessa, men framför allt att verksamheternas karaktär inte ger upphov till några höga bullervärden.

Utsnitt ur kommunens handläggarkarta med uppgifter om buller (ekvivalent ljudnivå dB(A)) från vägtrafik. Programområdet avgränsas med svart streckad linje

Utsnitt ur handläggarkartan med uppgifter om buller (maximal ljudnivå dB(A)) från vägtrafik. Programområdet avgränsas med svart streckad linje

3.8.3 Farligt gods

E22 med sina på- och avfarter utgör transportled för farligt gods. Transporter med farligt gods kan även antas ske på Norra vägen. Intill dessa vägar behöver därför

särskild hänsyn tas till den förhöjda risken för skada för människors hälsa, djurlivet och miljön. En riskanalys bör tas fram i samband med kommande detaljplaner.

3.8.4 Elektromagnetisk strålning

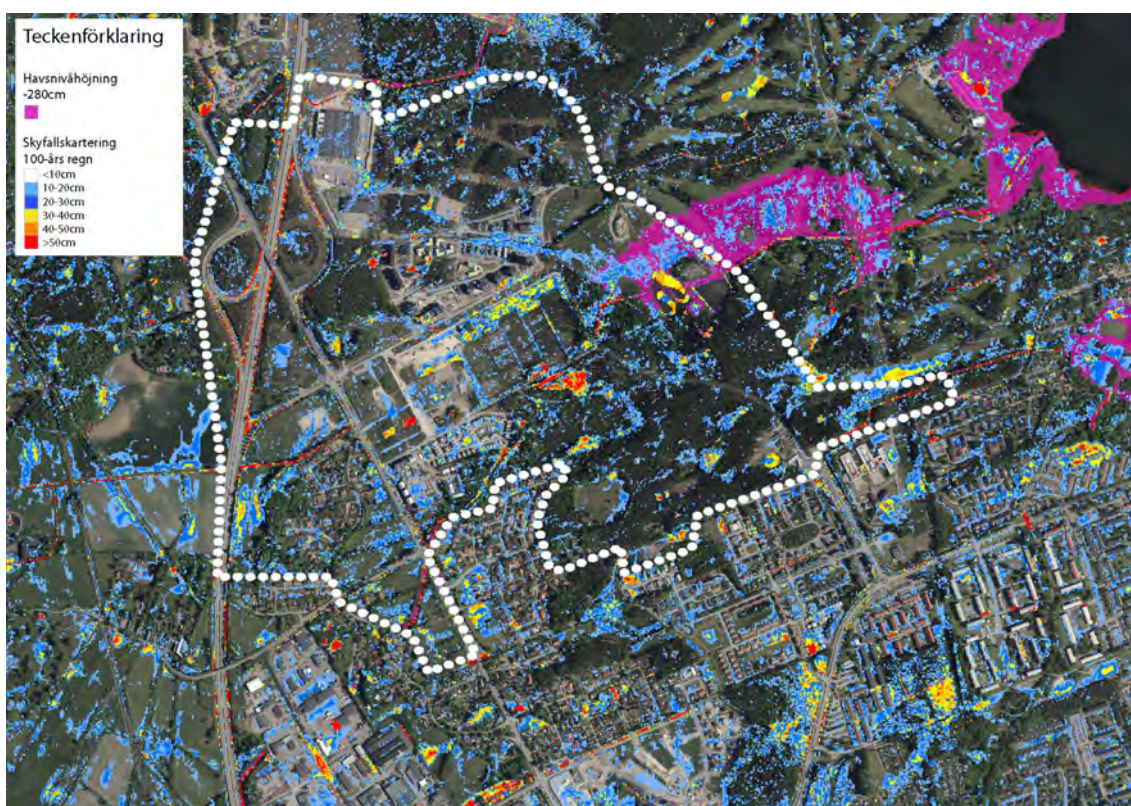
Mellan Björkenäsvägen och östra delen av Värnsnäs vägen finns en kraftledning i form av en friledning i nord-sydgående riktning. Kraftledningen orsakar magnetfält som kan medföra risker för människors hälsa. I en magnetfältsmätning som gjordes 2019 och enligt magnetfältsutredning 2019

(Sweco Energy AB 2019) kan konstateras att skyddsavstånd för ny bostadsbebyggelse ska följas, ca 30 meter väst och 40 meter öster om ledningens mittfält. Utgångspunkt vid mätningstillfället var 0,4 mikroTesla som värsta scenario.

3.8.5 Översvämningsrisk

För vissa markområden inom programområdet finns det risk för översvämningar vid skyfall och i samband med stigande havsnivå. Översvämningar kan medföra skador på byggnader och teknisk infrastruktur så som ledningar och vägar. Det kan också medföra risk för skred och erosion som i sin tur kan riskera människors hälsa och säkerhet, men även påverka miljön negativt.

Markområden som berörs vid skyfall enligt karteringen utgör idag lågområden eller instängda områden (se röda och gula i kartan områden söder om Värnsnäs vägen och öster om Breda vägen), samt diken. Områden som berörs av stigande havsnivå (rosa färg i kartan) finns i den östra delen strax norr om nuvarande dagvattendammar, samt österut inom golfbanans område ut mot havet.

Karta med indikationer för översvämningsrisk i samband med skyfall (100-årsregn och klimatkfaktor 1,3) och stigande havsnivå +2,8 meter över havet. Gräns för programområdet visas med vit streckad linje

4. FORTSATT PLANERING

I detta kapitel beskrivs det fortsatta planeringsarbetet för programområdet.

4.1 Fortsatta utredningar och arbete

Det finns många frågor kvar att lösa. Nedan listas några viktiga områden där fortsatt

arbete behöver ske efter programsamrådet och i kommande detaljplaneskedan.

4.1.1 Bebyggelsestruktur

Programmets principkartor, riktlinjer och typsektioner utgör underlag för kommande detaljplaner. Eftersom programförslaget är schematiskt framtaget behöver områdets struktur utredas vidare som helhet med en högre detaljeringsgrad för att uppnå en god och trygg boende- och stadsmiljö. I samband med att arbetet med detaljplaner för programområdet påbörjas, ska därför en gemensam utredning för bebyggelsestrukturen tas fram. Detta gäller framför allt för det stora centrala området mellan Breda vägen och Värnsnäs vägen.

Frågor som är särskilt viktiga att undersöka är hur ny bebyggelse ska placeras och utformas, stadsdelens entréer, möten mellan ny och befintlig bebyggelse, samt rummen mellan husen. Mötesplatser, aktivitetsplatser, platser för handel och service, mindre natur- och parkområden, samt gårdsmiljöer och förgårdsmark utgör dessa rum mellan husen. Vidare är det även viktigt att studera hur mötena mellan natur, grönstruktur och bebyggelse sker för att bidra till friluftsstadens vision om den naturnära stadsdelen.

4.1.2 Fastighetsrättsliga frågor

En förberedande fastighetsrättslig utredning bör göras innan detaljplanearbetet för att klargöra ifall det finns frågor som behöver hanteras tidigt. Det kan exempelvis vara gränser med osäkert läge, samfälligheter och servitut eller andra rättigheter. Fastighetsrättsliga åtgärder för att genomföra detaljplanerna utreds sedan i samband med framtagandet av respektive plan.

Ifall det är angeläget att fastighetsbildningen kan bli klar snart efter planens antagande, kan lantmäteriförrättningar för att genomföra detaljplaner också påbörjas parallellt med detaljplanearbetet. Detta kan gälla skolans placering eller dragning av viktiga försörjningsledningar.

4.1.3 Sandödlan

Uppföljning av utförda åtgärder behöver göras för att visa att de fungerar som planerat. Detta

kommer att göras i samråd med länsstyrelsen.

4.1.4 Trafikflöden, vägområden och säkra passager

En ny basmodell över förväntade trafikrörelser på befintliga och planerade vägar inom hela Kalmar tätort har tagits fram under 2022. Utifrån modellen kommer framtdisscenario tas fram där informationen ska utgöra ett viktigt stöd för utredningar kring trafikbuller och behov av trafiksäkerhetsåtgärder i kommande detaljplaner.

På grund av de generellt ökade trafikflödena kan markområden behöva reserveras vid:

- Cirkulationsplatsen vid Norra vägen/Värnsnäs vägen
- Körbanan för BRT längs Norra vägen
- Korsning Krafslösavägen/Norra vägen
- Korsning Breda vägen/Norra vägen

Vänskapens väg har idag ett lämpligt vägområde som bedöms motsvara ökade trafikrörelser för både motorfordon, cyklande och gående.

Även anslutningen av den nya huvudgatan vid korsningen Värnsnäs vägen och Björkenäsvägen behöver studeras vidare. I korsningarna ska trafik till och från Snurrom prioriteras. Anpassningen av korsningen ska utredas vidare i kommande detaljplanering. Tillfarten till förskolan Ljusglinten förblir en mindre gata som kommer att finnas parallellt med nya huvudgatan.

Vidare behöver trafiksäkra passager utredas framförallt över Norra vägen och Värnsnäs vägen, samt utmed det nya huvudstråket, speciellt invid den nya skolan. Även trygga kopplingar mellan bostäder och rekreatiomsområden, samt trafiksäkerheten kring busshållplatser är viktigt att undersöka vidare.

I samband med ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra behöver en planskild korsning för gång- och cykeltrafikanter utredas.

4.1.5 Trafikbuller

Vid kommande planläggning behöver trafikbullerutredningar tas fram. Idag finns en uppskattning av nuvarande trafik inom området, men dessa siffror kommer att förändras i samband med att bad- och friskvårdsanläggningen, samt Snurrom etapp 2 och 3 byggs ut. Att simulera trafikbuller utifrån nuvarande markanvändning anses inte vara tillräckligt för att kunna göra en god bedömning av bullerstörningar eller

vilka krav som ska ställas på en anpassad utformning av bebyggelsen.

Trafikbulleranalyser är särskilt viktiga att ta fram vid planering av den nya skolan och bostäder. Vidare behöver också bullernivån från trafik utredas för befintlig bebyggelse i samband med ökad trafik från programområdet.

4.1.6 Mobilitetshubbar, parkering och laddstationer

Inom programområdet föreslås ett antal mobilitetshubbar. Beroende på deras placering och de behov av tjänster och markanspråk som kommer att uppstå, kan dessa se olika ut. Utgångspunkten är att de ska kunna lösa de behov som uppstår inom kvartersmarken. I kommande detaljplaner behöver utformning, ansvar och förvaltning, samt fastighetsrättsligt

genomförande utredas.

Vid bad- och friskvårdsanläggningen planeras 200 allmänna parkeringsplatser. Vid den nya bebyggelsen som föreslås i planprogrammet kommer det finnas parkeringar utmed huvudstråket, samt flera av kvartersstråken. Ytterligare behov av

allmänna parkeringsplatser behöver utredas vid välbesökta målpunkter som park- och friluftsområden. Vid skolan och förskolor kan parkeringsplatser användas av allmänheten på vissa tider.

Laddstationer för elbilar kan både vara ett

4.1.7 Arkeologi

Vid exploatering inom utpekade områden vid Runnehällsvägen, intill det nya huvudstråket,

privat behov knutet till fastigheten, men det kan finnas även behov vid allmänna parkeringar för besökare. Beroende på behovet ska dessa lösas i anslutning till dessa. Ytbehov och anpassning till stadsbilden behöver utredas vidare.

samt norr om Strängenäsvägen kommer arkeologiska förundersökningar vara aktuella.

4.1.8 Dagvatten och MKN vatten

Isamband med ombyggnation av trafikplatsen Kalmar Norra kommer det att behövas särskild utredning kring föroreningsbilden och trafiksäkerheten vid skyfall.

Vid exploatering av lågstråk och instängda områden (norr om Värnsnäsavägen, Kläckeberga 10:10, skogsområde öster om Vimpeltorpet) behöver detaljerade utredningar göras för att kunna säkerställa en god avrinning och möjligheter till lokalt omhändertagande.

Vid föreslagen bebyggelse norr om Björkenäsvägen behöver det göras detaljerade utredningar kring marknivåer, en förändrad utformning av nuvarande dagvattendike,

samt anläggande av en driftväg.

Generellt krävs detaljerade utredningar i samband med kommande detaljplaner med anledning av ökad andel hårdgjorda ytor och översvämningsrisken vid skyfall, föroreningsbelastningen i dagvattenflöden, samt med hänsyn till påverkan på MKN vatten.

Vidare krävs också åtgärder vid de nuvarande golfdammarna som idag är inte är säkert utformade, eftersom dammarna i framtiden kommer att ligga nära parkområdet som är under utveckling.

4.1.9 Riskanalys

En riskanalys behöver göras i samband med förändrad markanvändning intill E22 där det

sker transporter av farligt gods.

4.1.10 Geoteknik, markradon, föroreningar, översvämningsrisiker, masshantering

Detaljerade utredningar krävs avseende grundläggningsförhållanden, grundvattennivå, radon och översvämningsriser i samband med stigande havsnivå. Inom Kläckeberga 10:10 finns misstankar om markföroreningar, vilket behöver utredas vidare. Utredningar

ska göras vid kommande detaljplanering och exploatering.

Kommunen har som mål att hantera överskottsmassor på ett mer ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt för att undvika att

onödiga transporter av överskottsmassor för kvittblivning av avfall uppstår. Detta kan göras genom att planera utifrån landskapets förutsättningar för att undvika

att överskottsmassor uppstår. I kommande detaljplaner ska dessa aspekter tas hänsyn till under planering- och förprojekteringsfasen genom att upprätta en masshanteringsplan.

4.1.11 Stråk till havet

Nuvarande grusväg mellan Norra Vimpeltorpet och havet sträcker sig delvis igenom golfbanans område. Inom ett delområde går denna väldigt nära en green och utslagspunkt (hål 13). Här finns risk för olyckor på grund av flygande golfbollar.

Tillsammans med Kalmar golfklubb behöver åtgärder diskuteras för att minimera olycksrisken. Möjliga åtgärder kan vara annan sträckning av grusvägen, skyltar som upplyser om risken eller placering av skyddsnet.

4.1.12 Social hållbarhet

Det aktuella välfärdsbokslutet som redogör för Kalmar kommuns arbete med social hållbarhet upprättades 2015. Eftersom Snurrom inte var bebyggt år 2015 saknas analyser och ställningstaganden för området. Kommande välfärdsbokslutet behöver inarbetas och beaktas vid kommande detaljplanering.

Som det har beskrivits i olika avsnitt i planprogrammet så har det skett en dialog

och avstämning med olika enheter inom Kalmar kommun kring trygghetsfrågor, nuvarande och kommande mötesplatser och fritidsaktiviteter. Dialogen kring trygghet och mötesplatser behöver fortsättas och fördjupas vidare. Vid kommande detaljplanearbete och projektering ska åtgärder som behövs för att säkra och trygga miljöer enligt handboken "Bo tryggt 2030" tillämpas och samverkas.

5. GENOMFÖRANDE OCH KONSEKVENSER

Utvecklingen av stadsdelen kommer att pågå under många år framöver. I kapitel två visades hur friluftsstaden ska utvecklas genom föreslagna stråk, platser och bebyggelse. För att utvecklingen av stadsdelen ska vara möjlig att genomföra och bli så bra som möjligt, behöver utvecklingen ske medvetet och utifrån en genomtänkt ordning. I detta kapitel beskrivs hur genomförandet är tänkt att gå till, samt vilka konsekvenser det kommer att innebära. Även konsekvenser och alternativ för placeringen av huvudstråk och skola redovisas.

5.1 Etappområden och åtgärder

Programförslaget föreslås planeras och genomföras i olika etappområden. Utöver utpekade etappområden finns andra åtgärder som också behöver utföras. Exempelvis

krävs dagvattenåtgärder, samt olika typer av naturvårdsåtgärder för att gynna och förbättra den skyddade sandödlans livsmiljö.

5.1.1 Etappområden

Etappområdena har tilldelats siffror som tyder på en ambition kring i vilken ordning som de olika delarna i stadsdelen ska utvecklas. Ordningen kan dock förändras framöver, beroende på områdenas komplexitet, varierande efterfrågan på viss typ av bostäder och funktioner, skyddade arters livsmiljöer, samt av ekonomiska anledningar. Etappområdena kan delas upp i flera mindre detaljplaner.

Etapp 4a: Planering av det nya huvudstråket mellan Vänskapens väg och Värnsnävägen och ny skola med idrottshall, samt idrottsplats utgör en första etapp. Byggnationen av det nya huvudstråket innebär också att den nya stadsbusslinjen kan börja försörja stadsdelen med kollektivtrafik. Skolmiljön för förskoleklass upp till årskurs 6 kommer att byggas ut först. Etappen innefattar även bostäder kring skolan för att uppnå en trygg miljö.

I samband med att den nya huvudgatan byggs bör ledningsägare bygga ut sina ledningsnät för att kunna försörja den nya bebyggelsen

i stadsdelen. Ledningsnäten bör förläggas i samma läge som det nya huvudstråket från Vänskapens väg. Framför allt är utbyggnaden av elnätet av högsta prioritet för att säkerställa elförsörjningen för all planerad bebyggelse i Snurrom. Samplanering av väg och ledningar ger samordningsvinster, begränsar påverkan på miljön och kan minska den totala byggtiden.

Etapp 4b: Planeringen av dagligvaruhandel, arbetsplatser och bostäder i kvarteren norr om Värnsnävägen är prioriterad. Planeringen och utbyggnaden av trafikplats och trafiknod, samt verksamhetsgata ingår i denna etapp då de är avgörande för den tillkommande bebyggelsen i etapp 4 och 5. Samråd krävs främst med Trafikverket och berörd markägare för fastigheten Startmotorn 1.

Etapp 4c: Kvarteren inom etappområdet innefattar en blandad bebyggelse med bostäder, service och småskaliga verksamheter. En mer omfattande utbyggnad av stadsdelen kan dock genomföras först efter etapp 4b som innefattar en ombyggnation av trafikplatsen.

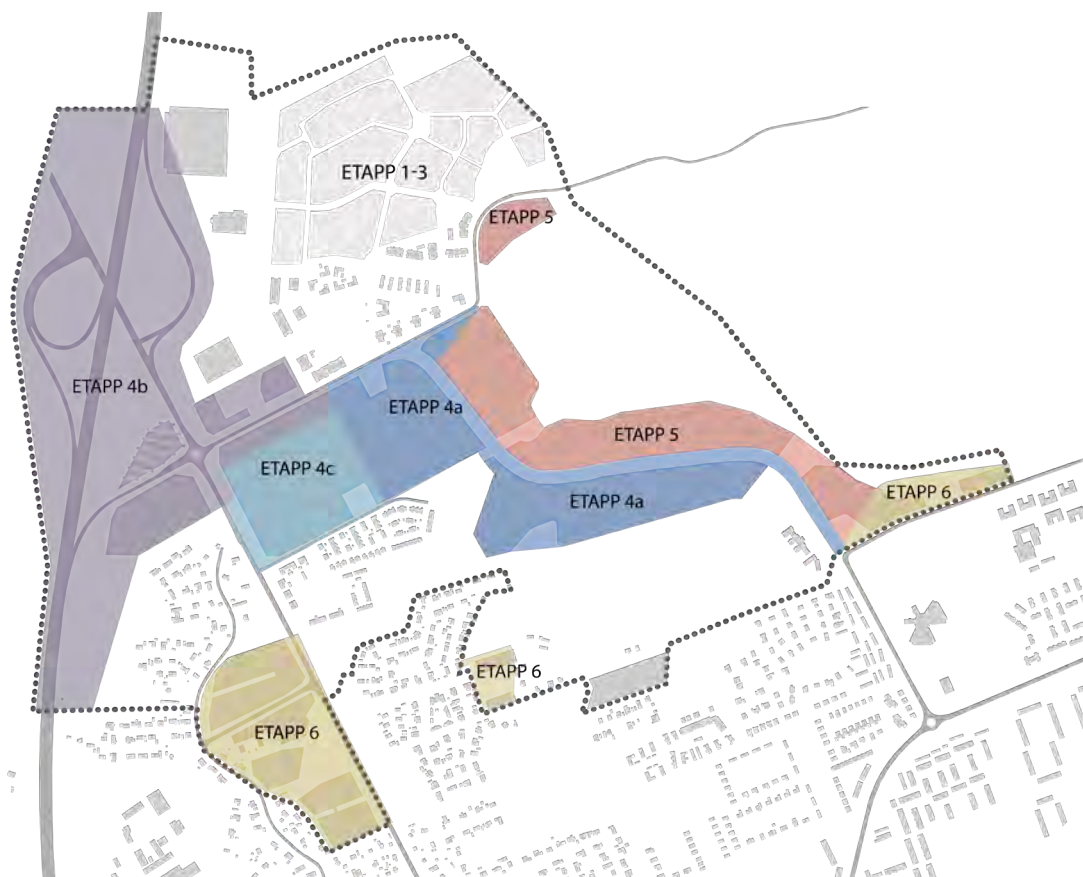
Etapp 5: Etappområdet innefattar utbyggnad av bebyggelse längs med det nya huvudstråket mellan Vänskapens väg och Värnsnäsvegen. Denna kommer troligen delas upp i flera mindre delar utifrån markägoförhållandena, platsens olika förutsättningar och efterfrågan av bostäder och servicefunktioner, samt allmänna platser.

Etapp 6: Ny bebyggelse vid Krafslösa malm, Norra Vimpeltorpet och vid Björkenäsvägen går att detaljplanera och genomföra oberoende av de andra etapperna. Planläggning kan därför ske tidigare eller tidsmässigt parallellt med de övriga etapperna.

För att planprogrammets intentioner och föreslagna principer inte ska riskeras att tappas bort vid en etappvis utbyggnad, är det viktigt att varje exploatering bidrar till genomförandet av planprogrammet i

sin helhet. För att det ska kunna skapas en attraktiv och tillgänglig boendemiljö behöver de allmänna ytorna för aktivitet och rörelse byggas ut i samma takt som nya bostäder, arbetsplatser och servicefunktioner. Utbyggnaden av mobilitetshubbar, installation av elladdstolpar och miljöhus/underjordiska avfallsbehållare ska beaktas.

Uppförande av ny bebyggelse innebär också ett behov av att anlägga allmänna platser inom området. De allmänna platserna kan vara gator, torg och gång- och cykelvägar, natur- och parkområden, samt områden för dagvattenhantering. Vid planläggning av den privatägda marken inom programområdet, behöver exploateringsavtal tecknas före detaljplanernas antagande för att reda ut ansvaret för allmänna platser och infrastruktur.

Översikt över preliminära etappområden inom programområdet, både ordning, uppdelning och omfattning kan komma att förändras

För planläggning och ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra behöver en överenskommelse upprättas mellan Trafikverket och Kalmar kommun.

I samband med utbyggnaden av stadsdelens etapper och funktioner, kommer behov av att bilda ledningsrätter, avstyckning av fastigheter, samt andra lantmäteri-förrättningar att uppstå.

5.1.2. Åtgärder i norra Snurrom

Kommunen har genomfört eller kommer att genomföra förstudier för följande projekt som främst ligger i norra Snurrom:

- Gång- och cykelväg utmed Värnsnäsvegens östra del
- Belysning av gång- och cykelväg mellan Snurrom och Lindsdal, samt mellan Golfbanan och Björkenäs
- Utveckling av Björnö kärr med omgivning
- Utveckling av parken vid Värnsnäsveggen (inspirationsparken i gällande detaljplan)
- Förskola och LSS-boende vid Blåkllockevägen, sex avdelningar med tillagningskök, samt åtta lägenheter (på den yta som idag används som en tillfällig parkering i området). Målsättningen är att det ska stå klart i mitten av 2024.

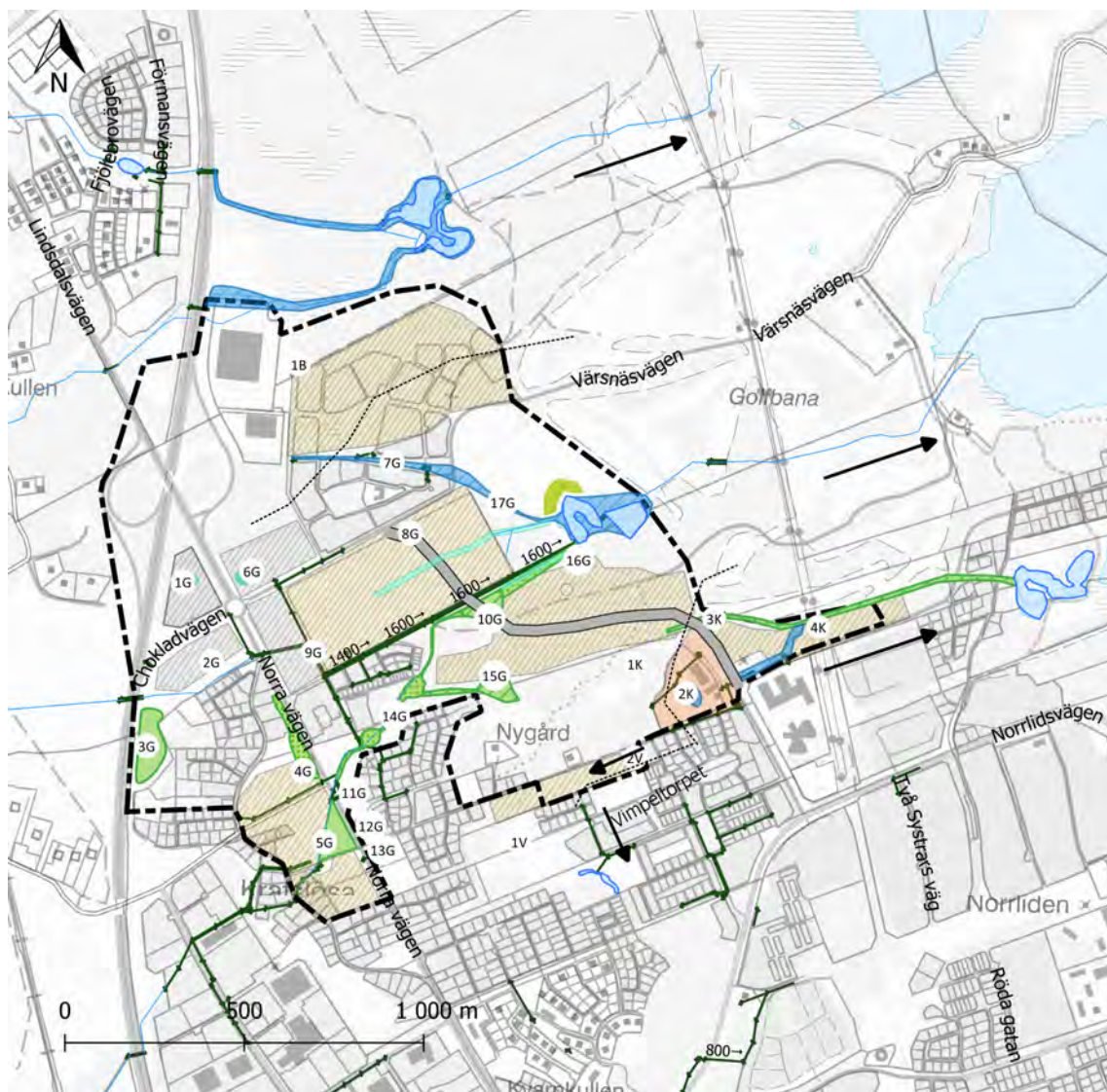

Planerade åtgärder i norra Snurrom, gräns för programområdet visas med vit streckad linje

5.1.3 Dagvattenhantering

Dagvattnet från planprogramsområdet kommer att kunna avledas till befintliga dagvattendammar i öst och sydost. Det nuvarande lågstråket i väst-östlig riktning föreslås förstärkas så att dagvattnet kan avrinna mot områden i öster och Golfdammarna. I och med att den stora kulverten strax söder om fastighetsgränsen av Kläckeberga 10:10 är dämnd, samt att kompletterande rening kan behövas, föreslås ett nytt dagvattennät som ansluter till diket i parken i öster. I parken

föreslås att nuvarande diket från Värnsnäs vägen bör utformas för reningsoptimering och att det anläggs en ny dagvattendamm för rening. Storleken på dammen avgörs av vilka andra dagvattenåtgärder som anläggs uppströms och inom de olika detaljplaneområdena. En preliminär uppskattning är att dammen bör ha en permanent vattenyta på mellan 3 700 och 6 700 kvadratmeter. Om dammen leds vidare via de befintliga Golfdammarna kan en mindre dammräcka (fördamm). Värnsnäs vägen

Översikt av förslag till dagvattenhantering inom programområdet som behöver studeras vidare och i samband med kommande etappindelning och detaljplaner. Källa: Översiktlig dagvattenanalys Snurrom planprogram, Vatten- och samhällsteknik, 2022-05-10

och det nya huvudstråket bör med fördel ha regnbäddar eller grönremsa dit dagvatten kan ledas. Den framtida utformningen av trafikplats Kalmar Norra och Chokladvägen påverkar dagvattenhanteringen och behöver studeras vidare.

Exploateringsområdet mellan Värnsnäs vägen och Breda vägen utgör ett instängt område och måste därför höjdsättas i samband med kommande detaljplaner för att dagvatten ska kunna avrinna därifrån. Lågstråket mellan bebyggelsen i Norra Vimpeltorpet och villaområdet i Vimpeltorpet behöver beaktas vid kommande exploatering då denna har betydelse vid ett 100-årsregn. Här planeras även åtgärder som ska förbättra livsmiljön för sandödlan. Vid projektering av nya förbindelsevägen mellan Vänskapens

väg och Värnsnäs vägen som kommer att skära av detta lågstråk, måste detta ske med stor försiktighet och i samråd med sakkertis kring sandödlemljör.

I samband med planerade bostäder norr om Björkenäsvägen kan nuvarande dagvattendike påverkas och behöver studeras vidare.

Redovisning av olika dagvattenåtgärder finns i grova drag redovisade i den översiktliga dagvattenanalysen för planprogrammet, se kapitel 5, Vatten- och samhällsteknik, 2022-05-10.

Det är viktigt att den nya dagvattendammen och lågstråket/fördröjningsanläggningen byggs i tidigt skede.

5.1.4 Naturvårdsåtgärder för sandödlan

Initialt och parallellt med alla etapper öster om Norra vägen krävs planering och utförande av olika naturvårdsåtgärder för att gynna och förbättra livsmiljön för sandödlan.

Kommunen avser att förbättra två från

varandra separerade områden där livsmiljöer för sandödlan ska förbättras. För detaljerad redovisning läs mer i bilaga *Kommunens ställningstaganden kring naturvärden och skyddade arter*.

5.1.5 Dialog och samverkan

Det är viktigt med en fortsatt bred dialog under hela plan- och byggprocessen. Allt från framtagande av detaljplaner, genomförandet av naturvårdsåtgärder, byggskedet, samt senare förvaltning av den fysiska miljön och åtgärder avseende tryggheten och social hållbarhet behöver samverkas för att nå en helhetssyn. Dialog ska ske med boende och aktörer inom området, kommunens förvaltningar, samt övriga intresserade.

Placeringen och utvecklingen av den nya skolan med tillhörande idrottshall och idrottsplats, samt kultur- och fritidsfilial är särskilt viktiga och kommer att ske i samarbete med Utbildningsförvaltningen, Serviceförvaltningen, samt Kultur- och fritidsförvaltningen.

En kommunikationsplan har upprättats och behöver fortlöpande uppdateras.

5.2 Alternativ för placering av huvudstråk och grundskola

Under programskedet har olika alternativ för placeringen av det nya huvudstråket

från Vänskapens väg och den nya skolan undersökts. Förutsättningarna som främst

påverkar placeringen är de höga naturvärden som finns främst i öster och söder, samt sandödlans livsmiljöer. Det har även tagits

fram alternativ där huvudstråk och skola placerats på nuvarande kommunal mark.

5.2.1 Placering av nytt huvudstråk

Utöver det förslag som visas i kapitel 2 har två alternativa placeringar av huvudstråket mellan Vänskapens väg och Värnsnäs vägen

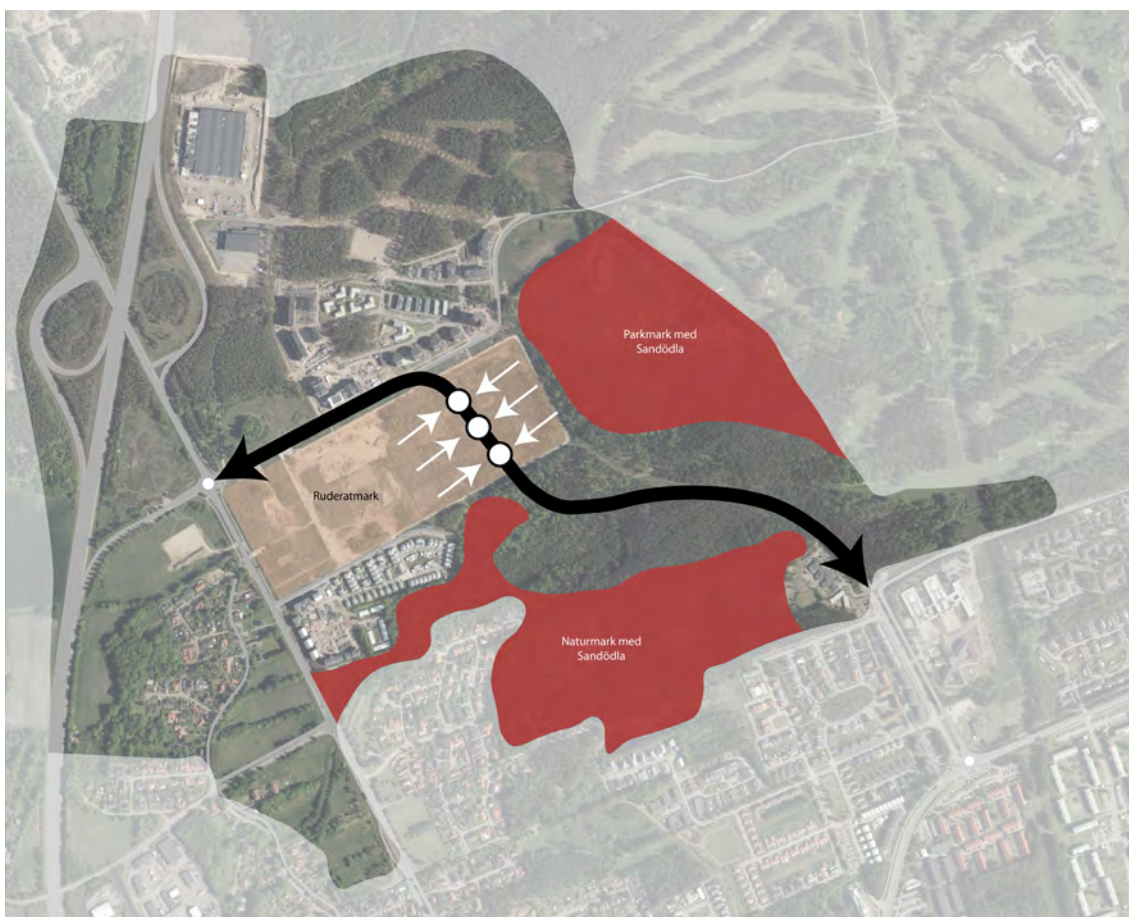
utretts. Konsekvenserna för samtliga alternativ redovisas i detta avsnitt.

Central placering av huvudstråket

Det förslag som presenteras i programmet (kapitel 2) är en central placering av huvudstråket, vilket gör att det är möjligt att placera bebyggelse på båda sidor av stråket på nästan hela stråkets sträcka. Placeringen ger goda förutsättningar för att skapa ett starkt och tydligt huvudstråk med ett jämnt

flöde av människor som möts och förflyttar sig. Huvudstråket har därmed stor möjlighet att bli en mötesplats för alla i området där upplevelser, service och handel blandas.

Sträckningen av det nya huvudstråket följer landskapets topografi och anslutningen mot

Förslag, en central placering av huvudstråk, svart linje

Värnsnäs vägen sker genom en långsträckt kurva. Den långsträckta kurvan ger en god framkomlighet för busstrafiken. Upplevelsen av Värnsnäs vägens nuvarande "genomfartskaraktär" byts till en stadsgata med en mer mänsklig skala. Den nuvarande skarpa kurvan i slutet av Värnsnäs vägen i öst behöver byggas om för att skapa en god anslutning vidare till Värnsnäs, men också för att bli angoringsgata för bostadshusen med utfart mot söder.

Placeringen av huvudstråket i det centrala läget medför en god tillgänglighet för de angränsande kvarteren och därmed kommer ett mindre behov av kvartersgator att uppstå. Genom föreslagen placering centralt genom

Alternativ A

Ett alternativ som utretts är att huvudstråket placeras strax öster om fastigheten Kläckeberga 10:10 och sedan västerut på Värnsnäs vägen. Där huvudstråket ansluter mot Värnsnäs vägen skulle troligtvis en cirkulationsplats behöva anordnas.

Placeringen av det nya huvudstråket tätt intill parken i öst skulle innebära att det endast kommer finnas möjlighet att bygga nya bebyggelsekvarter på ena sidan av gatan, eftersom det finns höga naturvärden på parksidan. En risk är också att huvudstråket skulle kunna upplevas som en barriär mellan parken och bebyggelsen.

För att undvika barriärkänslan krävs en väl avvägd utformning av gaturummet och placeringen av passager över stråket.

Med denna sträckning av stråket skapas långa raksträckor, vilket innebär att en särskilt genomtänkt utformning av bebyggelse och

området förblir Breda vägen endast en kvartersgata till de boende i de angränsande kvarteren och riskerar inte att bli en genomfartsruta.

Placeringen av huvudstråket över nuvarande ruderatmark medför att de värdefulla naturområdena med ädellövträd inte kommer att påverkas och att värdefulla spridningskorridorer för sandödlan kan åstadkommas.

Vidare sammanfaller inte hela sträckningen med nuvarande ledningsstråk från Vänskapens väg, vilket kan påverka flexibiliteten att kunna placera byggnader på marken.

gaturum behövs för att sänka hastigheten, men också för att bryta de långa siktlinjerna på olika sätt.

Placeringen av ett nytt huvudstråk med tillhörande cirkulationsplats skulle medföra att ett stort område med värdefullt ekbestånd och livsmiljöer för sandödlan tas i anspråk. Ingreppet skulle innebära att parkens karaktär påverkas och att dess yta minskar. Spridningsmöjligheterna för sandödlan minskar också kraftigt då en vägsträcka intill naturområdet skulle utgöra en barriär för sandödlan.

En fördel med detta alternativ är att huvudstråkets placering sammanfaller helt med nuvarande ledningsstråk och att en busshållplats skulle kunna lokaliseras nära parken och de boende i nordöstra delen av Snurrom. Avståndet och restiden med bil mellan Vänskapens väg och Värnsnäsområdet är som kortast i detta alternativ.

Alternativ A en östlig placering av huvudstråk, svart linje

Alternativ B

I det andra alternativet placeras huvudstråket strax söder och väster om Kläckeberga 10:10. Huvudstråkets sträckning skulle då gå från Vänskapens väg och ansluta mot Breda vägen och sedan vidare mot Värnsnäs vägen.

Detta alternativ skulle medföra en otydlighet kring vilken väg som utgör huvudstråket i stadsdelen. Placeringen skulle innebära att bebyggelsekvarteren precis öster om Norra vägen kommer att omgärdas av trafikintensiva vägar från fyra håll. Detta medför stora utmaningar att hantera trafikbuller och samtidigt kunna åstadkomma en tilltalande gestaltning av bebyggelsen och allmänna platser i skyltläge. Anordnandet av bullerskärmar kan påverka både trygghet, trivsel och stadsbilden på ett negativt sätt.

Nuvarande ledningars läge, samt befintlig nyckelbiotop med höga naturvärden försvårar möjligheten till en flexibel placering av ny bebyggelse inom kvarteret mot Norra vägen.

Alternativet skulle innebära att ett flertal raka vägsträckor skulle uppstå, vilket innebär att en särskilt genomtänkt utformning av bebyggelse och gaturum behövs för att sänka hastigheten, men också för att bryta de långa siktlinjerna på olika sätt.

För att det nya huvudstråket ska kunna ansluta till Breda vägen, krävs en ombyggnation av Breda vägen, men även av korsningen mot Norra vägen. Som trafikant blir det i detta alternativ mer naturligt att fortsätta på Breda vägen ut mot Norra vägen om man ska vidare

ut från stadsdelen i stället för att fortsätta på huvudstråket. Genomfartstrafiken på Breda vägen medför en stor risk för störningar i form av trafikbuller för de boende i radhus som har både fönster och uteplats mot Breda vägen. Det kommer med stor sannolikhet att uppstå behov av bullerskydd och trafiksäkerhetsskapande åtgärder.

Det finns vidare en risk att trafikanter väljer att gena igenom nya bostadskvarter mellan Värnsnäs vägen och Breda vägen för att ta sig fram inom stadsdelen. För att förhindra och förebygga smittrafik mellan Breda vägen och Värnsnäs vägen behöver bebyggelsen placeras och utformas med omsorg, samt att andra trafikdämpande åtgärder vidtas. Möjligheterna att välja andra vägar än huvudstråket innebär att denna placering riskerar att tappa den bärande idén med ett

tydligt huvudstråk som inbjuder till möten och upplevelser. Detta alternativ gör det även svårare att uppnå en orienterbarhet i stadsdelen, men också att på ett enkelt sätt kunna förflytta sig mellan Vimpeltorpet och Snurrom, samt vidare till Värnsnäs.

Avståndet och restiden med bil mellan Vänskapens väg och Värnsnäsområdet är som längst i detta alternativ. De nya busshållplatserna som kan utvecklas i samband med den tillkommande stadsbuslinjen kommer i detta alternativ placeras långt bort från boende i de östra bebyggelseområdena. Även besökare till parken vid Värnsnäs vägen kommer att få ett längre avstånd. Utöver det finns det även en risk att kollektivtrafiken på Norra vägen kommer att konkurrera med den nya stadsbuslinjen vid vissa placeringar där de hamnar för nära varandra.

Alternativ B, en västlig placering av huvudstråk, svart linje

Spridningsmöjligheten för sandödlan österut är väldigt goda i detta alternativ, eftersom exploateringen inom de värdefulla livsmiljöerna för sandödlan kan styras både tidsmässigt och ytmässigt. Anslutning av stråket mot Breda vägen kommer dock utgöra en barriär för den nord-sydliga spridningskorridoren för sandödlan. Det

befintliga sandödlehabitatet bedöms påverkas negativt och kan riskera att försvinna vid byggnation.

Fördelen med detta alternativ är att det nuvarande ledningsstråket sammanfaller till största del med huvudstråket.

5.2.2 Placering av ny grundskola

I programförslaget föreslås en central placering av en ny grundskola inklusive idrottshall inom Kläckeberga 10:10. Även två alternativa platser har undersökts för skola och idrottshall

under programarbetet, en i den västra och en i den östra delen. Konsekvenserna för de olika placeringarna redovisas nedan.

Tre alternativa placeringar av en ny grundskola i stadsdelen som har studerats, den centrala placeringen föreslås i programförslaget, se svart kantlinje

Central placering

Placering av skolan i centrala delen som föreslås följer målsättningen att ha skolan mitt i stadsdelen där det är nära för alla boende. Utformning och placering av skolbyggnader, idrottshall och skolgården, samt idrottsplats kan ske relativt flexibelt. Skoltomten kan omgärdas av bostadskvarter, servicefunktioner och arbetsplatser som kan skapa en naturlig insyn och bevakning, samtidigt som den är lättillgänglig. Med denna placering är det sannolikt att ett stort flöde av människor till fots, eller i långsammare hastigheter via bil/cykel passerar området, men även att man kan placera bostäder och servicelokaler med fönster, entréer och

uteplatser som vetter mot skolområdet. Placeringen innebär också närhet till omkringliggande naturområden och parken österut som kan användas för naturstudier, utflykter och skolskog. Sammantaget bedöms det finnas stora möjligheter att skapa ett skolområde som upplevs vara tryggt att vistas inom större delen av dygnet.

På grund av de jaktmiljöer som finns för sandödlan strax söder om Värnsnäs vägen behöver föreslagna åtgärder följas upp.

Placeringen ligger på privat mark vilket innebär att ett markbyte behöver ske.

Västlig placering

En placering av skolan i det västra läget skulle innebära ett större avstånd för de boende i den nord- och sydöstra delen av programområdet. Även avståndet mellan skolan och de omkringliggande naturområdena, samt skogen i öst är som längst i detta alternativ. Skolgården behöver omgärdas av antingen en bullerskärm eller av skolbyggnader på den västra sidan för att åstadkomma skydd för trafikbuller från Norra vägen. Avskärmningen kan innebära att skymda platser och känslan av "baksida" kan uppstå. De underjordiska ledningarna i väst-östliggående riktning, samt det planerade gång- och cykelstråk från Norra vägen österut kommer att skära igenom skoltomten. Detta skulle innebära en klyvning av skoltomten som kan resultera i begränsningar för skolverksamheten. Ett allmänt stråk genom skoltomten kan å andra sidan även bidra till att fler människor passerar igenom området, vilket kan ge mera trygghet. Kvällstid kan dock skolområdet och platsen närmast Norra vägen upplevas som

öde och otrygg.

En fördel är att det redan finns anslutningsvägar som underlättar genomförandet av skolplaceringen. Skolbyggnaden skulle hamna i skyltläge och vid entrén till stadsdelen, vilket ställer höga arkitektoniska krav. Om skolan placeras här försvinner möjligheten för andra verksamheter med behov av skyltläge.

I norra delen av området finns skyddade ekar som utgör en nyckelbiotop, vilket kan medföra begränsningar för placeringen av byggnader och utformningen av skolgården. Ett område har också pekats ut som möjlig äggkläckningsplats för sandödlan, vilket innebär en osäkerhet kring om det är möjligt att bygga här.

Placeringen ligger på kommunal mark, men en del av den omgärdande infrastrukturen behöver samordnas med privat markägare.

Östlig placering

Vid placering av skolan öster om Breda vägen kommer den kunna vara nära både

bebyggelsekvarter och naturområden. Avståndet för de boende i norra Snurrom

kommer dock bli förhållandevis lång och de behöver korsa kvartersgator och huvudstråk på ett flertal punkter.

Vid denna placering finns inga befintliga väganslutningar som kan nyttjas och möjligheten att placera bebyggelse runt skolan är begränsad med hänsyn till naturvärden. Alternativet innebär att skolan och idrottshallen placeras i utkanten av området, vilket kan innebära att verksamheten inte integreras lika väl i stadsdelen. Placeringen

av skolbyggnader, idrottshall, skolgård, samt idrottsplan kan ske relativt flexibelt inom skoltomten och kan anpassas till både angränsande natur och ny bebyggelse. För att inte påverka naturvärdena kommer möjligheten att placera bostadsbebyggelse runt skolan vara begränsad.

Placeringen ligger helt på kommunal mark, men det krävs utbyggnad av infrastruktur till skoltomten.

5.3 Konsekvenser

I detta kapitel beskrivs konsekvenser av planprogrammets genomförande. Utöver det som beskrivs i detta dokument finns även två bilagor. Bilaga 1 innehåller detaljerade

beskrivningar av konsekvenser för naturvärden och i *Miljökonsekvensbeskrivningen* konsekvenserna för miljön. I bilaga 2 redovisas de sociala konsekvenserna mer detaljerat.

5.3.1 Riksintressen

Den planerade ombyggnationen av trafikplatsen Kalmar Norra bedöms påverka riksintresset för kommunikation (E22) positivt. I dagsläget finns risk för köbildning vid Chokladvägen som både kan påverka trafikflöden på E22 norrut, samt skapa en risk för felkörning på Chokladvägen i fel riktning

mot E22. Genom de föreslagna förändringarna av nuvarande på- och avfarter för E22, bedöms det kunna uppnås en avsevärd förbättring av trafiksäkerheten och framkomligheten vid trafikplatsen. Riksintresset för flyg bedöms inte påverkas av programförslaget.

5.3.2 Natur, kultur och rekreation

Delar av skogsområdet och stigar mellan Breda vägen och Björkenäsvägen kommer att försvinna i samband med planerad bebyggelse och det nya huvudstråket. Ekmiljöer och ädellövskogen som på sikt kommer få ännu högre naturvärden bevaras dock i stora delar och ingen exploatering föreslås där. Ett sammanhängande skogsområde med kulturhistoriska värden och etablerade stigar bevaras i sin helhet mellan Norra Vimpeltorpet och Strängenäsvägen. Utpekade platser och stråk i planprogrammet kommer att bevara och förbättra människors möjligheter till rekreation och upplevelsen av områdets kulturhistoria.

Det område som tidigare var industrimark hyser idag vissa naturvärden för bland annat sandödlan, vilka kommer att försvinna. Miljöerna är beroende av störning för att inte växa igen. Liknande miljöer kan nyskapas i närområdet. Det område som försvinner är inte optimalt för sandödlan och riskerar att försämrats ytterligare av pågående igenväxning. De åtgärder som kommunen planerar att genomföra i närområdet bedöms ge långsiktiga förutsättningar för en större sandödlepopulation i Snurrom. För detaljerad redovisning av naturvärden, se vidare i särskild Bilaga 1 med *Kommunens ställningstaganden kring naturoärden och*

skyddade arter.

De redovisade åtgärderna i Norra Snurrom (avsnitt 5.1.2) utgör främst åtgärder i samband

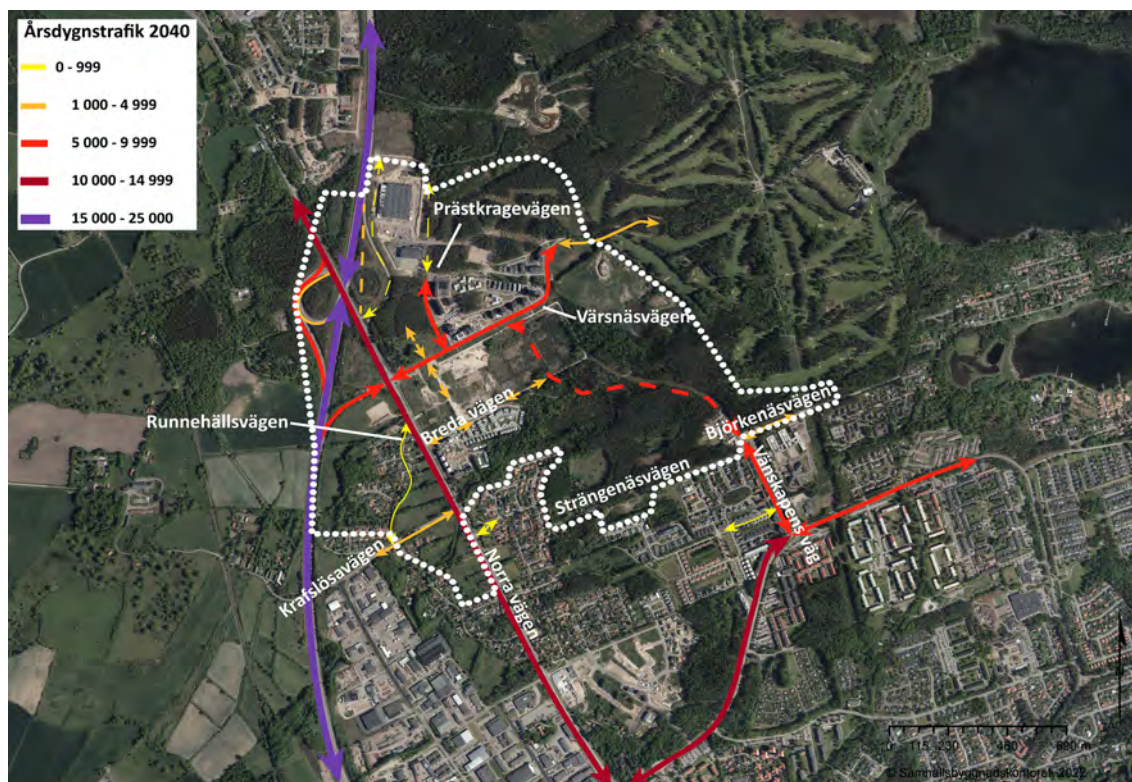
med genomförandet av gällande detaljplaner, vilka kommer att förbättra möjligheter till rekreation i Snurrom på olika sätt.

5.3.3 Mobilitet och trafik

Den planerade utbyggnaden inom programområdet med cirka 2 200 nya bostäder och servicelokaler kommer på lång sikt att medföra ökade trafikrörelser på Värnsnäs vägen, västra delen av Breda vägen, Vänskapens väg, Kraflösavägen och Runnehällsvägen. Även trafikflödet på Norra vägen kommer att öka, men här bedöms den förväntade ökningen inte bara bero på utvecklingen i Snurrom, utan även på en ökning av tätortstrafiken i hela Kalmar. I kartan nedan finns en grov uppskattning av framtida trafikflöden år 2040, baserad på en uppskattad utbyggnad inom programområdet. Denna

preliminära beräkningen tar inte hänsyn till övriga utbyggnader och allmän förändring av trafikmängder inom Kalmar stad. Kalmar kommun har påbörjat en modellering av förväntade trafikflöden inom hela Kalmar stad som kommer användas i framtida utredningar.

Den nya förbindelsvägen mellan Vänskapens väg och Värnsnäs vägen kommer att medföra en avlastning av trafikflöden på Norrlidsvägen och Tyska vägen, då trafikanter med målpunkter i norra Kalmar eller E22 bedöms välja den nya vägen istället. Genom att den nya förbindelsevägen även knyter samman

Uppskattning av förväntade trafikflöden på utvalda vägar inom programområdet baserad på en uppskattad utbyggnad inom programområdet, Kalmar kommun december 2021. Redovisade trafikmängder tar inte hänsyn till bebyggelseutvecklingen i Kalmar tätort i övrigt.

stadsdelarna Norrliden, Östra Vimpeltorpet, Snurrom och Värnsås bedöms även trafik mellan dessa flyttas från Norra vägen. Den största vinsten av den nya förbindelsevägen görs för gång- och cykeltrafikanter där restiden och avståndet minskas märkbart.

Ombyggnationen av trafikplatsen Kalmar Norra, samt byggnationen av verksamhetsgatan parallellt med E22, medför en förbättrad tillgänglighet för verksamheterna i norra Snurrom, samt en avlastning av tung trafik utmed Värnsåsvägen och Prästkragevägen. En anslutning från verksamhetsgatan till bad- och friskvårdsanläggningen kan också ge

5.3.4 Sociala konsekvenser

Utformningen av planprogrammet för Snurrom utgår från ett brett hållbarhetsperspektiv. Stadsdelen ska vara en plats för alla och vara väl integrerad med övriga staden.

Mångfald

För att skapa goda förutsättningar för en trygg och integrerad stadsdel är det viktigt att ha ett varierat bostadsbestånd där det finns olika bostadsstorlekar, boendeformer och upplåtelseformer. Genom att blanda ett varierat bostadsbestånd med arbetsplatser och verksamheter som service och kommersiella verksamheter skapas en grund för en levande och trygg miljö, med människor i rörelse under stor del av dygnet. Det bidrar också till integration och mångfald genom att en mix av människor med olika bakgrund, intressen och socioekonomisk och kulturell status kommer att vistas på platsen.

I framtiden kommer den nya bebyggelsen i planområdet komplettera den befintliga bebyggelsen. Den befintliga bebyggelsen i Krafslösa och Vimpeltorpet består idag främst av villabebyggelse och den befintliga bebyggelsen i Snurrom domineras utav små hyresrätter. Planprogrammet föreslår att nya kvarter med en blandad bebyggelse utvecklas utmed det nya huvudstråket mellan

ytterligare avlastning.

Genom föreslagen utveckling av kollektivtrafiken med nya busslinjer skapas bättre möjligheter för hållbart resande, vilket därmed kan minska bilresandet. Planerade mobilitetshubbar och en utbyggnad av gång- och cykelnätet inom Snurrom kommer ytterligare bidra till ökade möjligheter för hållbart resande.

Parkeringsbehovet för cyklar förväntas att vara hög, vilket kommer ställa extra stora krav på en välvald placering och utformning av cykelparkeringar.

Vänskapens väg och Värnsåsvägen. Den befintliga och nya bebyggelsen i området vävs samman för att tillsammans skapa den moderna friluftsstaden. I sydväst kompletteras bebyggelsen med småskalig bebyggelse, med arbetsnamn Krafslösa Malm. Ett nytt kvarter skapas även i samband med utvecklingen av en regional trafiknod väster om Norra vägen. Inga förändringar föreslås inom befintlig bebyggelse norr om Värnsåsvägen och inom Vimpeltorpet, med undantag för cirka fem nya tomter vid Strängenäsvägen. Tillsammans med sammanhållna stråk och ett brett utbud av mötesplatser och service kommer det att lägga grunden för en högre grad av mångfald i området.

Vardagsliv

För att underlätta människors vardagsliv är det fördelaktigt om flera aktiviteter och målpunkter finns tillgängliga i närområdet eller att de är enkla att ta sig till. Det handlar om att kunna ta sig mellan bostad och arbete, att ha arbete och olika former av service lättillgängligt och att ha möjligheten till fritidsaktiviteter och rekreation.

Idag finns det begränsat utbud av kommersiell och social service, föreningsliv, samt mötesplatser i Snurrom. I framtiden

förväntas området att se annorlunda ut då man genom att koncentrera och blanda arbete, boende, utbildning, nöjen, kultur och service längs med huvudstråk, kan skapa närhet mellan målpunkter, vilket skulle ge bättre förutsättningar för ett enkelt vardagsliv i Snurrom. Det kommer också leda till fler möten mellan människor.

Snurrom planeras vara en bra plats att växa upp och vistas i som barn och ung. En ny grundskola (F-9) med idrottshall och idrottsplats planeras i området. Det råder stor efterfrågan på inomhushallar från idrottsföreningar och att ha nära till sin aktivitet underlättar för alla barn, ungdomar och vuxna att kunna delta i en aktivitet. Idag finns gott om skogs- och friluftsområden kring Snurrom (avsnitt 3.2) som barn och ungdomar kan besöka och vara aktiva i. Det finns även naturområden med potential att användas som framtida skolskog. Bostadsnära grönska är en viktig del för karaktären av Snurrom som den moderna friluftsstaden. Närheten till lek och rörelse är viktig för att bidra till barns och ungas hälsa, trygghet och inlärningsförmåga.

Den planerade skolan ska ha en minsta tomtyta om 30 000 m². Dialog har även förts kring placering av eventuell kultur- och fritidsfilial och bibliotek i Snurrom. Snurrom kommer utöver skola och barnomsorg att erbjuda en rad aktiviteter och möjligheter för en aktiv fritid.

Trygghet

Trygghet handlar om individens upplevelse av sin egen säkerhet, vilket innebär att upplevelsen av trygghet kan variera mellan olika människor och olika tidpunkter på dygnet eller året. Den behöver heller inte reflektera den faktiska förekomsten av antal brott eller olycksfall i ett område. Viktiga faktorer för att öka den upplevda tryggheten inkluderar den fysiska gestaltningen i området, hur omhändertagen platsen är och hur överblickbar och orienterbar den är. Det innebär att även om en plats statistiskt sett erfar få brott och få olyckor, så kan den fortfarande uppfattas som otrygg.

För att skapa ökad trygghet i Snurrom planeras stadsdelens stråk och placering av målpunkter på ett sådant sätt att fler människor rör sig i området under fler timmar på dygnet. Där andra människor befinner sig känner man sig ofta tryggare och bara känslan av att andra kan se mig, så kallade "ögon på gatan" förhöjer känslan av trygghet. Det kommer att vara enkelt att hitta i Snurrom och lätt att ta sig till och från olika platser, till fots och med cykel. Platser planeras på ett öppet och överblickbart sätt med bra siktlinjer för naturlig uppsikt och för att möta den mänskliga skalan kommer byggnadskropparna visuellt delas upp i mindre enheter och ha en varierad utformning. Det kommer att vara tydligt vilka områden som är privata och vilka som är publika. Särskild arkitektonisk omsorg ska läggas på bottenvåningens utformning. Genom att ha entréer, fönster eller balkonger mot huvudstråket skapas en kontakt och ett utbyte med det publika rummet, vilket bidrar till ökad trygghet. När detaljplaner tas fram för Snurrom kommer kommunen att bland annat använda sig utav riktlinjerna i "BoTryggt 2030 - Handbok för planering av säkra och trygga livsmiljöer".

Mobilitet

Det är viktigt för den sociala hållbarheten att en stad upplevs som sammanhållen. Det innebär att en stad genom sina stråk, vägnät och målpunkter är väl sammanvävd och saknar fysiska och mentala barriärer, att det är enkelt att färdas i, till och från området. Ett kort avstånd mellan två platser på kartan kan upplevas som långt i verkligheten, på grund av fysiska eller rumsliga barriärer som till exempel vägar, vatten eller höjdskillnader. Men avståndet kan också upplevas som långt på grund av mentala eller sociala barriärer. Det kan handla om att man känner sig ovälkommen i området, att sträckan upplevs som otrygg eller svårorienterad, eller att det saknas kollektivtrafikförbindelse. Om staden är sammanhållen blir det också lättare att ta del av utbud även på andra platser och att möta människor från andra områden än där man själv bor, vilket kan bidra till att öka tilliten till andra och skapa förutsättningar för

en stärkt social hållbarhet.

I Snurrom planeras för stråk såväl inom stadsdelen som till övriga staden och naturområden som ska väva samman området. Det ska vara enkelt att förflytta sig mellan målpunkter med hållbara transportval både inom och utanför stadsdelen. Gator och stråk ska anpassas till den omgivande miljön för att skapa tillgänglighet för gående och cyklister. Genom nya starka kollektivtrafikstråk skapas hållbara rörelsemönster och närhet i staden. En ny huvudgata och flera nya mindre stråk kommer att skapas, där det längs huvudstråket ska finnas platser för kontor, handel och olika former av service såsom livsmedelsbutik hälso- och vårdfunktioner, samt kultur- och fritidsfilial. Programmets huvudstråk planeras vara tillgängligt och byggas med universell utformning. Torg, aktivitetsplatser, service, grönområden, bebyggelse och transportnät ska länkas samman så att målpunkter enkelt kan nås. Gröna stråk kommer att länka samman grönområden och bidra till att stärka kopplingen till kusten, vilket ger en sammanhängande struktur som är viktig för människor, djur och växter.

Trafiken utgör ofta ett av de största hindren för barns självständiga rörelse. I Snurrom planeras stråken på ett sådant sätt att barn från relativt ung ålder självständigt, tryggt och hållbart kommer kunna färdas mellan målpunkter som till exempel hem, skola och lekplats. Inom bostadskvarteren i Snurrom, Vimpeltorpet och Krafslösa finns det även planlagda mindre lekplatser med yngre barn som främsta målgrupp. Utöver att det kommer att vara enkelt för barn och unga

5.3.5 Miljö, hälsa och säkerhet

Hälsa och säkerhet

I samband med att ökade trafikflöden förväntas på nuvarande vägar finns en risk för uppkomst av bullerstörningar. Detta gäller främst för bostäder längs med Värnsnävägen, Vänskapens väg, samt delar av Breda vägen. Eftersom det saknas data kring trafikbuller

att färdas inom stadsdelen. Det finns även välfungerande kollektivtrafikförbindelser, samt cykelvägar på Norra vägen mot övriga skolor och universitetet.

Samvaro

När vi skapar mötesplatser för samvaro utanför hemmet ger vi människor möjlighet att skapa kontaktnät, vilket bidrar till ökad trygghet för den enskilda och ökad sammanhållning i samhället. Att möta människor i vardagen och att kunna träffas på platser utanför hemmet, både spontant och planerat, är också viktigt för att människor ska kunna vidga sina perspektiv. Genom nya möten skapas förutsättningar för ökad tolerans och förståelse för olikheter. Det är därför viktigt att det finns olika typer av mötesplatser som attraherar en mix av människor med olika bakgrund, intressen och socioekonomisk och kulturell status. Olika typer av mötesplatser kan vara inomhus/utomhus, men också de som ställer krav på konsumtion, såsom restauranger och caféer och de som inte gör det, såsom parker, fritidsgårdar och bibliotek.

I planprogrammet föreslås en bredd av mötesplatser som är offentliga, halvprivata, kommersiella såväl som icke-kommersiella. Exempel på mötesplatser i planprogrammet är restauranger, caféer, kultur- och fritidsfilial, innegårdar, odlingslotter, parker, idrottsplats, lekplatser, bad- och friskvårdsanläggning. Den nya bad- och friskvårdsanläggningen och idrottshallen vid skolan kommer dessutom att bidra till möjlighet för ett aktivt föreningsliv i området. Det finns därmed många möjligheter att vistas utomhus och att träffa andra människor.

på dessa vägar idag, behöver detta utredas vidare i kommande detaljplaner för att kunna avgöra i vilken grad de påverkas. De ökade trafikflödena kan även innebära konsekvenser för befintlig bebyggelse utanför programområdet.

På grund av närheten till E22 och dess transporter med farligt gods uppstår en förhöjd risk för hälsa och säkerhet. Riskerna innebär att en riskutredning behöver tas fram för bebyggelse mot E22 för att säkerställa vad som är möjligt att uppföra.

Placeringen av föreslagen bebyggelse intill luftledningar vid Björkenäsvägen bedöms vara gjord med hänsyn till avståndsrekommendationer avseende elektromagnetisk strålning.

Utifrån den kända riskbilden för översvämningar i nuvarande lågområden, ska det vidtas åtgärder som kan förebygga och förhindra påtaglig skada inom bebyggelseområdena och på miljön.

Miljökonsekvenser

Förekomsten av den skyddade arten sandödlan, behovet av ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra, samt förändring av landskapsbilden inom ett stort område leder till kommunens bedömning att genomförandet av planprogrammet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Därför har en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning upprättats enligt Miljöbalken 6 kap 5–12 §. Miljökonsekvensbeskrivningen utgör en tillhörande handling till planprogrammet där särskilda miljöaspekter studerats i detalj (Vatten- och samhällsteknik, MKB, 2022-05-10). Nedan sker endast en kort redovisning av miljö kvalitetsmål, dagvatten och MKN vatten.

Miljö kvalitetsmål

Av de 16 nationella miljö kvalitetsmålen bedöms främst följande att påverkas av planprogrammet: *god bebyggd miljö, ett rikt växt- och djurliv, ett rikt odlingslandskap, levande skogar* och *begränsad klimatpåverkan*.

Planprogrammet bedöms gynna en god bebyggd miljö, då den föreslår en blandad bebyggelse och stadsutveckling där stora delar av natur- och rekreationsområden

bevaras och förblir tillgängliga. Samtidigt omvandlas den stora ytan med upplag och ruderatmarkskaraktär till bostadskvarter och en ny väganslutning till angränsande stadsdel.

Med stöd av ett flertal platsbesök och den genomförda naturvärdesinventeringen har värdefulla livsmiljöer och skyddade arter identifierats. Planprogrammet föreslår ett antal spridningskorridorer och sammanhängande grönområden som gynnar ett rikt djur- och växtliv. Byggnationer och vägdragningar kommer dock även ha en negativ effekt på vissa djur och växter. Även delar av skogen i söder kommer att behöva avverkas.

Väster om Norra vägen kommer en mindre del odlingsmark som har legat i träda sedan några år tillbaka att försvinna. Eftersom det rör sig om en relativt småskalig yta som redan är instängd mellan vägar och bebyggelse, bedöms stadsbilden förändras.

Föreslagen bebyggelse medför att marken kommer att hårdgöras i stora delar och vegetation kommer att försvinna. Detta bidrar till att lokalklimatet kommer att påverkas då växtlighetens klimatreglerande förmåga minskas och att dagvatten inte kan infiltrera lika enkelt i marken.

Dagvatten och MKN vatten

Dagvattnet från cirka 80 procent av planprogramsområdet kommer att kunna avledas mot Golfdammarna och cirka 20 procent till Krafslösadammarna. Detta redovisas i den upprättade dagvattenutredningen (Vatten- och samhällsteknik, 2022-05-10). Nuvarande lågområden och lågstråk planeras att nyttjas för att kunna uppnå ett så naturligt omhändertagande som möjligt.

I samband med planerade bostäder norr om Björkenäsvägen kan nuvarande dagvattendike påverkas och behöver studeras vidare.

Föroreningsberäkningar i dagvatten-

utredningen (Vatten- och samhällsteknik, 2022-05-10) tyder på att halterna efter rening i golfdammen, dit nya exploateringarnas dagvatten leds till 80 %, bedöms bli lägre än riktvärdena för MKN vatten. Krafslösadammen bedöms ha kapacitet även för tillkommande bebyggelse.

Hela utredningsområdet ligger inom SMHI:s karterade delavrinningsområde SMHI delavrinningsområden (2016): Rinner mot S n Kalmarsund. Programområdet berörs av följande vattenförekomster:

- Kalmarkustens sandstensformation, sedimentär bergförekomst (grundvatten), SE628995-153160. När marken bebyggs inom planprogramområdet minskar grundvattenbildningen lokalt. I och med att området är kustnära blir det främst en påverkan på ytligare markvatten.
- S n Kalmarsund, kustvatten, (SE564250-162500). Det är främst de stora områden jordbruksmark uppströms planprogramområdet som avleds via nämnda dammarna och som ger påverkan på vattenförekomsten och dess kemiska och ekologiska status. Att minska näringsbelastningen från jordbruksmarken är viktigt för recipienten och bör därför göras. Vidare är

5.3.6 Teknisk försörjning

Det kommer att krävas utbyggnad och förstärkning av ledningsnätet avseende vatten- och spillvatten, dagvatten, el, fiber, fjärrvärme, samt tele.

5.3.7 Ekonomiska konsekvenser

I samband med framtagandet av planprogrammet har utrednings- och plankostnader uppstått. Resultat från den kulturhistoriska utredningen, dagvattenutredningen, naturvärdesinventeringen, samt

det viktigt att det sker god rening av dagvattnet från ny bebyggelse. För att befintliga dammar ska upprätthålla sin funktion som reningsanläggning är det av vikt att dammarna sköts och att sediment avlägsnas.

Masshantering

Det kan uppstå överskottsmassor vid genomförandet av planprogrammet och kommande detaljplaner. Genom utredning av ytor för hantering av massor vid kommande detaljplaner och upprättande av masshanteringsplan kommer detta att bevakas.

Stadsbild

Stadsbilden kommer att förändras successivt i takt med att stadsdelen växer fram. De största förändringarna blir genom byggnation på ängsmarkerna i Krafslösa och ruderatmarken mellan Värnsnäs vägen och Breda vägen. I Krafslösa sker en förändring från landsbygdskaraktär till en lägre och finskalig stadsbebyggelse, vilket innebär en karaktärsförändring. Förändringen på den obebyggda ruderatmarken öster om Norra vägen kan märkbart upplevas som positiv då den idag upplevs mindre tilltalande.

Planprogrammets etappindelning och genomförande påverkar när och hur utbyggnaden och kapacitetsökningen kan ske.

artskyddsutredningen för sandödlan är viktigt faktaunderlag för kommande detaljplaner och kommer därför i stora delar överföras till kostnads kalkyl och plankostnadsavtal i kommande detaljplaner.

Utbyggnad av förslaget enligt planprogrammet medför investeringskostnader för kommunen för bland annat:

- Ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra
- Huvudgata för bil, buss, cykel och gående
- Förskola, grundskola, idrottshall och idrottsplats
- Annan kommunal service som till exempel kultur- och fritidsfilial och LSS-boende
- Park, natur- och friluftsområden

Utbyggnad av stadsdelen kommer att innebära ökade driftkostnader för nya gator, ny parkmark, naturvårdsåtgärder, samt kommunal service, samtidigt som skatteintäkterna till kommunen ökar genom tillkommande inflyttning. En större befolkningsmängd ger underlag för service och kollektivtrafik.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen som markägare

Kommunen som markägare kommer att få kostnader för framtagande av detaljplaner. Vid genomförande av detaljplanerna uppstår kostnader för utbyggnad av allmänna platser inom och i anslutning till detaljplanområdena. För kommunen tillkommer även kostnader för lantmäteriförrättningar. Kommunen kommer att få intäkter i samband med försäljning av planlagd kvartersmark.

Ekonomiska konsekvenser för privat markägare – Kläckeberga 10:10 och Startmotorn 1

Den privata markägaren kommer att få kostnader för framtagande av detaljplaner.

Vid genomförandet av detaljplanerna kommer markägaren att få kostnader för utbyggnation av kvartersmarken samt allmänna platser inom och i anslutning till detaljplaneområdena. Kostnaderna för exploatering på privatägd mark kommer att regleras med exploateringsavtal i samband med detaljplaneläggning. Markägaren kommer då också att få bekosta en andel av nya huvudgatan mellan Värsnäs vägen och Vänskapens väg och anslutningar till huvudgatan. Vid detaljplaneläggning kommer även kostnader för naturvårdsåtgärder för sandödlan att belasta den privata markägaren. Likaså kostnader för fastighetsbildning, anslutningsavgifter, dagvattenhantering med mera. Den privata markägaren kommer att få intäkter vid tillskapande av byggrätter.

Ekonomiska konsekvenser för ledningsägare

I samband med genomförandet kommer ledningsägare få kostnader för utbyggnad av ledningsnät. Kostnader kan också uppstå i samband med lantmäteriförrättningar för att bilda ledningsrätt eller vid avstyckning av fastighet. Ledningsägarna kommer även att få intäkter för anslutningsavgifter.

6. AVSLUT

6.1 Bilagor

Bilaga 1 Kommunens ställningstagande kring naturvärden och skyddade arter, 2022-05-06

Bilaga 2 Social konsekvensanalys, 2022-05-06

Undersökning, Kalmar kommun, 2022-03-15

Miljökonsekvensbeskrivning, Vatten- och samhällsteknik, 2022-05-10

Kulturhistorisk utredning för området, Byggkult 2019

Översiktlig naturinventering av Snurrom-området, Kalmar kommun, Pronatura 2005

Naturvärdesinventering (NVI) Kalmar Snurrom, 2017, Ekologa

Naturvärdesinventering (NVI) – Vid Snurrom (Kalmars kommun) inför detaljplanearbete, 2020. Calluna AB

Förstudie BRT Norra Vägen, AFRY 2020-04-29

Utredning – Översiktlig dagvattenanalys Snurrom planprogram, Vatten- och samhällsteknik 2022-05-10

Artskyddsutredning av sandödlan, Calluna AB, 2021. Hebert M, Kvamme K, Lidner A. och Samuelsson L.

6.2 Ordlista

För att få en bättre förståelse av planförslaget förklaras här några begrepp som används i planprogrammet.

Stråk - Ett stråk är en sammanhängande sträckning som kan inneha olika funktioner, det kan exempelvis vara en gata i form av ett handelsstråk, ett rörelsestråk där många människor passerar genom, eller ett kollektivtrafikstråk.

Trafiknod – En trafiknod är en så kallad knutpunkt i ett nätverk, en fysisk plats där olika transportslag möts och samordnas/samverkar. Vid trafiknoden kan exempelvis byten mellan transportslag ske.

Bus Rapid Transport (BRT) - Bus Rapid Transport är ett bussystem för en effektiv och hållbar kollektivtrafik med täta turer, hög medelhastighet och hög resandekapacitet. Trafiken strävar efter egna separata körfält. I planprogrammet omnämns den främst som snabbusslinje.

Mänsklig skala – Mänsklig skala används som begrepp i dokumentet för att peka på vikten av att skapa

miljöer som utgår från vad människan kan se, höra och interagera. I planprogrammet används begreppet för att motivera till att stadsmiljön utmed huvudstråket ska ha en variation och storlek som främjar dessa förutsättningar och skapa en trivsamt miljö där människor vill vistas. Begreppet kom från den danske arkitekten Jan Gehl.

Mobilitetshubb - En mobilitetshubb är en plats som erbjuder och möjliggör för byten som möjliggör mer hållbara resval. Tjänsterna som erbjuds kan vara buss, elbilpool och el-/cykelpool. En mobilitetshubb kan även innefatta andra funktioner så som gym, kafé, paketutlämning, återvinning och drop-in-arbetsplatser med mera.

Mobility management - Mobility management är ett koncept för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden.

Multifunktionella ytor - Multifunktionella ytor är områden med flera funktioner. Dessa funktioner kan vara hantering av dagvatten, reglering av värmeböjor, estetisk funktion i stadsmiljön, lek- och rekreationsyta. De multifunktionella ytorna kan vara utformade på olika sätt, exempelvis kan det vara en gräsyta för spontanidrott och picknick, en genomsläpplig beläggning av en parkering som under höga vattenstånd kan översvämmas, men det kan även vara en vegetationsyta som kombineras med lekredskap. I stadsmiljön anläggs multifunktionella ytor främst för att kunna bidra till infiltration eller magasinering av dagvatten.

Pocket park - En pocket park är en liten park som finns i den offentliga miljön. Pocket parker skapas eller planeras mellan bebyggelsekvarter och på mindre ytor i staden.

Ruderatmark - Ruderatmark är mark som kan anses vara övergiven eller saknar en medveten funktion. Inom programområdet avses främst markområdet mellan Värnsnäs vägen och Breda vägen, där det förekommer olika former av upplag, rester av betongfundament eller körytor. En stor del av området håller på att växa igen med tallar som på egen hand spridits till området.

Resiliens - Resiliens är förmågan att stå emot och klara av en förändring, samt återhämta sig och vidareutvecklas. I programmet används ordet resiliens i samband med att stadsmiljön ska kunna stå emot klimatförändringar och framtida händelser såsom stora mängder regn eller värmeböjor.

Lågstråk, lågområden - Lågstråk eller lågområden är markområden med låga marknivåer där det finns risk att dagvatten ansamlas vid skyfall.

 Kalmar kommun, Box 611, 391 26 Kalmar

 0480-45 00 00

 kommun@kalmar.se

Kommunens ställningstaganden kring naturvärden och skyddade arter

I denna bilaga redovisas naturtyper, identifierade naturvärdesobjekt, värdeelement, andra naturvärden och skyddade arter inom programområdet. Vidare redogörs för kommunens avvägningar och ställningstaganden för olika värden och med hänsyn till planerad bebyggelse. Det listas även konkreta åtgärder som kan skydda och förbättra livsmiljöer framför allt för sandödlan. Redovisningen av naturvärden och arter baseras på inventeringar och utredningar som finns listade i programbeskrivningen kapitel 3, främst naturvärdesinventering (NVI) 2020 och artskyddsutredning Sandödlan 2021. Kommunen har även samtalat med Sven-Åke Berglind (länsstyrelsen i Värmland, författare till Åtgärdsprogram för sandödlan, naturvårdsverket) och Helena Lager (länsstyrelsen Kalmar län, koordinator - åtgärdsprogram i Kalmar län) angående sandödlans behov och hur man kan förbättra dess förutsättningar.

Ställningstagandena är kommunens egna.

Kommunens utgångspunkt angående de fridlysta arter som påträffats i området är att det bara är sandödlan som påverkas på ett sådant sätt att speciella skyddsåtgärder krävs för att inte utlösa förbud enligt artskyddsförordningen. För övriga arter är det tillräckligt att göra vissa anpassningar för att inte störa eller skada arterna under känsliga årstider.

Utgångspunkten är att ta hänsyn till identifierade naturvärdesobjekt, särskilt ekskog som är betydelsefull som länk mellan områden med mycket höga naturvärden. Barrskog som har betydelse som rekreationsområde har också beaktats. Ruderatmarkerna har naturvärden som är mer tillfälliga till sin karaktär och som lättare kan nyskapas. Dessa ytor har också mycket begränsat värde som rekreationsområde. Kommunens inställning är därför att det är bättre att exploatera ruderatmarkerna och ersätta deras värden i närområdet än att exploatera mer skogsmark. Nedan följer mer detaljerade beskrivningar och ställningstaganden för respektive delområde och art.

Planprogrammet föreslår ett nytt huvudstråk från Vänskapens väg, vilket redovisas i kapitel 2. Nedan redovisas kommunens ställningstaganden för en central placering av huvudstråket över nuvarande ruderatmark.

1. Delområden

Eftersom miljöerna varierar mellan olika delar inom planområdet redovisas naturvärden och ställningstaganden inom respektive delområde.

Bild 1: Delområden med beskrivna naturvärden

Område A: Trafikplatsen

Området består till största delen av gräsmark och ruderatmark. Den ligger inklämt mellan stora trafikerade vägar. Naturvärden består av brynmiljöer med stensträngar och buskridåer. Trädallé utmed Chokladvägen omfattas av allmänna biotopskyddet. Ekdungen med inslag av asp och stensträngar norr om Värnsnäs vägen anses på sikt kunna utvecklas till en värdefull biotop med lundartad karaktär.

Naturvärdesobjekt, värdeelement eller andra naturvärden:

Ytan ingick inte i naturvärdesinventeringen.

Sandödlan:

I artskyddsutredningen pekats ytorna ut som möjliga livsmiljöer för sandödlan, men inga individer har iakttagits.

Ställningstagande: De förändringar som föreslås bedöms inte påverka några väsentliga naturvärden. Påverkan på trädallé behöver detaljstuderas vidare i samband med detaljplanering för ombyggnation av trafikplatsen. Kommunen gör bedömningen att ytorna inte utgör en lämplig

livsmiljö för en population av sandödlor med tanke på att ytorna är omgärdade av starkt trafikerade vägar.

Väster om Norra Vägen pekas nästan 11 ha ut som potentiellt sandödlehabitat, trots att inga observationer av sandödlor har gjorts. Ytorna omges av starkt trafikerade vägar, som kraftigt begränsar möjligheten till spridning. Kommunen anser därför att det inte är rimligt att ersätta hela dessa ytor.

Område B: Område mellan Värnsnäs vägen och Breda vägen (Kläckeberga 10:10, del av Kläckeberga 10:1, Krafslösa 5:1)

Ruderatmark, som är en rest från tidigare projekt för handelscentrum och tidigare chokladfabrik. På den här marken finns rester av grundläggningar i form av stora betongplattor och murrester och området används idag för olika upplag av massor och byggmaterial samt parkering. En stor del av området håller på att växa igen med tallar som på egen hand spridits till området. Delar av området utgör instängda områden med tidvis vattenansamling.

Naturvärdesobjekt, värdeelement eller andra naturvärden

NVI gör följande bedömning: I västra delen finns ett naturvärdesobjekt klassat som högt naturvärde, bestående av två jätteekar samt grov död ved. Delar av ruderatmarken klassas som objekt med påtagligt naturvärde, bland annat torr ruderatmark med grund- och murrester, sand- och jordblottor/högar. Marken är övergiven industrimark men de delar som är varma, soliga och torra kan gynna insekter, kräldjur och fåglar.

Sandödlan:

I NVI pekades området ut som potentiell lokal för sandödlan och i artskyddsutredningen gjordes fynd av ödlor i jaktmiljö samt en möjlig äggkläckningsplats utan fynd. De ytor som bedömdes som lämpliga för sandödlan minskades betydligt jämfört med NVI.

Ställningstagande:

Området med jätteekar avses bevaras och integreras i kommande exploatering, men behöver utredas vidare i kommande detaljplan.

Kommunens bedömning är att miljön för sandödlan inte kan anses vara kontinuerlig då tomten håller på att växa igen. Miljön har stora brister för sandödlan; stora delar är hårdgjorda eller kompakt mark som tidvis översvämmas med vatten. I takt med att tallarna växer kommer öppna ytor att beskuggas och förlora värden knutna till öppen mark. Området används för upplag och en stor väg i närheten innebär risk för att sandödlor dödas av misstag. Kommunen anser att det är bättre att arbeta med skyddsåtgärder i angränsande naturområden i stället för inom det aktuella området som i övrigt hyser få andra värden. De åtgärder som föreslås för sandödlan anses även gynna andra insekter, kräldjur och fåglar.

Inom Kläckeberga 10:10 identifierar artskyddsutredningen totalt 0,74 ha med lämpligt sandödlehabitat som behöver ersättas, vilket kan ske inom de områden som pekas ut för naturvårdsåtgärder. Kommunen håller med om att det finns någorlunda lämpliga sandödlehabitat inom området, men de har långt ifrån optimal kvalitet, vilket indikeras av att det är relativt få individer som har påträffats. Stora delar av ytan är mindre lämplig eftersom den är fuktig eller täckt av olämpligt material, till exempel makadam. Det är dock inga direkta barriärer, utan det finns möjlighet för sandödlor att förflytta sig mellan de mer lämpliga ytorna. Detsamma gäller de ytor som pekas ut i ytan mellan Kläckeberga 10:10 och Norra Vägen, på Kläckeberga 10:1.

Område C: Park vid Värnsnäs vägen

Området är i gällande detaljplan avsatt som park och utgörs i dagsläget av huvudsakligen gräsmark som en rest av tidigare åkermark. Marken kantas av brynmiljöer i form av stenmurar, träd- och buskridåer och diken. I parken har en stor kulle anlagts med hjälp av överskottsmassor från tidigare byggprojekt. Den södra slänten har medvetet täckts med sand och kan ha betydelse som sandödlehabitat. Den växer dock snabbt igen med kvickrot och andra gräs och åtgärder kommer att behövas för att det kontinuerligt ska finnas ytor med bar sand. I södra delen av parken finns två dagvattendammar. I den västra delen finns en ekskog av lundkaraktär.

Naturvärdesobjekt, värdeelement eller andra naturvärden

I NVI klassas tre naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde; den lundliknande ekskogsmiljön, en stenmur och dagvattendammar. Inom området finns flera typer av värdeelement inom skogsområdet. Gräsmarken är inte inventerad i NVI, men är relativt näringsrik och artfattig. Ekskogen är en värdefull länk mellan ekskogsområden med mycket högt naturvärde utanför programområdet.

Sandödlan:

Hela området är mer eller mindre lämplig jaktmiljö för sandödlan, men stora delar är relativt fuktiga och därför inte optimala. Fynd av sandödlan gjordes vid inventeringen dels i öppen gräsmark (jaktmiljö), dels i kvarlämnade jordhögar i området (äggläggningssmiljö, gömställen).

Ställningstagande:

Då området redan är planlagt som park så anser kommunen att området är lämpligt för skyddsåtgärder eller naturvårdsåtgärder för att gynna populationen av sandödlan. Inom området är det inte brist på jaktmiljöer, men däremot brist på äggläggningss- och övervintringssmiljöer. Från området har sandödlan möjlighet att sprida sig vidare österut genom golfbanan mot kraftledningsgatan och vidare mot naturreservat. Ekskogsområdet i parkens västra del som har pekats ut i sin helhet som jaktmiljö i artskyddsutredningen, anser kommunen är för tät och fuktig. Det är främst brynen som är intressanta för sandödlan. Ekskogen har däremot potential att utveckla andra naturvärden.

Område D, E, F: Skogsområden mellan Breda vägen och Strängenäs vägen

De södra delarna av området består till största delen av skog av varierad ålder och sköts enligt kommunens skogsbruksplan där avverkning sker i regelbundna cykler eller naturvårdsåtgärder genomförs. När ny bebyggelse tillkommer kommer fokus att ändras från virkesproduktion till rekreation och naturvård. Nedan visas tre delområden mera detaljerat.

Delområde D: Lundliknade miljö med ek och hassel

Området är planlagt som natur och består av blandskog och yngre ekskog av lundkaraktär med inslag av hassel.

Naturvärdesobjekt, värdeelement eller andra naturvärden

Den lundliknande ekskogsmiljön är klassad som naturvärdesobjekt med visst naturvärde i NVI. Ekskogen är en värdefull länk mellan ekskogsområden med mycket högt naturvärde utanför programområdet

Sandödlan:

Området är identifierat som jaktmiljö för sandödlan med inslag av äggläggningss- och övervintringssmiljöer. Ett fynd av sandödlan kan konstateras i området mellan D och B.

Ställningstagande:

Området är idag planlagt som natur och området anses lämpligt att genomföra skyddsåtgärder i för sandödlan. Här finns gamla övervuxna jordhögar som kan förbättras som biotoper med sand och

röjas för att bli mer solbelysta. Stora delar av skogen bedöms dock vara för täta och fuktiga för att vara lämpliga för sandödlor. Sandödlipopulationen har möjlighet till spridning söderut mot område F.

Vid kommande detaljplanering ska utredas vidare vilka ytor som avses tas i anspråk för väg och bebyggelse. Ambitionen bör vara att ta så lite ekskog som möjligt i anspråk med hänsyn till naturvärden som är knutna till ekskog.

Delområde E: Blandskog, tallskog och barrskog

Området är idag inte planlagt och består av blandskog, granskog och tallskog av olika åldrar. Skogen är i huvudsak planterad och sköts som en produktionsskog. Genom området finns en avverkad sträcka där en stor allmän försörjningsledning anlades 2014.

Naturvärdesobjekt, värdeelement eller andra naturvärden

Enda naturvärdesobjekt i NVI återfinns i kanten av området mot golfbanan och utgörs av en mindre yta ek- och hassellundslignande miljö med påtagligt naturvärde. Det återfinns flera värdeelement i form av tall, sälg, och ek.

Sandödlan:

I norra delen utgör skogsbrynet som gränsar mot område B en jaktmiljö.

Ställningstagande:

Kommunen gör bedömningen att området hyser lägre naturvärden än andra områden. När försörjningsledningen byggdes genom området fanns redan planer på att bygga en vägförbindelse mellan Vänskapens väg och Vårnsnäsvegen. Placeringen av vägförbindelsen med omkringliggande bebyggelse bör ske med så lite påverkan på naturvärdena som möjligt.

Vid kommande detaljplanering bör utredas vidare vilka ytor som avses tas i anspråk för väg och bebyggelse.

Delområde F: Tallskog och blandskog med inägor

Området längst i söder ligger på en moränrygg och består av äldre tallskog och blandskog med fältskikt av blåbärsris och mossor. I skogen finns två inägor med stenmurar som vittnar om tidigare odlingar.

Naturvärdesobjekt, värdeelement eller andra naturvärden

Tre objekt med påtagliga naturvärden återfinns inom området och består av gamla och mer eller mindre solbelysta stenmurar. Två ligger vid de gamla betesmarkerna och en ligger vid Strängenäsvägen. Här växer också träd på rad vilka kan omfattas av det allmänna biotopskyddet. Stenmurar utgör en intressant brynmiljö för många arter. I området pekas asp ut som värdeelement i blandskogsmiljön, samt stenmurarna och bärande buskar.

Sandödlan:

Stenmurarna är utpekade i NVI som möjliga livsmiljöer för sandödlan. I artskyddsutredningen pekas den östra inägan ut som jaktmiljö. Kommunen ifrågasätter varför inte även den västra inägan med gräsmark och stenmurar pekas ut som lämplig miljö för sandödlan i artskyddsutredningen. Inga fynd har gjorts inom området.

Ställningstagande:

Området hyser vissa naturvärden, men bedöms ha större värden för friluftslivet. Inägorna kan vara områden dit sandödlan har möjlighet att sprida sig om åtgärder genomförs i anslutning norrut.

På eller i anslutning till den yta på fastigheten Krafslösa 1:2, som i artskyddsutredningen fått nr 23 och som pekas ut som potentiell viloplats, äggläggningsplats och jaktmiljö, saknas observationer av sandödlor. Ytan är tydligt avskild från de områden längre norrut där sandödlor har observerats genom ett område med relativt tät barrskog, vilket inte bedöms vara något lämpligt habitat för sandödlor.

Kommunen anser därför att yta 23 inte ska behöva beaktas i det kommande arbetet med skyddsåtgärder och att det därmed ska vara möjligt att anta en ny detaljplan som innefattar denna yta. Område 13, som är det mest närliggande området som identifierats som lämpligt sandödlehabitat saknar också observationer. Tanken är dessutom att det inte ska beröras av exploatering och därför görs inga särskilda ställningstaganden här.

Område G: Kraflösa

Här finns öppna gräsytor som visar på rester från det tidigare odlingslandskapet. I dessa landskap finns diken, stenmurar och trädridåer som bildar brynmiljöer.

Naturvärdesobjekt, värdeelement eller andra naturvärden

Området är inte inventerat i NVI.

Sandödlan:

Området är inte undersökt med avseende på sandödlan.

Ställningstagande:

Brynmiljöerna är viktiga biotoper för många arter och ska i möjligaste mån sparas. Vid kommande detaljplaneläggning bör NVI eller annan tillräckligt detaljerad beskrivning av naturmiljön göras.

2. Skyddade arter enligt artskyddsförordningen

Länsstyrelsen har vid tidigt samråd efterfrågat mer information kring följande arter. Nedan följer kommunens ställningstagande för respektive art.

Törnskata

En individ observerades inom exploateringsområdet 2020 och ett flertal rapporter finns från närområdet under 2000-talet. Törnskatan trivs i öppna eller halvöppna och buskrika biotoper, vilka finns bland annat inom och i anslutning till golfbanan, inom Horsö-Värnsnäs naturreservat, samt västerut mot Kläckeberga och arten har observerats i samtliga dessa områden. Även om det finns potentiellt lämpliga biotoper inom exploateringsområdet bedöms de ha en liten betydelse för den lokala populationen. En del åtgärder som planeras för att förbättra för sandödlan kan även gynna törnskatan. Kommunen delar Callunas bedömning att planprogrammet inte riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen.

Stenskvätta

Stenskvätta har observerats inom exploateringsområdet och här finns möjliga häckningsbiotoper. Arten observeras årligen på flera platser i närområdet. Stenskvätta är inte rödlistad, men bedöms ha en minskande trend i landet. Åtgärder som gynnar sandödlan (skapande av sand- och gräsytor, samt stenrosen) kan även vara positivt för stenskvätta. Kommunen delar Callunas bedömning att planprogrammet inte riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen.

Blåsippa

Inom inventeringsområdet är förekomsten av lämpliga miljöer begränsad och kommunen delar Callunas bedömning att planprogrammet inte riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen. En fortsatt skötsel av de lundliknande lövskogsmiljöerna kan eventuellt skapa bra förutsättningar för arten.

Huggorm och skogsödlan

Båda arterna har påträffats under inventeringen och förbud skulle kunna utlösas vid skada av enskilda individer vid till exempel gräv- eller byggarbeten. Arbeten som berör potentiella

övervintringsplatser bör därför utföras under lämplig årstid. Åtgärder riktade mot sandödlan kommer även att gynna andra kräldjur.

Backsvala

Backsvala har tidigare häckat i jordhögar inom och i anslutning till exploateringsområdet. Ingen häckning noterades 2021, trots att potentiellt lämpliga högar fanns. Generellt utnyttjar backsvala ofta tillfälliga jordhögar. Flera sådana häckningar noterades 2021 runt Kalmar. Kommunen anser inte att de tidigare backsvalehäckningarna i området ska vara något hinder för exploateringen.

Sävsparv

Sävsparv häckar i vassområden och busksnår. Lämpliga biotoper finns på många ställen i närområdet och arten har rapporterats från många olika platser. En rapport är från området vid dagvattendammarna. Kommunen bedömer att genomförandet av planprogrammet inte påverkar artens tillgång till lämpliga livsmiljöer.

Större och mindre vattensalamander

Båda arterna har observerats i närområdet och Calluna pekar i naturvärdesinventeringen 2020 ut dagvattendammarna med omgivande skogsområden som potentiella livsmiljöer. Det finns inga observationer just därifrån, däremot från flera dammar inom golfbanan. De relativt nyanlagda dammarna vid Björnö kärr kan bli en lämplig biotop om salamandrarna lyckas sprida sig dit.

Inom exploateringsområdet finns inga tillräckligt varaktiga vattensamlingar som kan fungera som lekbiotop. Lövskogsområdena närmast dammarna har störst potential att fungera som övervintringsmiljö och de kommer att vara kvar som naturområde. Kommunen anser därför att planprogrammet inte påverkar de lokala populationerna av större och mindre vattensalamander och att ytterligare utredningar inte behövs. Nya högar med sten och/eller ved kan vara till nytta för både sandödlan, salamandrarna och andra grod- och kräldjur. Se vidare under sandödlan.

Sandödlan

Naturvärdesinventeringen ledde till bedömningen att planprogrammet riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen för sandödlan, varför kommunen har genomfört en separat artskyddsutredning gällande sandödlan. I NVI: n pekas i princip hela ruderatmarken ut som lämpliga miljöer för sandödlan, inklusive den lundliknande ekskogen i område A och B, samt stenmurar inom område C. I artskyddsutredningen 2021 inventerades sandödlan och området kunde begränsas.

Sandödlans livsmiljö utgörs av varma platser med lång kontinuitet med tillgång till ett antal olika strukturer i miljön. Det behövs en variation av 1) väl solexponerad mark med sydsluttande sandblottor för äggläggning, solningsplatser och övervintring, 2) ett mosaikartat fältskikt av ljung, gräs eller örter för födosök, skydd och värmereglering, 3) spridda grupper av buskar och träd för skydd och variation i mikroklimat, samt 4) gärna inslag av liggande trädstammar, torra grenar, stenar och block för skydd och solningsplatser. Arten hotas främst av beskogning av lämpliga öppna miljöer. Ytterligare hot är väg- och markexploatering eller andra mänskliga aktiviteter. Sandödlan behöver ca 5–10 hektar stora habitatytor för långsiktig överlevnad med en variation av ovan beskrivna miljöer. (källa åtgärdsprogram för sandödlan, naturvårdsverket)

Inom programområdet finns en begränsad variation enligt ovan. Det finns gott om miljö 2 och 3, men mindre av miljö 1 och 4. Det råder alltså brist på miljöer lämpliga för övervintring och äggläggning. Det kan vara en förklaring till varför sandödlan söker sig till ruderatmarken där rester av murar, samt jord- och sandblottor finns kvar. Kommunen bedömer dock att denna

miljö på lång sikt kommer att försämrats genom igenväxning. Stora delar av ruderatmarken utgörs av kompakt och tidvis fuktig eller blöt mark som inte är gynnsam för sandödlan.

Kommunens uppfattning är att det finns en population av sandödlan som kan röra sig mellan olika delområden, ruderatmarken, de intilliggande gräsmarkerna och skogsdungarna, samt eventuellt även ytor inom golfbanan och den kraftledningsgata som går genom golfbanan. Vilka områden som är mest betydelsefulla har varierat beroende på hur marken har använts. Fanerdunprojektet skapade en del lämpliga miljöer, men en del av dem har hunnit försämrats genom igenväxning. Potentiellt lämpliga habitat och åtminstone osäkra fynduppgifter finns även inom Horsö-Värnsnäs naturreservat. Eftersom den nya vägen mellan Värnsnäs och Vänskapens väg kommer att utgöra en barriär för sandödlan är kommunens strategi att skapa spridningsmöjligheter åt två olika håll.

Sandödlan är relativt vanlig i Kalmar län, men är skyddad enligt artskyddsförordningen (2007:845) vilket bland annat innebär att det är förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområde eller viloplats. Syftet med förbudet är att *bibehålla kontinuerlig ekologisk funktion*. Som fortplantningsområde och viloplats bör den lokala populationens hemområde räknas. Enligt en dom i mark- och miljödomstolen (MÖD 2016:1) ska minst samma storlek och mängd livsmiljöer för berörd art finnas kvar.

Calluna rekommenderar att skyddsåtgärder genomförs, vilka ska syfta till att skapa en kontinuerlig ekologisk funktion för den lokala populationen som finns i området. Åtgärderna bör genomföras i närheten till de miljöer där sandödlan finns idag, men även åtgärder på lite större avstånd kan vara lämpliga, så att spridning till nya lämpliga områden kan ske. Callunas bedömning är att om åtgärderna genomförs och visar sig fungera bör de ytor som kommunen avser att exploatera, kunna tas i anspråk för bebyggelse utan att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen. Calluna föreslår åtgärder i form av röjning, markberedning och skapande av övervintringsmiljöer. Kommunen delar dock inte helt Callunas slutsats över vilka områden som är lämpliga att genomföra åtgärder i, speciellt de områden som ligger långt bort från exploateringsområdet. Stora delar av områden inom programområdet anses inte vara optimala livsmiljöer för sandödlan idag.

Kommunen har identifierat och kommer att genomföra direkt riktade åtgärder som gynnar sandödlan enligt följande:

- **Gallring och röjning av skog.** Syftet är att skapa varmare och ljusare miljöer i bryn och i lövskogsområden. Åtgärden är motiverad även för att gynna andra värden knutna till lövskog, särskilt ekskog och kan göras oavsett vilka andra åtgärder som görs för sandödlan. Död ved sparas, främst för insekter, men kan även erbjuda gömställen och övervintringsplatser för sandödlan. Åtgärden gäller främst delar av området söder om Breda vägen och områden i anslutning till golfbanan. Åtgärden är påbörjad.
- **Förbättring av potentiella ägglägnings-/övervintringsplatser.** Område med jord- och stenhögar som vuxit igen med sly ska röjas och förbättras genom att sand tillförs på lämpliga ställen. Åtgärder som berör potentiella ägglägnings- eller övervintringsmiljöer ska utföras under lämplig årstid, främst eftersommaren.
- **Nya ägglägnings- och övervintringsplatser.** Där marken är lämplig kan det räcka att skrapa fram bara ytor. Där den befintliga jorden är mindre lämplig kan en lösning vara att lägga upp högar eller strängar med sten i soliga lägen. På sydsidan av högarna/strängarna bör läggas en hög med sand. På så sätt skapas sydvända sandslanter samtidigt som stenhögarna erbjuder gömställen. Även ved och rishögar kan inkluderas i konstruktionen. Förutom att gynna sandödlan erbjuder högarna lämpliga miljöer för sandlevande insekter. För att värdena ska bestå krävs återkommande röjning av uppväxande sly och på sikt även

någon form av markstörning för att bevara öppna sandytor.

- **Ängsytor.** Sandödlan behöver gräsbevuxna ytor som jaktmarker. Lämpligen skapas eller säkerställs sådana ytor i anslutning till äggläggningsplatserna. I första hand utnyttjas befintliga gräsytor, men det kan bli aktuellt att skapa nya ytor, som sås in med lämpliga inhemska växter för att gynna insekter som sandödlorna kan äta. Ängsytorna behöver slås årligen eller åtminstone vartannat år på sensommaren för att inte växa igen med sly.
- **Golfbanan och kraftledningsgatan.** Golfbanan och den intilliggande kraftledningsgatan i öster erbjuder en del lämpliga livsmiljöer för sandödlor och kan därmed möjliggöra spridning över ett större område. Det finns potential för biotopförbättrande åtgärder, som kan göras i samarbete med golfklubben och ledningsägaren. I dagsläget finns inga konkreta planer och kommunen bedömer att det är viktigare att göra åtgärder i närmare anslutning till de platser där sandödlor har observerats.

Med stöd av artskyddsutredningen och de ovan föreslagna åtgärder som kan gynna sandödlan, är kommunens slutsats att om dessa skyddsåtgärder genomförs och blivit funktionella innan de nuvarande livsmiljöerna tas i anspråk ska den planerade exploateringen inte utlösa förbud enligt artskyddsförordningen. Fortsatt kontroll och inventeringar behövs inför detaljplan och byggnation.

Kartan visar områden i anslutning till grön markerade linjer där ingen exploatering föreslås med huvudstråket i central placering och med hänsyn till böga naturvärden och riktade åtgärder för sandödlan

Underlaget till bilagan är framtagen av

Annika Fonseca, huvudprojektledare

Tomas Burén, kommunekolog

Birgit Endom, planarkitekt

Social konsekvensanalys för planprogram Snurrom

Syftet med denna konsekvensanalys är att fånga och redovisa de viktigaste aspekterna som ingår i den sociala hållbarhetscirkeln; **mångfald, vardagsliv, trygghet, mobilitet** och **samvaro**. En social hållbar miljö har en mångfald av människor, aktiviteter och byggnader, bejakar människors olika förutsättningar och intressen, uppmuntrar till planerade och spontana möten, är lättillgänglig för alla grupper och individer, är befolkad och trygg under flera av dygnets timmar samt underlättar människors vardagsliv, bland annat genom att det är lätt att ta sig mellan bostad, skola/arbetsplats och fritidsaktiviteter.

Konsekvensanalysen avser också att fånga upp barnets rättigheter. FN:s konvention om barnets rättigheter blev svensk lag den 1 januari 2020, och barnets rättigheter behöver därmed hanteras i alla planärenden.

I det aktuella planprogrammet är många detaljer inte fastställda eller färdigutredda ännu, vilket betyder att nedanstående aspekter och frågor i denna konsekvensanalys behöver fördjupas och beaktas i kommande detaljplaner. Konsekvensanalysen är dock ett första steg i att utvärdera nuvarande status för de olika aspekterna och vilka insatser som krävs för att skapa ett socialt hållbart Snurrom. De viktigaste slutsatserna och konsekvenserna har lyfts in i planprogrammet

Frågor Hur är/hur påverkar förslaget:	Kommentar
Mångfald	
Blandningen av bostadstyper, upplåtelseformer och boendekostnader?	Den befintliga bebyggelsen i Krafslösa och Vimpeltorpet består främst av villabebyggelse. Den befintliga bebyggelsen i Snurrom domineras utav små hyresrätter. Planprogrammet föreslår att nya kvarter med en blandad bebyggelse utvecklas utmed det nya huvudstråket mellan Vänskapens väg och Värnsnävägen. Den befintliga och nya bebyggelsen i området vävs samman för att tillsammans skapa den moderna friluftsstaden. I sydväst kompletteras bebyggelsen med småskalig bebyggelse, med arbetsnamn Krafslösa Malm. Inga förändringar föreslås inom befintlig bebyggelse norr om Värnsnävägen och inom Vimpeltorpet, med undantag för cirka 5 nya tomter vid Strängenäsvägen.
Blandningen av befolkning avseende ex demografi, inkomst, etnicitet?	Inom programområdet bor idag cirka 1 620 personer (september 2022), varav ungefär 1 086 personer i Snurrom, 378 personer i Norra Vimpeltorpet och 146 i berörd del av Krafslösa. Fördelning mellan antal kvinnor och män är ungefär lika. I Snurrom bor idag en relativt hög andel personer i åldern 19–34 (55 procent), som kan bero på det stora antalet mindre lägenheter i Snurrom och det kan betyda att ett stort antal personer befinner sig i en livssituation där man har sitt första boende. I berörd del av Krafslösa utgör personer i åldern 45–64 den procentuella högsta andelen boende (33 procent). I norra Vimpeltorpet finns en jämnare fördelning i åldersgrupperna, ca 42 procent utgörs dock främst av barnfamiljer (barn i ålder 1–5 och vuxna i ålder 25–34), och 30 procent utgörs av vuxna i ålder 35–64. De flesta som är boende i programområdet har tidigare bott i

	<p>Kalmar län. Ungefär 23 procent av de boende är utrikesfödda, jämfört med hela Kalmar kommun som är 15,1 procent.</p> <p>Enligt uppgifter från 2021 har cirka 32 procent av de boende i Norra Vimpeltorpet och 34 procent i del av Krafslösa en högre eftergymnasial utbildning, i Snurrom är det motsvarande 22 procent av de boende, och inom hela kommunen 30 procent av invånarna. Statistiken från 2020 visar att förvärvsinkomsten för befolkningen 20 - 64 år är högst i berörd del av Krafslösa. Medianinkomsten är här cirka 405 000 kr/år. Medianinkomsten är lägre i norra Vimpeltorpet, cirka 340 000 kr/år och Snurrom, cirka 310 000 kr/år.</p> <p>Då planprogrammet föreslår en blandad bebyggelse med ett välutvecklat kollektivtrafiksystem, samt stora möjligheter att färdas till fots och cykel, ges förutsättningar för människor av varierande bakgrund att bosätta sig och vistas i Snurrom. Utbudet av olika saker att göra, attraherar människor i alla åldrar och de många mötesplatserna (vilket Snurrom idag saknar) kommer att bidra till en hög nivå av sammanhållning i samhället.</p>
<p>Utbudet av olika saker att göra, som attraherar såväl barn, unga, äldre och personer med funktionsvariationer?</p>	<p>I Snurrom planeras en rad möjligheter till rekreation och en aktiv fritid för alla åldrar. Bad- och friskvårdsanläggningen planeras bli en stor aktivitetsmotor i området och för hela Kalmar. I byggnaden planeras motions- och tävlingsbanor för simning, samt bassänger för lek och rehab. Även andra funktioner så som gym, möteslokaler och café kan också inrymmas. Anläggningen kommer byggas med ett universell utformnings perspektiv för att vara tillgänglig för alla. Övriga aktiviteter som planeras i programområdet inkluderar odlingslotter, kultur – och fritidsfilial, parker, lekplatser, caféer, restauranger, handel, skogs – och friluftsområden, idrottsvall och idrottsplats.</p>
<p>Gränser som förstärker segregation? Är kvarter/områden likformiga på ett sätt som förstärker segregationen gentemot närliggande kvarter/områden?</p>	<p>I Snurrom finns idag kvarter med rätt likformiga byggnader i sydvästra och nordöstra delen. I sydvästra och sydöstra delen är våningsantalet över 5 våningar vilket kan medföra att kontakt mellan boende i samma byggnad är något mindre.</p> <p>I Vimpeltorpet och Krafslösa finns främst villabebyggelse och radhus som bedöms föra med sig att det kan uppstå lättare möten och sociala kontakter inom området, men troligen inte med kvarter som ligger på andra sidan Norra vägen eller med ruderatmarken emellan och där det finns flertal hyresrätter.</p> <p>Planprogrammet föreslår en blandad bebyggelse med blandade upplåtelseformer mellan Vimpeltorpet och</p>

	<p>Snurrom där våningsantal inte är högre än 5 våningar för att skapa samhörighet och främja gemenskap samt för att underlätta att bebyggelseområden sammanvävs. Vidare föreslås i programmet att kvarterens storlek mot huvudstråket inte ska vara mer än 50–100 meter samt att det ska finnas öppningar eller portiker in mot husens gårdar för att skapa visuell kontakt från gatan och möjliggör möten.</p>
Vardagsliv	
<p>Finns ett utbud av vardagsfunktioner inom området (exempelvis offentlig service, handel, arbetsplatser, bostäder, skolor, förskolor, vård- och omsorgsboende)? Hur påverkar förslaget vardagslivet? Medför det ett tillskott av bostäder eller andra funktioner som ställer nya krav på området?</p>	<p>I programområdet finns en mindre pizzeria, restaurang, samt ett gym. Närmaste kommersiell och offentlig service finns cirka tre kilometer söderut vid Berga centrum, men även cirka tre kilometer norrut vid Lindsdals centrum. Fem kilometer sydväst om Snurrom finns handelsområdet Hansa city. Norrliden centrum som ligger fem kilometer söderut har också ett brett utbud av kommersiell och offentlig service, dock saknas idag någon direkt vägförbindelse dit från Snurrom. Det finns idag tre större arbetsplatser vid Snurrom som utgörs av verksamhetsområdet i norr och golfbanan i öster. Både inom verksamhetsområdet och vid golfbanan finns restaurang för både anställda och besökare.</p> <p>I alla tre delområden finns idag LSS-/gruppboende och i samband med planarbetet och i kontakt med omsorgsförvaltningen har behov av platser för nya boenden kommunicerats. I nära framtid kommer det att byggas ett nytt omsorgsboende vid Blålockevägen i Snurrom.</p> <p>Idag finns det två förskolor (en vid Vänskapens väg i sydost och den andra vid Skvatramsvägen i norr), men ingen skola i programområdet, och bostadsområden tillhör två olika upptagningsområden (Djurängsskolan och Funkaboskolan). Utbyggnaden av bostäder inom programområdet, men även nuvarande kapacitet inom skolupptagningsområdena, medför behov av byggnation av en ny grundskola i Snurrom. Planprogrammet föreslår ny skola med lämplig skolgård, idrottshall och idrottsplats i östra delen av programområdet.</p> <p>Planprogrammet bedöms ha en positiv inverkan på de boendes vardagsliv, då området i sig kommer vara väl utbyggt med bostäder, service och arbetsplatser, samt vara väl sammankopplat med övriga staden.</p>
<p>Vilka är de huvudsakliga målgrupperna i området? Är det i första hand människor som bor, arbetar, går i skola i området eller tillfälliga besökare?</p>	<p>Snurrom är i dagsläget främst för dem som bor där, samt de cirka 400 anställda vid de två företag vid Prästkragevägen. Planprogrammet föreslår dock stora förändringar för området, vilket signifikant kommer att höja livskvaliteten för boende, men också förvandla Snurrom till en plats man väljer att besöka.</p>
<p>Tillgången till särskilda målpunkter eller platser för fritidsaktiviteter och</p>	<p>Programområdets södra och östra delar tillsammans med halvön Värnsnäs och golfbanan utgör områden för</p>

<p>rekreation (exempelvis idrott, kultur, lek, motion, nöjen)? Tillgången på parker och grönområden i närmiljön?</p>	<p>rekreation och friluftsliv. Området vid Värnsnäs och Björnökärr utgör populära besöksmål för naturupplevelser, friluftsaktiviteter och motion. Området kring Värnsnäs nyttjas mycket av skolor och fritids då både friluftsfrämjandet och scouterna har varsin stuga där. Där finns även badplats, grillplatser och belyst motions slinga.</p> <p>I nordöstra delen finns Snurrom Bike park som är populärt hos både cyklister, förskolebarn och barnfamiljer. Vid Blålockevägen i norra Snurrom har ett utegym färdigställts och som förväntas kunna utgöra ytterligare en plats för fritidsaktiviteter och motion i bebyggelseområdet.</p> <p>Inom grönområdet mellan golfbanan och Värnsnäs vägen, har överskottsmassor använts till att bygga en kulle. Kullen kan användas till pulkaåkning vintertid men övriga säsonger är tanken att kullen ska kunna användas som utsiktspunkt, cykling, löpning med mera. Området som är planlagt som park behöver utvecklas och en särskild utvecklingsplan för dess utveckling kommer att tas fram. Inom området finns också dagvattendammar och lövskogspartier som idag är mindre attraktiv för friluftslivet, men som på sikt avses omvandlas som rekreativ område.</p> <p>I planprogrammet föreslås även en rad nya målpunkter/mötesplatser för fritidsaktiviteter och rekreation, till exempel idrottsplats och lekplatser.</p>
<p>Trygghet</p>	
<p>Fördelningen av olika funktioner (bostäder, fritid, arbetsplatser) som gör att det rör sig människor i området vid olika tider på dygnet/veckan/året?</p>	<p>Den nya bebyggelsen i Snurrom ska komplettera den befintliga bebyggelsen som i dagsläget främst domineras av mindre hyresrätter i norr och villabebyggelsen i söder och väster. Planprogrammet föreslår en blandning av olika typer av bostäder, grönområden, service, arbetsplatser och upplevelser i Snurrom. Längs det planerade huvudstråket kommer det att finnas plats för både arbete, boende, utbildning och service.</p>
<p>Känns platsen och stråk trygga under dygnets alla timmar? Finns det flyktvägar? Finns det några specifika platser, stråk eller baksidor som är mindre trygga?</p>	<p>Då Snurrom idag i stort saknar mötesplatser samt kommersiell och social service finns där inte heller ett naturligt flöde av människor under majoriteten av dygnets timmar. Detta kan bidra till en känsla av otrygghet på vissa platser.</p> <p>I planprogrammet föreslås skapandet av flera olika typer av mötesplatser, överblickbara stråk och en fysisk utformning av byggnader som kommer kunna höja känslan av trygghet. Det sammantagna nätet av olika typer av stråk kommer även möjliggöra att kunna röra sig mellan kvarteren och områden samt för alternativa rörelse- och flyktvägar.</p>

	<p>Placeringen utav skolan mitt i stadsdelen kommer vara nära för alla boende. Skoltomten kan vidare omgärdas av bostadskvarter, servicefunktioner och arbetsplatser som kan skapa en naturlig insyn och bevakning, samtidigt som den är lättillgänglig.</p>
<p>Orienterbarheten; är det lätt att hitta och förstå vart man ska gå för att komma dit man vill?</p>	<p>Ett huvudstråk och flera nya mindre stråk planeras genom Snurrom. Stråken ska länka samman stadsdelen, men också väva samman Snurrom med dess omgivning. Huvudstråket utgör en viktig funktion som både skapar orienterbarhet och samlar trafiken mellan målpunkter och bostäder i området. Från huvudstråket nås de olika kvarteren i stadsdelen via de mindre kvarterstråken. Byggnadskropparna kommer visuellt delas upp i mindre enheter och ha en varierad utformning, vilket ytterligare bidrar till en orienterbar miljö.</p>
<p>Finns det goda siktlinjer och belysning? Känner personer som rör sig i området sedda? För förslaget att det blir mer/bättre siktlinjer, eller sämre? Hur planeras ljussättningen av området?</p>	<p>Idag finns siktlinjer främst vid de raka sträckningarna längs hela Värnsnäs vägen och Breda vägen. Det finns även möjlighet att se både skogsområden, bebyggelseområden samt delvis havet från kullen i öster.</p> <p>Detaljeringsgraden i planprogrammet medför att det inte kan ges svar på framtida siktlinjer samt ljussättningen. Programförslaget påpekar dock behovet av att placera bebyggelsen på ett sätt som möjliggör siktlinjer både längs publika stråk och in mot bostadsgårdar. Siktlinjer kommer att bevakas i samband med kommande detalplaner.</p> <p>Utmed vägar inom programområdet finns idag ett utbyggt gatubelysningsnät. Belysning finns också utbyggt vid allmänna platser, så som torget vid Prästkragevägen och lekplatser i Snurrom och Vimpeltorpet, vilket bidrar till att skapa trygghet.</p> <p>Standarden för cykelvägar längs med Norra vägen ska höjas. Standardhöjning betyder att det ska finnas gott om utrymme och god belysning, vilket tillåter cyklister att ta sig fram i olika hastigheter och på ett tryggt sätt.</p> <p>Belysning kommer att beaktas vidare vid genomförandet av kommande detalplaner i enlighet med kommunens belysningsprogram antaget 2016.</p>
<p>Områdets rykte? Kan det påverka tryggheten? Sker det många brott eller olyckor här? Kan förslaget förändra omfattningen av brott eller olyckor här?</p>	<p>I Snurrom förekom brott under en period vilket skulle kunna bidra till ett sämre rykte men de befintliga fastighetsägarna har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med boende som begick brott och området upplevs numera som lugnt. Planprogrammet har ett starkt fokus på trygghet och kommer sannolikt att</p>

	positivt påverka omfattningen av brott, genom genomflödet av människor som vistas i området och en mer blandad bebyggelse.
Är fasaderna aktiva, alltså med många fönster, skyltfönster och dörrar som bidrar till tryggheten?	<p>Planprogrammet förespråkar att särskild arkitektonisk omsorg ska läggas på bottenvåningens utformning. Genom att ha entréer, fönster eller exempelvis uteserveringar ut mot huvudstråket skapas en visuell kontakt och utbyte med det publika rummet. Öppningar eller portiker in mot husens gårdar ger fler siktlinjer, vilket kan skapa ytterligare visuell kontakt från gatan och bryta av långa fasader. Genom att ha visuell kontakt och uppsikt över platsen ökar tryggheten i gaturummen. Bostäder ska blandas med olika former av verksamheter, så som handel, service och samlingslokaler främst i bottenplan för att ge fler förutsättningar för en livfull gatumiljö dygnet runt.</p> <p>Gestaltningen av skolor och förskolor ska främja utveckling, lärande och välbefinnande. Utformningen av byggnader, skolgård och parkering ska vara genomtänkta för att skapa trygga och aktiva miljöer. För att skapa en aktiv och trygg miljö under dygnets alla timmar är det viktigt att det finns omkringliggande bostäder och verksamheter med fönster och entréer i nära relation mot skolan. Avskärmande byggnader, stora parkeringsytor och stängda baksidor ska undvikas.</p>
Hur upplevs tryggheten på områdets gång- och cykelvägar? Hur påverkar förslaget den upplevda tryggheten?	Idag saknas det gång- och cykelkopplingar mellan olika bostadsområden, vilket innebär att gång- och cykeltrafikanter i första hand behöver åka ut på Norra vägen eller Norrlidsvägen för att kunna ta sig mellan bostadsområdena. I planprogrammet föreslås tillgängliga sammanlänkande stråk för gång- och cykeltrafikanter, vilket skulle öka såväl den upplevda tryggheten som trafiksäkerheten.
Är det tydligt hur bilister ska röra sig i gaturummet? Är utformningen av bilvägarna tydligt avgränsade?	Planprogrammet visar tydligt sträckningar för bil inom planområdet och hur de ansluter till angränsande områden. Flera vägar i området kommer ha biltrafik separerat från gång- och cykeltrafikanter.
Mobilitet	
Kopplingen och stråk mellan områden? Enkelheten att ta sig till platsen utan bil? Är det bra kollektivtrafik, gång- och cykelvägar? Är hållplatserna, cykelparkeringarna trygga och lättillgängliga för barn, ungdomar och vuxna? Går kollektivtrafiken även på kvällar och helger?	<p>Planprogrammet föreslår avsevärda förbättringar för människors möjlighet att resa hållbart till/från och i Snurrom-området.</p> <p>Ett nytt huvudstråk ska utvecklas som ansluter vid Vänskapens väg och sedan fortsätter norrut till Värnsäsvägen och därefter västerut mot Norra vägen. Huvudstråket utgör sammanlänkande stråk mellan Snurrom, omkringliggande stadsdelar och staden. Utmed huvudstråket finns gott om utrymme för både bil, buss, gång och cykel.</p>

	<p>En ny stadsbusslinje planeras från Vänskapens väg upp till Gullrisvägen och en separat snabbusslinje (BRT) planeras utmed Norra vägen. Busslinjerna kommer trafikeras såväl som under dagen såsom på kvällar och helger. Busshållplatser ska placeras med promenadvänliga (under 400 m) avstånd utmed huvudstråket, med korta avstånd till bostaden och målpunkter. Vid busshållplatsen ska det finnas cykelställ och väderskydd. Busshållplatserna ska vara lättillgängliga och väl upplysta för ökad trygghet och på utvalda platser kombineras med mobilitetshubb. Planprogrammet föreslår mobilitetshubbar som ska erbjuda minst två olika resval och tjänster som främjar ett mer hållbart resande. Mobilitetshubben innefattar alltid en busshållplats och utformas efter de lokala behoven i närområdet.</p> <p>Idag saknas det gång- och cykelkopplingar mellan olika bostadsområden såsom mellan Snurrom och Östra Vimpeltorpet. Det betyder att gång- och cykeltrafikanter i första hand behöver åka ut på Norra vägen eller Norrlidsvägen för att kunna ta sig mellan bostadsområdena.</p> <p>I framtiden ska det vara tryggt, säkert och attraktivt att förflytta sig som gående och cyklist i programområdet. Tillgängliga sammanlänkande stråk för gångtrafikanter och cyklister ska därför utvecklas och förstärkas. Stråken bildar kopplingar mellan viktiga målpunkter både i och strax utanför Snurrom. Extra viktiga stråk är mellan busshållplatser, skolan, parkområdet, bad- och friskvårdsanläggningen, samt passager över huvudstråken.</p>
<p>Närheten till jobb, skola, handel, bostad och andra målpunkter? Är alla vardagslivets funktioner lätta att ta sig till?</p>	<p>I dagsläget finns det begränsat med arbetsplatser och handel i Snurrom. Planprogrammet föreslår en kraftig utbyggnad av området där jobb, skola, handel, bostad och målpunkter för en aktiv fritid och rekreation skulle finnas inom området. Dessa skulle sammanbindas genom olika stråk där det är lätt att ta sig fram till fots eller till cykel och även förbättra möjligheterna att enkelt och snabbt ta sig till angränsande områden.</p>
<p>Barns möjlighet att förflytta sig på platsen på/till/från platsen på ett enkelt och säkert sätt? Kan barn med kognitiva och fysiska funktionsvariationer förflytta sig till och från platsen på ett säkert sätt?</p>	<p>Idag kan det vara svårt för barn att förflytta sig till och inom planområdet då det saknas gång- och cykelkopplingar mellan olika bostadsområden såsom Snurrom och Östra Vimpeltorpet. Det innebär att barn behöver färdas längs väldigt trafikerade vägar såsom Norra vägen eller Norrlidsvägen för att kunna ta sig mellan bostadsområdena.</p> <p>I framtiden kommer barn i större utsträckning självständigt att kunna ta sig mellan målpunkter i och</p>

	<p>runt Snurrom, då tillgängliga sammanlänkande stråk för gångtrafikanter och cyklister kommer utvecklas och förstärkas. Extra viktiga stråk är mellan busshållplatser, skolan, parkområdet, bad- och friskvårdsanläggningen, samt trygga passager över huvudstråken.</p> <p>Gång- och cykelvägar kommer följa kommunens standard och vara en blandning utav helt separerade gång- och cykelvägar, samt gång- och cykelvägar som exempelvis är separerade med linjemarkering. Den byggda miljön kommer utgå från universell utformning och förutsättningarna för barn med fysiska funktionsvariationer att självständigt ta sig fram kommer därmed att vara goda. Beroende på vad för typ av kognitiv funktionsvariation ett barn har kan det finnas utmaningar då vissa sträckor kommer vara högt trafikerade, såväl vägbana som gång- och cykelbana. Det är därför viktigt att det finns flera möjligheter att ta sig till olika målpunkter.</p>
Barriärer eller andra hinder (fysiska, mentala eller sociala) som försvårar rörligheten för vuxna och för barn?	Där det idag finns element som utgör barriärer, exempelvis Norra vägen och Värnsnäs vägen, ska dessa överbyggas genom trygga passager. Huvudstråket genom Snurrom kommer vara relativt högt trafikerat men med en hastighet satt till max 40km/h och med trygga passager för att ta sig över.
Samvaro	
Utemiljön och mötesplatsernas karaktär? Är de/kommer de bli offentliga eller halvprivata, kommersiella eller icke-kommersiella? Platser att mötas och vistas på i utemiljön? Finns det utrymme för att stanna till och småprata? Är dessa platser trivsamma och inbjudande?	I planprogrammet föreslås en bredd av mötesplatser såväl offentliga, halvprivata, kommersiella och icke-kommersiella. Exempel på mötesplatser i planprogrammet är restauranger, caféer, kultur- och fritidsfilial, innegårdar, odlingslotter, parker, idrottsplats, lekplatser, bad- och friskvårdsanläggning. Det finns därmed många möjligheter att vistas utomhus och att träffa andra människor.
Vistelseytor för barn och ungdomar? Finns det utrymme för lek och samspel för alla? Lockar utformningen av dessa områden till lek och rörelse? Variationerna av saker att göra på platsen eller i området? Är miljön inkluderande för alla?	<p>Planprogrammet föreslår flera olika vistelseytor lämpliga för barn och ungdomar såsom; lekpark, idrottsplats, skogsområden, bad- och friskvårdsanläggning. Det kommer finnas möjlighet för en bred variation av saker att göra.</p> <p>Uppbyggda miljöer som till exempel lekplatser kommer utformas utifrån principer för universell utformning. Inom planområdet satsas det stort på att nyttja den naturliga miljön, såsom exempelvis skogspartier. Forskning pekar på att leken i naturliga miljöer blir mer jämställd.</p>

Planprogram för Snurrom i Snurrom, Kalmar kommun

Undersökning

Inledning

Syftet med en undersökning är att ta reda på om en strategisk miljöbedömning behöver göras för planprogrammet. En strategisk miljöbedömning, med miljökonsekvensbeskrivning ska göras om planprogrammet antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökningen hjälper också till att avgränsa och peka ut de viktigaste frågeställningarna i en eventuell miljökonsekvensbeskrivning. Undersökningen grundar sig på kriterierna i Miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Bakgrund

I Kalmars gällande översiktsplan från 2013 är området närmast Norra vägen utpekade som stadsutvecklingsstråk och resterande delar utpekade som utredningsområde för bostäder. Inom området kring Snurrom har i samband med den nationella bostadsutbyggnaden under de senaste 5 åren fram till idag byggts nya bostäder där det flyttat in cirka 1 200 människor. Den nya bad- och friskvårdsanläggningen kommer att byggas i Snurrom och det har tillkommit verksamhetsområden längs E22. Ett stort område är idag planlagt som industrimark, där dock fastighetsägaren vill bygga bostäder och tillskapa kommersiella ytor. Norra vägen är en viktig nord-sydlig trafikstråk för bilister, cyklister, gående och bussresenärer då den knyter ihop Lindsdal och E22 med Kalmars övriga stadsdelar.

Området kring Snurrom har en stor andel gröna områden som är attraktiva för det rörliga friluftslivet och den biologiska mångfalden.

Arbetet med planprogrammet tog sin början med en förvaltningsövergripande workshop 2017 och arbetades vidare med som en översiktlig strukturbild. Det pågår arbete med 5 detaljplaner inom området och under de senaste 2 åren har det

2022-03-15

tillkommit detaljplan för ny bad- och friskvårdsanläggning samt verksamhetsområdet intill E22.

Platsen

Programområdet är cirka 150 ha stor och avgränsas främst av E22 och Runnehällsvägen i väster, Strängenäsvägen och Björkenäsvägen i söder, golfbanan och havet i öster och bebyggda områden norr om Värnsnäs i norr.

I programområdet finns flera detaljplanlagda områden eller där bebyggelse är under uppförande.

Stora delar av området utgörs av skogsmark med inslag av öppna gräspartier, men det förekommer även ruderatmark, dvs. mark där tidigare byggnation har stannat av och delvis används för upplag av byggmaterial och parkering och där vegetationen har kunnat växa fritt.

Avgränsning planprogram redovisad med vit streckad linje

Det finns två större öppna vattenytor i öster som utgörs av dagvattendammar.

Planen

Syftet med planprogrammet är att utreda förutsättningar och slå fast planeringsriktlinjer för utvecklingen av Snurrom området. Planprogrammet ska underlätta påbörjade och framtida detaljplaner och dess genomförande, likväl som att skapa en grund för en dialog och förståelse om hur Kalmar kommun ämnar utveckla området.

Påverkan

Programförslaget är förenligt med översiktsplanens intentioner och Kalmar kommuns ambition och möjlighet att skapa attraktiva boendemiljöer intill teknisk infrastruktur och kollektivstråk. Stora delar av nuvarande skogsmiljö och rörelsestråk avses bevaras, men delar av grönområden behöver omvandlas till urban miljö med byggnadskvarter och gatunät där även allmänna grönytor för utevistelse och dagvattenhantering ingår.

Störst påverkan bedöms uppstå genom ökat antal trafikrörelser till och från nya bebyggelseområden. Detta i sin tur medför behov av en kapacitetshöjning och förbättring av trafikplatsen Kalmar Norra. Vidare finns skyddad art inom området som behöver utredas vidare kring. Landskapsbilden kommer att påverkas i samband med nybyggnationer. Bullerstörningar från vägar såsom E22, Norra vägen, Värnsnäs vägen och ny förbindelseväg från Vänskapens väg bedöms vara aktuella vid placering av nya bostäder och bullerkänsliga verksamheter och

2022-03-15

behöver därför utredas i kommande respektive detaljplaner. Hänsyn behöver även tas till konsekvenser för befintlig bebyggelse utanför planområdet om trafiken förväntas öka på vägar utanför planprogramområdet.

Samlad bedömning

Förekomsten av den skyddade arten sandödlan, behov av ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra samt förändring av landskapsbilden inom ett stort område leder till kommunens bedömning att genomförandet av planprogrammet kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning ska därför upprättas enligt Miljöbalken 6 kap 5-12 §.

Kommande detaljplaner som berör sandödlemljöer och omfattar trafikplatsen bedöms kunna ha stöd av den upprättade MKB. För övriga områden och detaljplaner bör inte uppstå behov av en MKB.

Birgit Endom

Planarkitekt

2022-03-15

Sammanfattning – planens miljöpåverkan	Påverkan				Berörs inte	Kommentar
	Stor	Måttlig	Liten	Ingen		
Förordnanden och skyddsvärden						
1. Riksintressen	X					E22 är TEN-väg. Med anledning av utbyggnad av planprogramområdet bedöms ombyggnad av trafikplats Kalmar Norra bli aktuell. Genomförd åtgärdsvalstudie (ävs) redogör för ytbehov och tidsperspektiv av ombyggnationen. Kommande detaljplan och vägplan ska belysa och hantera påverkan i detalj. I jämförelse med dagens situation kring nuvarande avfart/Chokladvägen där det finns risk för körningar i fel riktning mot E22, innebär ombyggnation av trafikplatsen en förbättring.
2. Andra skyddsvärden				X		
Övergripande mål och normer						
3. Miljökvalitetsmål			X			
4. Miljökvalitetsnormer			X			
Effekter på miljö, hälsa och säkerhet						
5. Ekologiska naturvärden och nyckelbiotoper			X			Det finns två jätteeckar i nordvästra delen av programområdet som dock ska bevaras. Påverkan på allé vid Chokladvägen och Strängenäsvägen ska belysas i kommande detaljplaner.
6. Växtliv		X				
7. Djurliv	X					Inom planområdet har följande skyddade arter noterats: törnskata, stenskvätta, skogsödla och huggorm. Livsmiljö för dessa arter bedöms inte påverkas negativt av exploateringen. För sandödlan har en artskyddsutredning genomförts och det föreslås åtgärder som kan förbättra artens livsmiljöer och fortlevnad. Artskyddsutredningens slutsatser är att om skyddsåtgärder utförs enligt förslag bedöms att förbud inte riskerar att utlösas på grund av detaljplanerna Kläckeberga 10:1; Krafslösa 5:1; Kläckeberga 10:10; Krafslösa 5:1, Södra Snurrom Del av Krafslösa 1:2; Norra vägen.

2022-03-15

Sammanfattning – planens miljöpåverkan	Påverkan				Berörs inte	Kommentar
	Stor	Måttlig	Liten	Ingen		
8. Kulturmiljö			X			Inom området finns 3 tidigare utpekade områden som i samband med markexploateringar kan bli föremål för vidare arkeologiska utredningar. Området norr om Vimpeltorpet anses utgöra viktig kulturhistorisk plats och bebyggelsekompletteringar vid Krafslösa malm behöver ta hänsyn till gamla riksvägen och bebyggelsestrukturen intill denna.
9. Landskapsbild / stadsbild	X					Förändrad markanvändning från skogsdominerat område och ängsmark samt ruderatmark till urban stadsdel medför en förändrad stadsbild.
10. Rekreation och rörligt friluftsliv		X				Del av nuvarande skogsmark med strövstigar kommer att försvinna och i kvarvarande grönområden kommer fler människor att vistas i för vardagsmotion, naturstudier och rörelse. Stora sammanhängande naturområden planeras bevaras och anläggning av park i öster gynnar det rörliga friluftslivet.
11. Transporter och kommunikationer		X				Utbyggnad av området medför ökade trafikrörelser med bil, cykel och av kollektivtrafik. Teknisk infrastruktur behöver byggas ut.
12. Mark- och vattenanvändning		X				Skogsmark och ruderatmark försvinner, nya bebyggelseområden och utbyggnad av gatunätet tillskapas. Grönområden kommer att bli urbana grönområden med annan funktion och utformning.
13. Energi		X				El-försörjningen behöver byggas ut.
14. Naturreсурser					X	
15. Mark					X	
16. Vatten					X	
17. Luft					X	
18. Störningar		X				Störningar bedöms uppstå främst längs trafikerade bilvägar E22, Norra vägen, Värnsnäs vägen och planerade förbindelseväg mellan Vänskapens väg och Värnsnäs vägen. Trafikbuller behöver utredas vidare i kommande detaljplaner då det saknas uppgifter kring bullerpåverkan från flertal vägar eller som behöver uppdateras. Hänsyn behöver även tas till konsekvenser för befintlig bebyggelse utanför planområdet om trafiken förväntas öka på vägar utanför planprogramområdet.

2022-03-15

Sammanfattning – planens miljöpåverkan	Påverkan				Berörs inte	Kommentar
	Stor	Måttlig	Liten	Ingen		
19. Risker för hälsa och säkerhet		X				Risk för översvämning på grund av stigande havsnivå finns i anslutning till programområdet. Vid skyfall (100 års regn) kan finnas viss risk för översvämning, vilket dock kommer kunna tas hänsyn till i samband med kommande exploatering och detaljplaneläggning. Närhet till E22 med transport av farligt gods medför risk för människors hälsa och säkerhet. Detta berör endast delar av programområdet intill E22

2022-03-15

	Stor	Måttlig	Liten	Ingen	Berörs inte	Kommentar
Förordnanden och skyddsvärden						
1. Riksintressen						
Påverkan på något riksintresse						
- järnvägar					X	
- sjöfart, farled					X	
- transportnät, vägar	X					Ny påfartsramp och förändrad avfartsramp planeras på sikt.
- TEN-vägar	X					E22 är TEN-väg. E22 är TEN-väg. Med anledning av utbyggnad av planprogramområdet bedöms ombyggnad av trafikplats Kalmar Norra bli aktuell. Åtgärdsvalstudie (ävs) för trafikplats Kalmar Norra har genomförts i samråd med Trafikverket, länsstyrelsen och Region Kalmar 2021. I denna redogörs för ytbehov för olika trafikfunktioner och tidsperspektiv för olika åtgärder. Kommande detaljplan och vägplan ska belysa och hantera miljöpåverkan och påverkan på riksintresset. I jämförelse med dagens situation där det finns risk för körningar i fel riktning på avfart/Chokladvägen mot E22 innebär ombyggnation av trafikplatsen en förbättring. Ombyggnationen bedöms medföra betydande miljöpåverkan, vilket behöver hanteras genom en miljökonsekvensbeskrivning i samband med detaljplanering av detta.
- rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2 §)					X	
- obruten kust (MB 4 kap 3 §)					X	
- högexploaterad kust (MB 4 kap 4 §)					X	
- kulturmiljö					X	
- Natura 2000					X	
- naturvård					X	
- vindbruk					X	
- yrkesfiske					X	

2022-03-15

2. Andra skyddsvärden					
<p>Påverkas område eller natur som har särskild skyddsstatus enligt Miljöbalken 3, 4 och 7 kap:</p> <ul style="list-style-type: none"> - världsarv? (ej aktuellt just nu) - Förordnanden gäller nationalparker, - naturreservat, - kulturresevat, - naturminnen, - djur- och växtskyddsområden, - strandskyddsområden, - miljöskyddsområden, - vattenskyddsområden - eller andra enligt lagen särskilt skyddade områden. 				X	<p>Strandskydd bedöms inte vara aktuellt eftersom de öppna vattenytorna som finns inom programområdet utgörs av dagvattendammar och därmed är tekniska anläggningar. Diken till dessa dammar anses inte heller beröras av biotopskydd då de inte ligger i jordbruksmark.</p>
<p>Påverkas områden med biotopskydd (t.ex. stenmurar, alléer och odlingsrösen)</p>				X	<ul style="list-style-type: none"> - För stenmurar inom skogsmark råder inget biotopskydd. Stenmurar runt öppna gräsytor öster om Nygård avses att bevaras och ingå i naturområden, varför ingen påverkan bedöms bli aktuell. - För stenmurar inom odlingsmarken mellan Norra vägen och Runehällsvägen gäller biotopskydd. Dessa avses dock bevaras varför ingen påverkan bedöms vara aktuell. - Stenmur vid Strängenäsvägen berörs inte av biotopskydd då det inte föreligger odlingsmark. Detta har tidigare stämts av med länsstyrelsen 25/2-2020. - Träd längs stenmuren vid Strängenäsvägen berörs av biotopskydd och kommer hanteras i aktuell detaljplan. - Vid avfart E22/Chokladvägen finns ett antal träd på ömse sidor som utgör allé och där biotopskydd råder. Påbörjade åtgärdsvalstudie ÅVS för trafikplats Kalmar Norra har inte kommit fram till konkreta åtgärder avseende förändrad markanvändning för ytor närmast nuvarande trådrader, varför inga bedömningar kring påverkan kan göras i detta planprogram. - Ekdungen norr om Värnsäsvägen och väster om planerad tillfartsväg till bad- och friskvårdsanläggningen kan på sikt bli värdefull. Bevarandet av ekdungen är önskvärt och avses bevaras och ska tas hänsyn till.

2022-03-15

Höjdbegränsning runt flygplatsen		X				Planområdet är beläget inom influensområde för flyghinder vid Kalmars flygplats, som är ett riksintresse. Riksintresset innebär för nu aktuellt planområde att byggnader inom planområdet inte får överstiga +50,3 meter över havet (RH 2000). Vid kommande detaljplanarbeten ska byggnaders utformning samrådas med Transportstyrelsen och Kalmar flygplats, ytterligare samråd bör ske i bygglovsskedet.
Övergripande mål och normer	stor	måttlig	liten	Ingen	Berörs inte	
3. Miljökvalitetsmål						
Berörs något av de 16 nationella miljömål som ska ligga till grund för all planering.		X				Ett genomförande av planprogrammet bedöms gå väl i hand med miljökvalitetsmålet <i>God bebyggd miljö</i> . Planprogrammet föreslår förtätning inom tätorten och utpekat område enligt översiktsplan och i ett läge med omedelbar närhet till befintlig infrastruktur. Vidare föreslås områden som ska bevaras som natur- och rekreativmiljöer.
Berörs något av de regionala miljömålen?		X				Planprogrammet i sig och genomförd åtgärdsvalstudie ÅVS för ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra anses främst motsvara den regionala utvecklingsstrategin att "Öka samverkan i den fysiska samhällsplaneringen".
4. Miljökvalitetsnormer						
Överskrider några miljökvalitetsnormer?						
- utomhusluft				X		Planområdet ligger nära E22 och Norra vägen som är relativt hårt trafikerade. I stora delar av Stockholms innerstad och utmed samtliga vägar där trafikmängden överskrider 50 000 fordon/dygn ligger partikelhalterna (och även kvävedioxidhalterna) i eller i närheten av normvärdet." På E22 och Norra vägen är trafikmängden betydligt lägre än 50 000 fordon / dygn, därför bedöms normvärdet för partikel- och kvävedioxidhalter inte överskridas. Vidare är programområdet mycket öppnare än Stockholms innerstad så partiklar blir inte "instängda" på samma sätt

2022-03-15

- vattenkvalitet		X				<p>Översiktlig dagvattenutredning har upprättats. Planprogrammet kommer att medföra högre andel hårdgjorda ytor och föroreningar från exploateringar. Planprogrammet föreslår bland annat ny dagvat- tendamm intill golfdamarna och redovisar kapacitet för berörda dagvattenanläggningar</p> <p>Dagvattenutredningen visar att exploatering inom programområdet medför endast ringa påverkan av vattenförekomster och därmed MKN vatten. I kommande detaljplanerna kommer det mera detaljerad belysas och utredas.</p>
- fisk- och musselvatten					X	Berör ej Kalmar kommun
- omgivningsbuller					X	Berör ej Kalmar kommun
Effekter på miljö, hälsa och säkerhet	stor	måttlig	liten	ingen	Berörs inte	
5. Ekologiska naturvärden och nyckelbiotoper						
Påverkan på område som pekats ut i: - länsstyrelsens (Natur i östra Småland) eller kommunens naturvårdsprogram					X	Länsstyrelsens och kommunens naturvårdsprogram pekar inte ut några områden.
- skogsstyrelsens nyckelbiotop- eller sumpskogsinventering			X			<p>Det finns 2 jätteeckar inom fastigheten Kläckeberga 10:1 nära Norra vägen som utgör nyckelbiotop. Dessa avses att bevaras och krav på lämpligt avstånd av ny bebyggelse och markberedning ska ställas.</p> <p>Vid naturvårdsinventering som genomfördes 2020 anfördes en hamlad oxel som skyddsvärt träd. Denna är dock sedan 2005 borttagen.</p> <p>Enligt databas finns inga inventerade sumpskogar som berörs.</p>

2022-03-15

- kommunens grönstrukturplan		X			<p>Värdefulla områden med betydelse för den biologiska mångfalden redovisas i östra delen där det finns skogsområden med inslag av omfattande ädellövträd och delvis öppna och halvöppna gräspartier.</p> <p>Golfbanan pekas ut som spridningsväg pga sin lundkaraktär där öppna gräs- och sandpartier förekommer samt äldre löv- och barrskogspartier. Golfbanan kan uppfattas som en barriär för människor, men för växter och djur är detta en spridningsväg som knyter samman norra Kalmars skogsområde med reservatet på Horsö-Värnanäs.</p> <p>Inom programområdets skogsområden finns ett flertal stigar och det pekas ut en önskad utveckling av grönstråk "Vimpeltorpstråket". Större delen dessa skogsområden och stigar avses att bevaras.</p> <p>Mellan villabebyggelsen vid Vimpeltorpet och nya bostäder vid Breda vägen redovisas ett nytt parkområde som dock inte har genomförts. Området avses inte bebyggas men har betydelse för omhändertagandet av dagvatten och som strövområde mellan befintliga bostadsområden.</p> <p>Den planlagda inspirationsparken i öster och skogspartier söder om denna redovisas som park- och naturområde av särskilt värde i stora delar. Dessa värden bedöms inte påverkas negativt.</p>
- ängs- och betesmarksinventeringen				X	Inte aktuellt
- ÖP		X			<p>I Kalmars gällande översiktsplan från 2013 är området närmast Norra vägen utpekad som stadsutvecklingsstråk och resterande delar utpekad som utredningsområde för bostäder. Golfbanan och Värnsnäs redovisas som värdefullt natur- och rekreationsområde som behöver kopplas bättre till bostadsområdena. Planprogrammet anses överensstämmer med dessa ställningstaganden.</p> <p>En bärande tanke är vidare att utveckla Diagonalen dvs. stråket längs Norra vägen med ännu tätare och bättre kollektivtrafik och omgestaltning till intressant stadsmiljö inte minst för kollektivtrafikanter samt cyklister och gående. Kommunens arbete med en snabbuss-linje och ombyggnation av trafikplats Kalmar Norra är även i linje med detta.</p>

2022-03-15

6. Växtliv						
Påverkan på - rödlistade, fridlysta eller sällsynta arter				X		<p>I samband med naturvärdesinventering, genomförd av Calluna AB augusti 2020, noterades blåsippa. Planprogrammet bedöms dock inte utlösa förbud enligt artskyddsförordningen.</p> <p>Vid tidigare detaljplaner för bad- och friskvårdsanläggningen och verksamhetsområdet norr om Värnsnäs vägen har naturvärdesinventering genomförts (Ekologa, 28 maj 2017) där har ställningstaganden gjorts för nordöstra delar av planprogrammet. Vid kommande detaljplaner norr om dessa detaljplaner ska naturvärdesinventering genomföras, i dagsläget är exploateringsområden inte tillräckligt avgränsade för att kunna få tydliga svar.</p>
- träd utpekade i länsstyrelsens trädinventering					X	

2022-03-15

7. Djurliv						
Påverkan på - rödlistade, fridlysta eller sällsynta arter	X					<p>I samband med naturvärdesinventering, genomförd av Calluna AB augusti 2020, noterades följande skyddade arter: törnskata, stenskvätta, sandödlan, skogsödlan och huggorm. För arterna törnskata och stenskvätta bedöms planprogrammet inte utlösa förbud enligt artskyddsförordningen. För skogsödlan och huggorm skulle förbudet mot artskyddsförordningen endast utlösas vid skada av enskilda individer under gräv- och byggarbeten.</p> <p>Det har i Callunas rapport pekats ut ett väl tilltaget område som främst berör Kläckeberga 10:10 och delar av Kläckeberga 10:1/Krafslösa 5:1 som möjlig livsmiljö för sandödlan. Kommunen anser dock att endast mindre delområden motsvarar gynnande och potentiell livsmiljö för sandödlan. Det storskaliga området är vid flera tillfällen väldigt blött och fuktigt då det är ett instängt område på grund av kringgårdande vägbank. För sandödlan har artskyddsutredning genomförts. Artskyddsutredningens slutsatser är att om skyddsåtgärder utförs enligt förslag bedöms att förbud inte riskerar att utlösas på grund av detaljplanerna Kläckeberga 10:1, Krafslösa 5:1; Kläckeberga 10:10; Krafslösa 5:1, Södra Snurrom Del av Krafslösa 1:2; Norra vägen.</p> <p>Dagvattendammarna i öster utgör livsmiljö för större vattensalamander. Dessa dammar planeras finnas kvar, varför det bedöms att ingen påverkan bli aktuell.</p> <p>Vid tidigare detaljplaner för bad- och friskvårdsanläggningen och verksamhetsområdet norr om Värnsnäs vägen har naturvärdsinventering genomförts (Ekologa, 28 maj 2017). Ingen påverkan bedöms vara aktuell.</p>
- flyttfågelsträck eller vandring för djuren					X	Berörs inte.

2022-03-15

8. Kulturmiljö						
Påverkan på - fornlämning			X			För större delen av planprogrammet har kulturhistorisk utredning genomförts, Antikvarisk rapport 2019:07, av Byggkult. Det finns 29 lämningar som är registrerade i <i>Fornsök</i> , varav 13 förhistoriska lämningar eller fyndplats och 16 övriga kulturlämningar från förhistorisk tid. Flertal av områden har under senaste årtiondena varit föremål för arkeologiska utredningar och undersökningar och är enligt de arkeologiska rapporterna färdigutredda. Tre delområden bedöms inte vara färdigutredda och kan därför kräva ytterligare undersökningar i samband med framtida detaljplaneläggning. Två av dessa områden ligger norr om Vimpeltorpet och berör den kommunala marken Krafslösa 2:4 och delar av Krafslösa 5:1 (område 8 och 10 i antikvariska rapporten). Ett område (nr 14) ligger i Krafslösa malm mellan Runnehällsvägen och Norra vägen och söder om Krafslösavägen.
- på industriarv					X	Finns inga industribyggnader av betydelse inom planområdet.
- äldre vägar			X		X	Den gamla Riksvägen, numera Runnehällsvägen) har sedan 1500-talet funnits på samma plats och utgjorde riksvägen och förband Kalmar och Stockholm. Vägens sträckning påverkas inte av programförslaget, och kompletterande bebyggelse med angöringar till denna väg anses utgöra en mindre påverkan. Stenmurar längs denna väg ska beaktas och hanteras i kommande detaljplaneläggning. Delar av nuvarande Värnsnäsavägen och Strängnäsavägen samt Kalmarsundsleden motsvarar gamla vägsträckningar. Dessa bedöms inte påverkas av programförslaget då de avses finnas kvar. Det finns ett flertal stigar inom skogsområden, utpekad stig nr 5 (se Antikvarisk rapport 2019:07) avses inte påverkas av programförslaget. Vidare finns en gammal vägbank (nr 6 i rapporten) som inte bedöms påverkas av programförslaget.

2022-03-15

- plats av kulturhistoriskt intresse			X		<p>Det bedöms finnas två områden med höga kulturhistoriska värden, se Antikvarisk rapport 2019:07. Det ena är skogspartiet norr om Vimpeltorpet som kontinuerligt nyttjats av människor sedan stenåldern. Den är rik på förhistoriska och agrara lämningar. För större delen av området föreslår planprogrammet ingen ändrad markanvändning. Vid kommande detaljpaneläggning bör ytterligare undersökningar genomföras.</p> <p>Det andra området är Krafslösa malm, vilken kännetecknar en bebyggelse som organiskt vuxit fram längs gamla vägsträckningen med småskalig bebyggelse längs denna och där uppodlade marken funnits öster om bebyggelsen och gamla vägen. Programförslaget föreslår mindre komplettering och ett hänsynstagande till nuvarande stenmurar och träridåer. Utformning av bebyggelsen och fastighetsindelningen ska dock hanteras i kommande detaljplan.</p>
- byggnadsminne				X	
- kulturhistoriskt eller konstnärligt värdefulla byggnader, föremål mm				X	Krafslösa kvarn/holländerkvarnen och den småskaliga bebyggelsemiljön i anslutningen till kvarnen skyddas i gällande detaljplan och bedöms inte beröras av planprogrammet.
- skyddsvärt kulturlandskap			X		Se rader ovan kring platser av kulturhistoriskt intresse.
9. Landskapsbild / stadsbild					
Påverkan på - betydelsefulla utsikter eller siktlinjer				X	Från det 15våningshusets övre våningar närmast Värnsnävägen finns goda utsiktmöjligheter österut, delvis mot havet men främst mot omgivningen. Från kommande höjdpåta i planlagda inspirationsparken i öster bedöms finnas goda chanser till havsutsikt från toppen. Dessa utsikter påverkas inte av programförslaget
- områdets skala		X			Bebyggda området längs norra sidan Värnsnävägen utgörs av flerbostadshus med 6-15 våningar. Det nuvarande breda gatuummet längs Värnsnävägen i kombination med höga hus på endast norra sidan vägen ställer höga krav på utformning av bebyggelsen söder om Värnsnävägen.

2022-03-15

10. Rekreation och rörligt friluftsliv					
Påverkan på - det rörliga friluftslivet.		X			Planförslaget kommer att medföra att de generösa skogsområdena med dess stigar minskar. En del av nuvarande rörelsestråk kommer omvandlas till urbana rörelsestråk. Ett sammanhängande skogsområde (Krafslösaskogen) med dess stigar och öppna gräsytor avses bevaras i sydöstra delen. Golfbanan och dammarna vid Björnökärr kommer att få ännu större betydelse för det rörliga friluftslivet.
- lekmöjligheter.		X			Behov av ordnade platser för lekmiljöer (både ordnade platser med lekutrustning och ytor för spontanidrott och rörelse) kommer att öka. Genomförandet av inspirationsparken kommer endast delvis kunna tillgodose ökade behov. Nuvarande lekplatser i närhet av programområdet bedöms endast marginellt få en ökad besöksfrekvens.
- park eller annan rekreationsanläggning.		X			Planprogrammet redovisar förslag till olika karaktär och användningar inom planlagda inspirationsparken i öster. Planprogrammet påpekar även på behov av nya mindre kvartersanknutna grönområden samt möjlighet till stadsodling. För golfanläggningen föreslås inga förändringar, de nuvarande stigar och angränsande trädlundar bedöms dock nyttjas av flera människor framöver.
- allmänhetens tillgänglighet till naturskön utsiktsplats.				X	Från kommande höjdplatå i planlagda inspirationsparken i öster bedöms finnas goda chanser till havsutsikt från toppen.
- område utpekad i ÖP 2013				X	Golfbanan och Värnsås redovisas som värdefullt natur- och rekreationsområde som behöver kopplas bättre till bostadsområdena. Planprogrammet lyfter dessa som värdefullt och föreslår ingen ändring av dessa.

2022-03-15

11. Transporter och kommunikationer					
<p>Påverkan på</p> <p>- transportrörelser (antal)</p>		X			<p>Utbyggnad av området kommer medföra större antal trafikrörelser på Norra vägen, Värnsnäs vägen, Breda vägen och för trafikplats Kalmar Norra. Behov av ombyggnad av trafikplatsen har kunnat identifierats. Åtgärdsvalstudie för att avgränsa ytbehov och tidshorisont har genomförts i samråd med Trafikverket, Region Kalmar och länsstyrelsen 2021. Kommande detaljplan och ändrad vägplan kommer att detaljustudera påverkan på transportrörelserna. Ombyggnation av trafikplatsen bedöms generellt medföra betydande miljöpåverkan, och en miljökonsekvensbeskrivning ska därför genomföras i det skede och för det aktuella området.</p> <p>Planprogrammet föreslår ny väganslutning mellan Vänskapens väg och Värnsnäs vägen för att sammankoppla Östra Vimpeltorpet och Snurrom-området både för bil, kollektivtrafik och gång- och cykelstråk. Detta får konsekvenser för övriga gatunätet främst i norra Kalmar, och behöver tas hänsyn till i kommande detaljplaner.</p>
<p>- transportmönster för människor och varor (hur)</p>		X			<p>Se rad ovan. Nya bostäder, kommersiell och kommunal service medför ändrade transportmönster på nuvarande gator och gc-nätet. Kollektivtrafik- och bil-resandet, men även cykel- och gångtrafiken bedöms öka främst längs Värnsnäs vägen och Norra vägen både in till centrala Kalmar, och även till E22 och norra delar av Kalmar. Mera transportintensiva verksamheter såsom större handelslokaler eller verksamheter planeras dock främst intill Norra vägen, varför detta ska tas hänsyn till vid analys kring ytbehov för vägområden och trygghetsfrågor i det kommande planarbetet.</p>
<p>- transportsystem</p>		X			<p>Främst ökat behov av kollektivtrafik och cykelparkeringar intill hållplatserna längs Norra vägen.</p>
<p>- parkeringsmöjligheter</p>		X			<p>Ökat behov av parkeringsmöjligheter för bil och cykel samt pendlarparkering nära Norra vägen och E22.</p>

2022-03-15

- trafiksäkerhet		X			Ökat antal trafikrörelser och vistelse av människor i det allmänna gatunätet medför ökat behov av trafiksäkerhetsåtgärder. Det gäller främst övergångsställen över större vägar och vid busshållplatser (främst vid Norra vägen och intill nya bad- och friskvårdsanläggningen vid Värnsnäs vägen), vid skolområden, vid inspirationsparken och längs Värnsnäs vägens östra del fram till golfbanerestaurangen och havet.
12. Mark- och vattenanvändning					
Förändring mot - gällande ÖP / FÖP				X	Planprogrammet bedöms följa översiktsplanens intentioner.
- gällande DP		X			Inom tidigare planlagda område intill Norra vägen föreslås nya bebyggelse istället för gatuplantering. För planlagd industrimark inom Kläckeberga 10:10 föreslås nya bostäder med möjlighet till kommersiell service samt skola. Ej detaljplanelagda områden kommer planläggas i enlighet med programmets intentioner.
- nuvarande mark- och vattenanvändning		X			Delar av skogsmark kommer att försvinna, andra kommer bli urbana grönområden med funktion för rekreation, biologisk mångfald och dagvattenhantering. Ruderatmark kommer inte att bebyggas med industribyggnader.
Påverkan på - viktig samhällsservice t ex skola		X			Utbyggnad av samhällsservice kommer att ske, utbud av service bedöms förbättras.
- andra tänkta projekt		X			Ombyggnation av Norra vägen kan bli aktuellt i samband med åtgärder för BRT.
13. Energi					
Möjlighet att använda förnybar energikälla.			X		Möjlighet att ansluta till det kommunala fjärrvärmenätet finns. I kommande markanvisningar uppmuntras val av förnybara energikällor.
Behov av nya system för distribution		X			Förslag till samordnade parkeringsplatser möjliggör för lösningar som avser samordning av ladd-stationer. Exploatering av området medför behov av utbyggnad av energidistribution, vilket ha kapacitetsbrist för försörjning av hela stadsdelens utbyggnad.
14. Naturresurser					
Påverkar användning av ej förnybar naturresurs.				X	
Påverkan på - jordbruksareal		X			Ny bebyggelse föreslås inom områden väster om Norra vägen, där det finns mindre areal jordbruksmark som legat i träda i några år.

2022-03-15

- annan produktionsyta (skog)		X				Skogsmark tas i anspråk.
15. Mark						
Påverkas jorden av förflyttning, sammanpressning eller täckning?		X				I samband med kommande anläggning och uppförande av nya byggnader, ledningsdragningar, gatuutbyggnad och markmodelleringar kommer det ske förflyttning, schaktning och upplag av jordmassor. Infiltrationsmöjligheter inom vissa områden kommer att försämrats då hårdgörandegraden ökar. Stora ytor inom Kläckeberga 10:10 som utgörs till stora delar av fundamentrester och vägbank kan delvis få förbättrade infiltrationsmöjligheter för regnvatten. Arbete med masshantering för området har påbörjats och behöver fortsättas med under kommande detaljplaner.
Påverkas topografi?				X		Höjdnivå för aktivitets höjden inom inspirationsparken är närstående, varför ingen förändring av topografi bedöms vara aktuell i dagsläget. Arbete med masshantering för området har påbörjats och behöver fortsättas med under kommande detaljplaner, vilket kan medföra ändrad topografi. Detta är dock inom ramen för planprogrammet inte möjlig att avgöra.
Påverkas unikt geologiskt eller fysiskt särdrag?					X	
Påverkas området av ökad vind- eller vattenerosion?					X	
Påverkan i form av ändrad sedimentering eller erosion som förändrar vattendrags fåra eller strand och botten av hav, sjö mm?					X	
Påverkan på människor eller egendom i form av geologiska risker så som instabila markförhållanden, skred mm?		X				Geoteknisk undersökning ska göras vid kommande detaljplaner. Större delen av programområdet består av morän, varför grundläggningsförhållanden bedöms vara goda. Viss instabila markförhållanden förekomma i form av silt och lera strax söder om bad- och friskvårdstomten och inom mindre delar intill Norra vägen och söder om Värnsnävägen. Mellan E22 och Norra vägen finns område med post-glacial lera som signalerar mindre bra grundläggningsförhållanden och behov till detaljerade utredning.

2022-03-15

Påverkas området av hög markradonhalt?			X		Större delen av programområdet utgörs av normalriskområde för markradon. Mindre delområde mellan Runnehällsvägen och Norra vägen är bedömd som torv, gyttja eller liknande. Sannolikt är den underliggande marken dock normalriskområde liksom resten av området, men bör utredas i samband med detaljplanen.
Påverkas området av att tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt så att miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?				X	Enligt kommunens och länsstyrelsens databas finns endast två markeringar kring förorenade områden öster om Runnehällsvägen. De utgörs av en mindre industrifastighet samt en tidigare bilverkstad. Föroreningsrisken anses dock vara begränsad och därför utan krav för åtgärder i samband med planprogrammet. Indikation kring förorenad mark inom bebyggd mindre industrifastighet väster om E22 berör inte planprogrammet.
Påverkas området av att tidigare verksamheter funnits på platsen. Kan markföroreningar finnas inom området eller i närheten.			X		Kläckeberga 10:10 har tidigare används för industriområde och det hade påbörjats byggnation av ett mässcentrum, varför material har förts till området med ovisst kvalitet och föroreningsstatus. Inför kommande detaljplanering inom fastigheten bör en översiktlig inventering göras.
16. Vatten					
Påverkas ytvattnets eller vattendragens rörelser (strömmar eller riktning)?					X
Påverkas vattenflöden (riktning och mängd) vid högvatten?					X
Påverkas mängden ytvatten i någon vattensamling, t.ex. damm eller våtmark?			X		Dagvattenutredning indikerar inga avsevärda förändringar då lokalt omhändertagandet eftersträvs samt det planeras anläggning av stor fördröjningsanläggning i öster samt mellan E22 och Norra vägen.
Påverkas absorptionsförmåga, dräneringsmönster eller frekvens och mängd av ytvattenavrinning?			X		Dagvattenutredning indikerar inga förändringar. Större delen av programområdet utgörs av morän med god absorptionsförmåga.

2022-03-15

Behöver åtgärder vidtas för att hantera dagvatten?		X				Dagvattenutredning belyser nuvarande ledningsnät och avrinningsvägar. Lokalt omhändertagandet eftersträvs och det planeras för anläggning av stor dagvattendamm intill golfdammarna, en omgestaltning av ett lågstråk öster om Breda vägen och fördröjning i naturligt förekommande låga markområden öster om E22, som vid skyfall kan tjäna som fördröjningsytor. Detaljerade dagvattenutredningar krävs i kommande detaljplaner när andel hårdgjorda ytor och modellering av områden är mera utredd och bestämt. Delar av programområdet ingår inte i verksamhetsområde för dagvatten, men bedöms medföra behov till utbyggnad av denna.
Påverkas grundvattnets: - in- eller utströmningsområde?				X		Dagvattenutredning indikerar ingen påverkan.
- flödesriktning eller hastighet?				X		Dagvattenutredning indikerar ingen påverkan.
- mängd genom tillskott av eller uttag eller genom förändring av akvifer till följd av genombrott?					X	
- kvalitet?					X	
Påverkas mängd yt- eller grundvatten, som annars varit tillgänglig för vattenförsörjningen, som dricksvatten eller annan användning?					X	
Påverkas människor eller egendom för risker i samband med vatten som dålig vattenkvalitet eller översvämning?					X	
Påverkan från enskilda avlopp?					X	
Finns möjlighet att klara lägsta höjd på färdigt golv?					X	Markområden där exploatering föreslås ligger högre än + 2,5 möh.
Påverkar markavvattning omgivande fuktiga områden?		X				Dagvattenutredning hanterar flöden och avledning av dagvatten i stora drag. Vid kommande detaljplaner blir behov till markavvattning mera tydligt och ska hanteras i samband med det.
17. Luft						
Påverkan på luftkvaliteten			X			Markområden med hög vegetationsandel kommer få ny byggnation och det förväntas ökad andel trafikrörelser inom stadsdelen, men även generellt inom tätortstrafiken på Norra vägen.
Risk för obehaglig lukt.					X	

2022-03-15

18. Störningar					
Risk för störning från - höga ljudnivåer för människa eller djur.			X		<p>Enligt nuvarande bullerkartering finns störande påverkan i form av trafikbuller från Norra vägen och E22. Detta ställer krav på utformning och placering av tillkommande bebyggelse i närheten av dessa och ska beaktas vid kommande detaljplanering. Särskild hänsyn ska tas vid nya bostäder och störningskänsliga verksamheter såsom skolor och förskolor.</p> <p>För mindre vägar samt föreslagen ny förbindelseväg mellan Vänskapens väg och Värnsnäs vägen saknas uppgifter kring bullerpåverkan från biltrafiken. Även här förväntas uppstå behov att anpassa placering och utformning av tillkommande bebyggelse utifrån gällande bullerkrav för trafikbuller. Detta ska beaktas vid kommande detaljplanering. Vid Vänskapens väg där ny förbindelseväg avses startas mot Värnsnäs vägen finns förskola idag, vilket ska särskilt beaktas vid kommande detaljplanearbetet.</p> <p>Hänsyn behöver även tas till konsekvenser för befintlig bebyggelse utanför planområdet om trafiken förväntas öka på vägar utanför planprogramområdet.</p> <p>I övrigt finns inga bullerstörande verksamheter som anses behöver tas hänsyn till.</p>
- vibrationer				X	
- starkt ljus eller reflexion				X	Bländande sken från motortrafiken på E22 och trafikplats Kalmar Norra kan orsaka störningar. Detta behöver dock utredas vidare i samband med kommande detaljplaner.
- miljöstörande verksamhet				X	
19. Risker för hälsa och säkerhet					
Risk för - explosion			X		Vid förändrad markanvändning intill E22 där det sker transport av farligt gods behöver riskutredning göras i kommande detaljplan.
- utsläpp av hälso-/miljöfarliga ämnen			X		Vid förändrad markanvändning intill E22 där det sker transport av farligt gods behöver riskutredning göras i kommande detaljplan.
- att sårbara system eller ett strategiskt mål för terrorangrepp skapas				X	
- behov av brandskydd eller annan typ av räddningstjänst				X	
- behov av polisskydd eller annan bevakning				X	
- otrygga miljöer skapas				X	

2022-03-15

- elektromagnetiska fält (EMF)				X	<p>Mellan Björkenäsvägen och Värnsäsvägen och längre norrut finns en kraftledning i form av en friledning i nord-sydgående riktning. Denna orsakar magnetfält som kan medföra risker för människors hälsa. I en magnetfältsmätning som gjordes 2019, (magnetfältsutredning Sweco energy AB på uppdrag av Rikshem AB, konstateras att skyddsavstånd för ny bostadsbebyggelse ska följas, ca 30 meter väst och 40 meter öster om ledningens mittfält. Utgångspunkt är att 0,4 mikroTesla inte kommer överskridas på detta avstånd i ett värsta fallscenario.</p> <p>Placering av föreslagen bebyggelse intill luftledningar bedöms ha tagit hänsyn till avståndsrekommendationer.</p>
--------------------------------	--	--	--	---	---